

Alstahaug
kommune

Økonomiplan 2020-2023

Årsbudsjett 2020

Rådmannens grunnlag

– Et historisk sted med nye muligheter

Innholdsfortegnelse

DEL 1 RAMMEBETINGELSER	4
1.1 Innledning.....	4
Lovgrunnlag	5
Nåsituasjon	7
1.2 Demografisk utvikling.....	10
1.3 Budsjettprosess.....	12
1.4 Utfordringer og sentrale forhold knyttet til budsjett- og økonomiplanarbeidet.	13
1.5 Kommuneplan for Alstahaug	14
1.6 Organisasjon.....	15
1.7 Stats- og nasjonalbudsjettet 2020	17
DEL 2 ØKONOMIPLAN DRIFT 2020-2023.....	22
2.1 Økonomisk bærekraft.....	22
2.2 Økonomiforvaltning	22
2.3 Rammetilskudd 2020.....	23
For Alstahaug blir regnestykket slik:	24
2.4 Skatt og inntektsutjevning.....	28
2.5 Utgiftsforutsetninger	29
2.6 Oversikt over finansområdet	29
2.7 Netto driftsresultat.....	33
2.8 Hovedoversikt drift	33
2.9 Budsjettskjema 1A	35
2.10 Til fordeling drift.....	38
DEL 3 DRIFTSBUDSJETT 2019 ENHETSNIVÅ.....	45
3.1 Stab, støttefunksjoner, politiske utvalg mv	45
Politisk utvalg.....	45
Rådmannens kontor.....	46
HR, lønn, arkiv, info og AMU	46
IKT	50
Bygg/Eiendom.....	51
3.2 Økonomi.....	55
Tilskudd interkommunale selskap.....	55
3.3 Oppvekst og kultur	58

Kommuneadministrasjonen innen oppvekst og kultur	63
PPT	64
Barnehage	65
Grunnskole	69
Voksenopplæring	71
Kulturskolen	72
Kultur	74
Bosetting av enslige mindreårige flyktninger	76
3.4 Helse og velferd	77
Helse og velferd generelt	77
Enhet Helse:	87
NAV Alstahaug:	94
Barne- og ungdomsvern:	97
Pleie og omsorg:	98
Tjenesten for funksjonshemmede; TFF	99
3.5 Samfunnsutvikling	104
Brann og beredskapsenhet	104
Kommunalteknisk enhet	105
Planenhet	111
Landbruks- og miljøvern enhet	112
Næringsenhet	113
DEL 4 INVESTERINGSPROGRAMMET 2020-2023	115
Ikke selvfinansierende prosjekter	115
Selvfinansierende prosjekter	116
Økonomisk oversikt investering	116
Budsjett skjema 2A investering	119

DEL 1 RAMMEBETINGELSER

1.1 Innledning

Ved utarbeidelse av budsjett og økonomiplan legges styringssignalene i statsbudsjettet til grunn.

Befolkningsutvikling og alderssammensetting er grunnlaget for beregningene av fremtidig etterspørsel etter ulike kommunale tjenester og inntektsgrunnlag.

Budsjettopplegget bygges også på styringsdokumenter som Kommuneplan 2012-2022, Økonomiplan 2019-2022, Årsappport 2018, diverse vedtak og sektorplaner samt politiske styringssignaler.

Den økonomiske handlefriheten avhenger generelt av to forhold; utgiftsbinding og ressurstilgang. For Alstahaug kommune, som for de fleste andre kommuner, er utgiftsbindingen fra tidligere år svært stor.

Fra årsmelding 2018:

«2018 ble på mange måter ett paradoksenes år i kommunens drift. Dette kan best synliggjøres gjennom å se på noen viktige faktorer for kommunens resultater.

- For første gang på lang tid har kommunens samlede lånegjeld gått ned, og den ble i 2018 redusert med 24 millioner kroner.*
- Kommunen har også økt sine disposisjonsfond i størrelsesorden 25 millioner kroner, dette primært grunnet overskudd i drifta fra 2017, samt inntektsføring av penger fra havbruksfondet.*
- Vi hadde også en kraftig økning i kommunens inntekter.*

På den andre siden har kommunen;

- En betydelig større vekst i utgiftene enn i inntektene, noe som selvfølgelig ikke er bærekraftig over tid.*
- Vi opplevde til dels kraftige overskridelser på drift.*
- Alstahaug kommune har i 2018 opplevd befolkningsnedgang, noe som igjen svekker kommunens inntektsgrunnlag. Samtidig er den demografiske utviklingen i kommunen slik at vi blir stadig flere eldre.*

Administrasjonssjefen opplever at kommunestyret langt på vei har tatt inn over seg, og jobbet aktivt for å tilpasse kommunens drift. Dette er helt nødvendig hvis man ønsker å unngå at kommunen skal havne i en situasjon der vi ikke er i stand til å drive kommunen slik vi ønsker, med fortsatt fokus på utvikling og kvalitet.

Samtidig har kommunestyret vedtatt en historisk høy investeringstakt for årene som kommer. Skal denne investeringstakten realiseres vil det kreve omfattende, og til dels dramatiske endringer i dagens drift.

Administrasjonssjefen vil også her beklage prosessene rundt det betydelige merforbruket vi har opplevd i på enkelte tjenesteområder.

Hvorvidt ressursbruken i tjenesten er for høy i forhold til de tjenestene som faktisk leveres, jobbes det i skrivende stund med å analysere, men at rapporteringen til politisk ledelse ikke har vært god nok er beklagelig.

En av de tingene som i størst grad har preget 2018 er prosessen med «Helgelandssykehuset 2025».

Denne prosessen er ekstremt viktig for Alstahaug kommune, både med tanke på det medisinske tilbudet til våre innbyggere, men også fordi dette er kommunens største arbeidsplass, foruten kommunen selv.

Jobben med å få et best mulig resultat for Alstahaug og våre nabokommuner har vært høyt prioritert i 2018, og vil i stor grad også prege 2019.»

Lovgrunnlag

Økonomiplan

Ny kommunelov gjelder fra 2020 og de mest sentrale bestemmelsene om økonomiplan og årsbudsjett framkommer av paragrafene 14-1 til 14-5.

§ 14-1. Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling.

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

§ 14-2. Kommunestyrets og fylkestingets plikter

Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet
- b) årsregnskapene og årsberetningene
- c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).

§ 14-3. Behandling av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet.

Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn.

Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform innstiller kommunerådet eller fylkesrådet til vedtak.

Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret eller fylkestinget behandler den. Dette gjelder ikke for innstillinger om endring i vedtatt økonomiplan eller årsbudsjett.

Økonomiplanen, årsbudsjettet, årsregnskapene, årsberetningene og saksdokumentene fra det innstillende organet skal sendes departementet til orientering. Dette gjelder også revisjonsberetningen og kontrollutvalgets uttalelser til årsregnskapene og årsberetningene. Departementet kan gi forskrift om frister for disse oversendelsene.

Budsjett

Økonomiplan og årsbudsjett § 14-4:

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Departementet kan gi forskrift om bevilgningsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklingen i gjeld.

§ 14-5. Årsbudsjettets bindende virkning. Budsjettstyring

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret, fylkestinget og underordnede organer. Første punktum er ikke til hinder for at kommunestyret eller fylkestinget kan gi et underordnet organ myndighet til å avgjøre at deler av en bevilgning i driftsbudsjettet skal benyttes til å finansiere utgifter i investeringsregnskapet. Første punktum gjelder ikke for utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen har en rettslig plikt til å foreta.

Kommunestyret eller fylkestinget skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet.

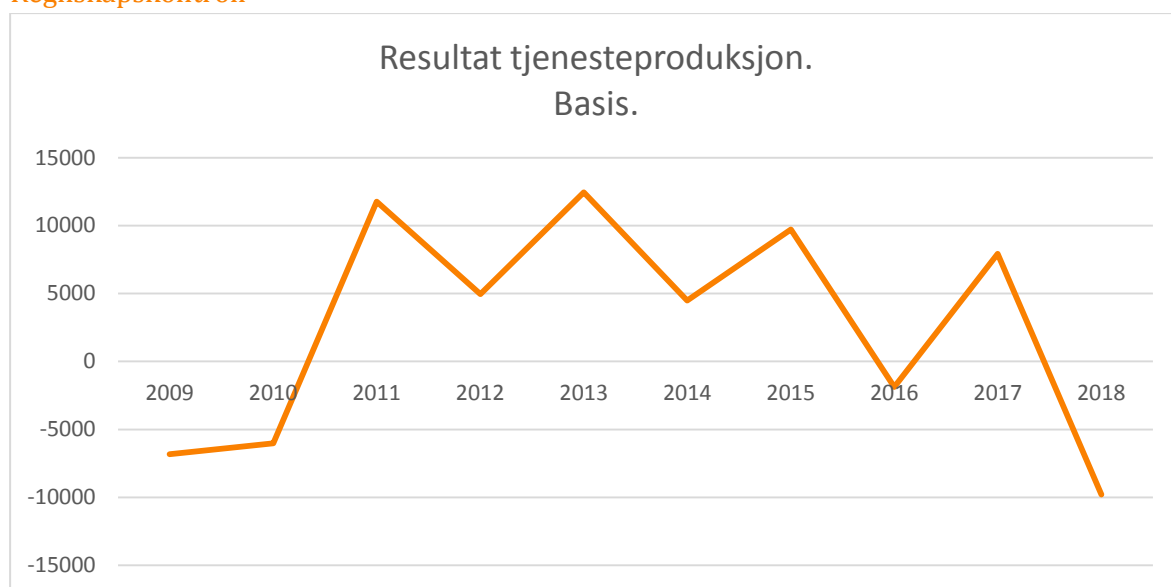
Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett. Saken skal behandles av kommunestyret eller fylkestinget senest 30. juni.

Nåsituasjon

Økonomi

En sunn kommuneøkonomi karakteriseres av evnen til å håndtere uforutsette hendelser samt ha handlingsrom til å kunne foreta egne valg på kort og lang sikt.

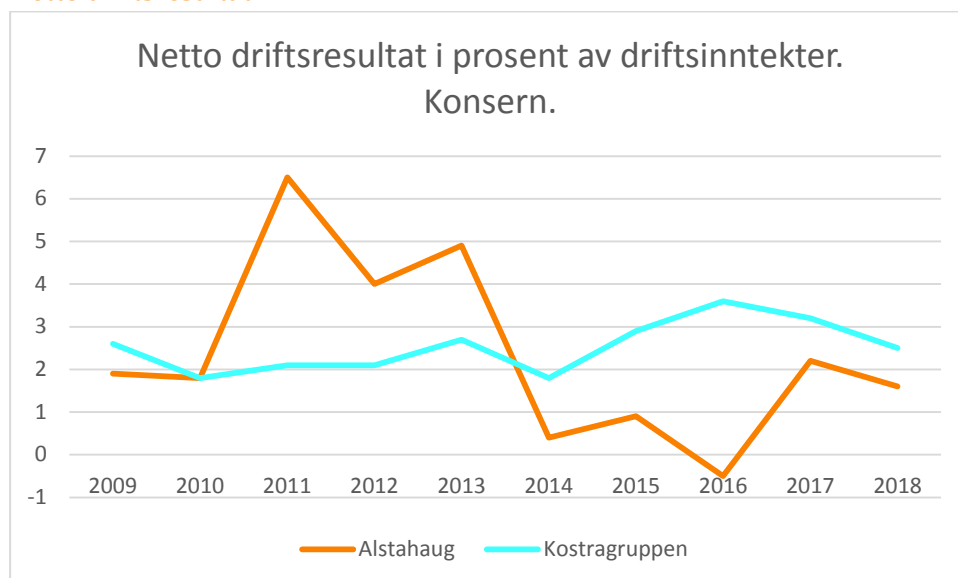
Regnskapskontroll

Alstahaug kommune har stort sett klart å tilpasse utgiftene til inntektsgrunnlaget. For å ha kontroll på utgiftsveksten, må den kommunale driften styres i samsvar med de budsjettbetingelser som kommunestyret setter i årsbudsjett og økonomiplan. Årsbudsjettet vedtas av kommunestyret på nettorammenivå, det blir da administrasjonens oppgave å forvalte de gitte ressurser ut fra kommunestyrets budsjettpremisser. I snitt har resultatet de siste 10 årene vært positivt med i underkant av 2 millioner kroner.

I perioden 2008-2010 hadde kommunen negative resultater for tjenesteproduksjonen. Alstahaug kommune var i denne perioden inne i en omstillingsprosess hvor driftsnivået skulle nedjusteres. Resultatet viser at det tar tid å iverksette driftsreduksjoner som gjør at ressursbruken noen år kommer noe i utakt med årsbudsjetttrammene. Regnskapskontrollen og budsjett disiplinen oppleves som overveiende god når det gjelder de fleste enhetene. I 2018 opplevde kommunen store overskridelser på drift grunnet kraftig merforbruk innen helse- velferd.

Netto driftsresultat

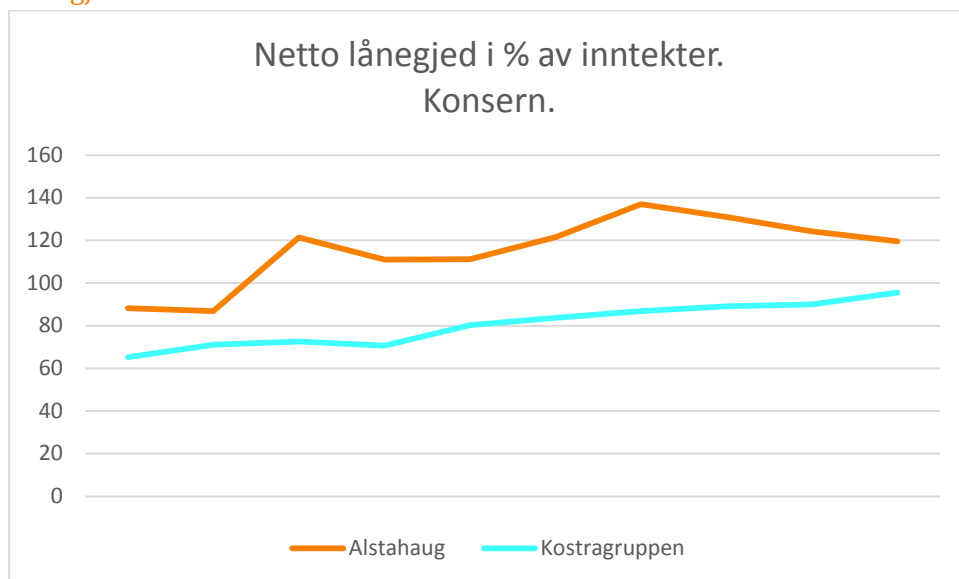

Netto driftsresultat er i følge KS og staten det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Indikatoren bør over tid ligge på minimum 1,75 % av driftsinntektene.

Netto driftsresultat (NDR) er definert som kommunens økonomiske handlefrihet og er det overskuddet som er disponibelt til investeringer og avsetninger. Over fremgår kommunens handlefrihet eller netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter i Alstahaug sammenlignet med gjennomsnittet for Kostragruppe 12.

I snitt for siste 10- års periode har NDR-indikatoren vært på 2,4 % og siste 4 år 1,0 %. Tilsvarende tall for Kostragruppen er 2,5% og 3,0 %. Svært positive tall i perioden 2011-2013 bidrar til å trekke snittet for Alstahaug opp.

Lånegjeld

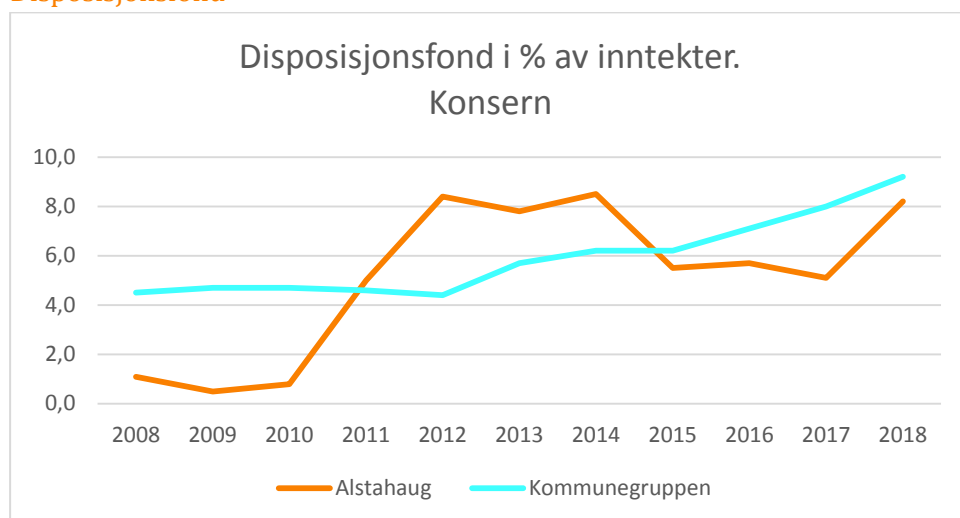
Over framgår utviklingen i netto lånegjeld i Alstahaug i som prosent av sum driftsinntekter sammenlignet med kostragruppen.

Lånegjelda i 2018 er 119,5 % av sum driftsinntekter mens Kostragruppen ligger på 95,6 % av driftsinntektene.

Lån skal betales tilbake, og et låneopptak påfører dermed fremtidige kommunestyrer betalingsforpliktelser.

Investeringsnivået og opptak av lån må innrettes slik at lånegjelda ikke er større enn at utgifter til renter og avdrag kan dekkes gjennom løpende inntekter. Det er derfor viktig å ha kontroll på utviklingen av gjeldsnivået. En økning av lånegjelda indikerer at kommunen må bruke en større andel av inntektene til å betjene renter og avdrag. Det historisk lave rentenivået de siste årene har bidratt til at kommunen har unngått at renter og avdrag har spist en større del av inntektene. På lengre sikt, med et normalt rentenivå, vil økt lånegjeld få betydning for rammene til tjenesteproduksjonen.

Disposisjonsfond

Over fremgår disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter sammenlignet med gjennomsnittet for kommunegruppen. Alstahaug ligger over Kostragruppen i årene 2011-2014. De øvrige årene ligger Alstahaug kommune under Kostragruppen.

1.2 Demografisk utvikling

Utviklingen i folketallet 2009-2018 i Alstahaug

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Befolkning 1.1	7196	7296	7372	7361	7394	7454	7437	7428	7450	7415
Fødte	74	74	93	77	81	75	65	76	68	
Døde	54	65	65	63	74	52	69	68	56	
Fødselsoversk.	20	9	28	14	7	23	-4	8	12	
Innflytting	405	403	371	441	431	453	441	445	327	
Utflytting	328	337	410	421	380	492	446	431	374	
Netto innfl.	77	66	-39	20	51	-39	-5	14	-47	
Folketilvekst	100	76	-11	34	60	-17	-9	22	-35	

Folketallet er i perioden økt med 219 personer eller 3,0 %. Siste år ble folketallet redusert med 35 personer eller 0,5 %.

Folkemengde fordelt på alder i perioden 2009-2018

År/ alder	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	% endring 09-18
0-5	445	451	469	479	492	481	470	470	476	454	2,0
6-15	957	976	942	926	899	894	860	852	866	834	-12,9
16-19	447	445	455	429	401	412	415	411	393	402	-10,1
20-39	1616	1617	1651	1648	1712	1759	1761	1773	1784	1766	9,3
40-66	2780	2818	2829	2818	2783	2762	2723	2675	2645	2623	-5,6
67-79	702	733	768	786	813	850	901	937	978	1012	44,1
80-89	220	226	224	239	261	256	262	263	255	268	21,9
90 -	29	30	34	36	33	40	45	47	53	56	93,1
Sum	7196	7296	7372	7361	7394	7454	7437	7428	7450	7415	

Noen hovedtrekk i aldersfordelingen i perioden:

Befolkningen er blitt eldre

I 2010 var 13,2 % av befolkningen over 67 år. I 2019 var denne prosentandelen økt til 18%. Økningen i tall er på 385 personer.

Færre barn i skolepliktig alder

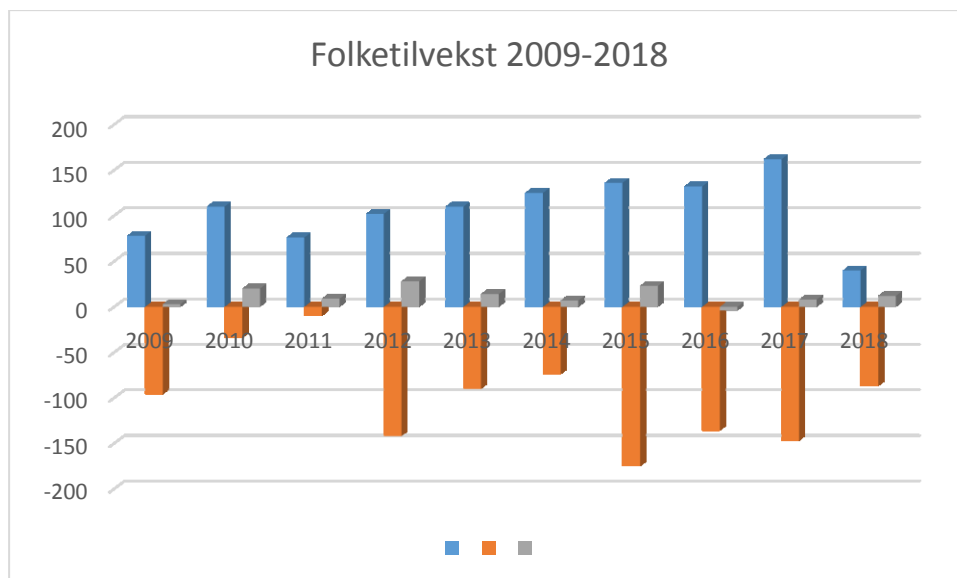
Antall barn i skolealder har blitt redusert med 123 eller -12,9 % i perioden.

Flere barn i barnehagealder

I perioden er antall barn i barnehagealder økt med 9 eller 2 %.

Flere unge voksne.

I perioden har antallet i aldersgruppen 20-39 år økt med 150 personer eller 9,3 %.

Kommunen har de siste 10 årene hatt en negativ innenlandsk nettotinnflytting på 991 personer. Fødselsoverskuddet i perioden har vært på 120 personer. Utenlandsk nettoutflytting var i perioden på 1071 personer.

1.3 Budsjettprosess

Alstahaug kommunestyre vedtok følgende tids- og aktivitetsplan for budsjettprosessen i møte den 19.06.18.

Nr.	Aktivitet	Ansvarlig	Frist
1	Fastsetting av framdriftsplan for prosessen	Kommunestyret	20. juni 2019
2	Workshops	Økonomavdelingen	29. og 30. august 2019
3	Utarbeidelse av konsekvensjustert årsbudsjett + økonomiplan . Innspill til investeringsbudsjettet.	Kommunalsjefer/ enhetsledere	20. september 2019
4	Ferdigstillelse av konsekvensjustert årsbudsjett + økonomiplan	Adm. sjef	September-oktober
5	Budsjettkonferanse med kommunestyret. Politikeropplæring. Overordnede problemstillinger og økonomiske utfordringer. Framlegging av administrasjonssjefens grunnlag til budsjett og ØP.	Kommunestyret	30. og 31. oktober 2019
6	Formannskapets arbeidsmøter	Formannskap	November 2019
7	Endelig forslag til årsbudsjett og økonomiplan . Formannskapets innstilling.	Formannskap	27. november 2019
8	Utlægging til alminnelig gjennomsyn 2 uker	Formannskapet	27. november – 11. desember 2019
9	Kommunestyrets vedtak Årsbudsjett og økonomiplan.	Kommunestyret	11. desember 2019

1.4 Utfordringer og sentrale forhold knyttet til budsjett- og økonomiplanarbeidet.

Svakt økonomisk utgangspunkt

Kommunen har et svakt økonomisk utgangspunkt utfra indikatorene netto driftsresultat, disposisjonsfond og netto lånegjeld.

Økonomisk ubalanse

Det er sannsynlig med et merforbruk i 2019 på ca. 8 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak kraftig kostnadsvekst innen helse- og velferdsområdet. Den kraftige veksten startet i 2018, er videreført i 2019 og fortsetter inn i neste budsjett- og ØP-periode.

Befolkningsutvikling

De nasjonale trekkene er framover; lavere arbeidsinnvandring, færre flyktninger og forventet lavere fertilitet. Dette medfører svakere nasjonal vekst i folketall, middelsalternativet fra SSB legger til grunn en nasjonal årlig vekst på 0,65 % mot over 1 % siste 10-årsperiode. Veksten i Alstahaug de siste 10 årene (som svært mange distriktskommuner) skyldes stort sett utenlandsk innflytting. Derfor vil den nasjonale utviklingen ventelig få stor betydning for Alstahaug.

Lokalisering av nytt hovedsykehus.

Alstahaug kommune fikk som en del av prosessen «Helgelandssykehuset 2025» utarbeidet en rapport som blant annet ser på konsekvensene av at et fremtidig stort sykehus på Helgeland blir lagt til Sandnessjøen eller ikke.

I Oslo Economics rapport, kap. 5, side 30 – 31 kan man lese følgende:

Et nytt sykehus i Mo i Rana vil medføre et befolkningstap på 944 personer. Blir sykehuset lokalisert i Sandnessjøen vil den anslåtte befolkningsvekst være på 1777 personer.

Frie inntekter for Alstahaug kommune er i 2019 beregnet til 432 millioner kroner. Dette vil si i gjennomsnitt knapt 58 000 kroner pr. innbygger. Frie inntekter utgjør ca. 70 % av kommunens inntekter og inntektssystemet er bygd opp slik at befolkningsstørrelse og sammensetting har svært mye å si for inntektene.

Tabellen viser beregnet befolkningsutvikling ved ulike sykehusplassering:

	2018	Hovedsykehus Mo i Rana	Hovedsykehus Sandnessjøen	Differanse Mo i Rana - Sandnessjøen
Folketall	7472	6528	9249	2721
Aldersgruppen	476	413	808	395

0-5 år				
Aldersgruppen 6-15 år	866	736	1078	342

Beregningen for de utvalgte aldersgrupper er gjort med bistand fra Nordland Fylkeskommune. Beslutning om lokalisering av hoved-sykehus vil ventelig bli tatt av Helse-Nord i slutten av 2020. Beslutningsprosessen starter med forslag fra ekspertgruppen i begynnelsen av desember 2018.

Hvilket valg som blir tatt, har avgjørende betydning for befolkningsstørrelse, inntektsnivå og tjenesteproduksjon i et fremtidig Alstahaug kommune.

Et slikt valg vil også være retningsgivende for hvordan ulik infrastruktur, som for eksempel for skole- og barnehageområdet, blir planlagt framover.

Skulle kommunen komme i den situasjonen at den mister et så betydelig antall kompetansearbeidsplasser og dermed tap av befolkning, vil kommunen få status som omstillingskommune.

Investeringer og gjeld

Kommunestyret har tidligere fattet vedtak om betydelige investeringer. Kommunen har svært høy lånegjeld og stort behov for utbygging av infrastrukturen innen pleie- og omsorg.

Grunnet stor usikkerhet om kommunens framtidige inntektsnivå, foreslår rådmannen å utsette bygging av nytt sykehjem. Rådmannen har lagt inn en startbevilgning for å se på kompenserende løsninger.

Vekst i frie inntekter

Alstahaug kommune hadde en svært svak vekst i frie inntekter fra 2019-2020. Kommunens vekst er på omtrent halvparten av landsgjennomsnittet.

Tilbakebetaling av mv.komp.

Kommunen har krav på 19,6 millioner fra Skatteetaten i forbindelse med byggingen av Kulturbadet.

Eiendomsskatt

Det er vedtatt endringer i reglene for tak og beregningsgrunnlag av eiendomsskatt. Dette vil medføre at kommunens inntekter blir redusert med over 6 millioner kroner i ØP-perioden.

1.5 Kommuneplan for Alstahaug

Kommuneplanens samfunnsdel perioden 2012-2022 ble vedtatt av Alstahaug kommunestyre 18.9.2014.

Innsatsområder

I planperioden er følgende tre innsatsområder valgt ut:

- Bolig
- Kompetanse
- Kommunikasjon, infrastruktur og næring

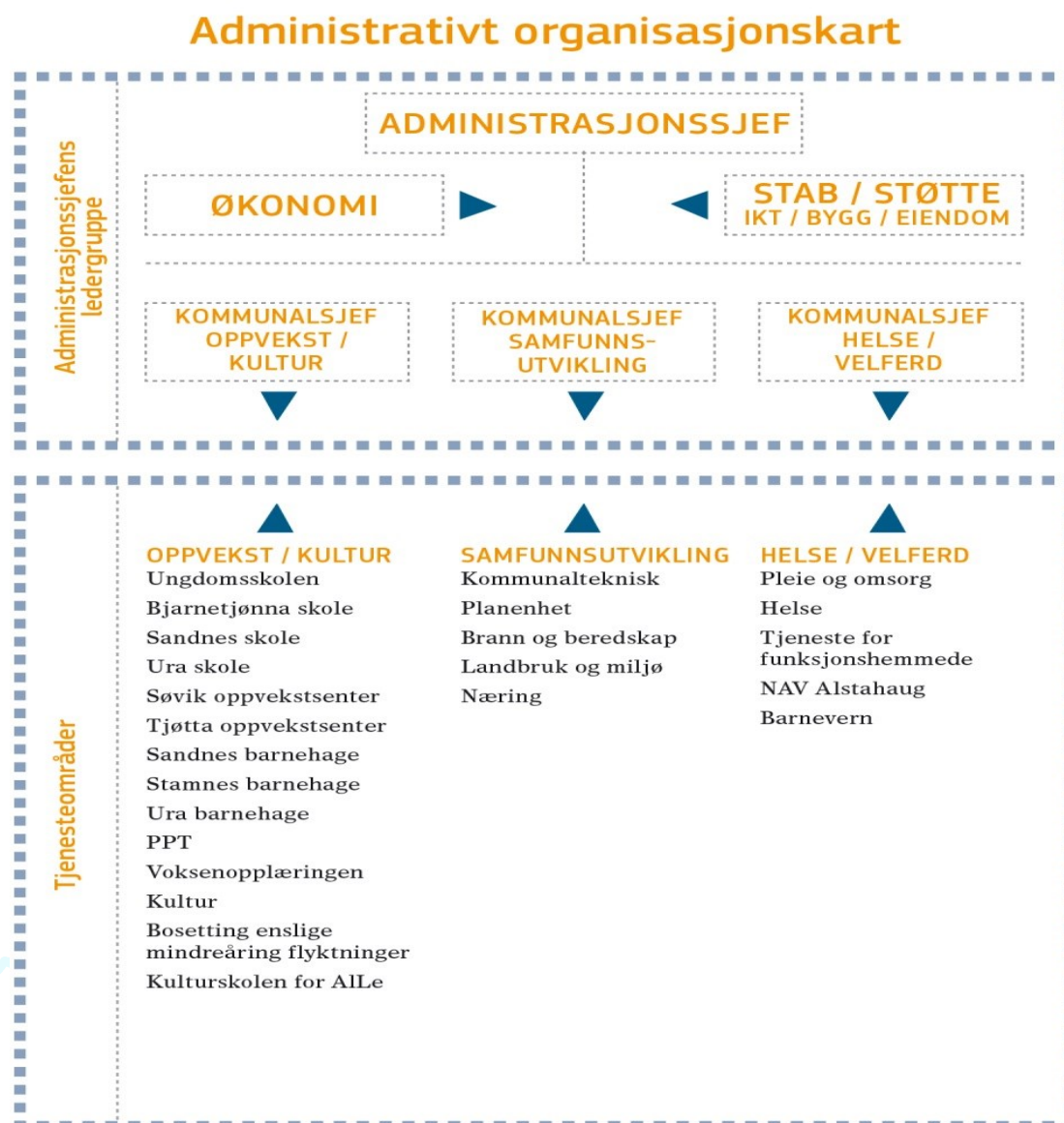
Tema som miljø og ressursforvaltning, samfunnssikkerhet og beredskap, i tillegg til folkehelse, er sektorovergripende tema. Disse temaene omfattes også av planen gjennom at de kommer i inngripen med alle innsatsområdene. Også de arealpolitiske retningslinjene er sektorovergripende.

De arealpolitiske retningslinjene skal konkretiseres og iverksettes i rullering av kommuneplanens arealdel.

For at kommuneplanen for Alstahaug skal være en operativ plan, bør innsatsområdene i kommuneplanen gjenspeiles i faktiske tiltak prioritert i økonomiplanperioden.

1.6 Organisasjon

Organisasjonskart

Organisering

Strategisk ledergruppe består av administrasjonssjef, HR-sjef, økonomisjef, kommunalsjef oppvekst og kultur, kommunalsjef helse- og velferd, samt kommunalsjef samfunnsutvikling. Dagens strategisk ledergruppe ble etablert 1.9.14.

Administrasjonssjefen har, med støtte i strategisk ledergruppe, det overordnede ansvar for hele kommunens drift og utvikling, herunder utredning og oppfølging av politiske saker.

Arbeidsgiverpolitikk

Den overordnede arbeidsgiverpolitikken er nedfelt i sentralt avtaleverk.

Alstahaug kommunes arbeidsgiverpolitikk skal legge rette til for samspillet mellom medarbeidere, innbyggere, brukere og andre samarbeidspartnere som skal gjøre oss i bedre i stand til å vareta våre oppgaver som samfunnsutvikler.

Arbeidsgiverpolitikken skal medvirke til:

- Å fremme mangfold og inkludering
- Vilje og kraft til å gjennomføre endringer
- Samsvar mellom kompetanse, myndighet og ansvar
- Rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere
- Utvikle arbeidsglede og stolthet over eget og andres arbeid i kommunen som arbeidsplass
- Å styrke fellesskapsfølelse, identitet og omdømme
- Å fremme likestilling og hindre diskriminering
- Å opptre etisk forsvarlig

Lønnspolitikk

De overordna føringer for lønnspolitikken er nedfelt i sentrale avtaler og i lovverket.

Kommunen har utarbeidet en lønnspolitisk plan og personalpolitiske retningslinjer. Lønnspolitisk plan ble revidert i 2018. Planene er et arbeidsverktøy for arbeidsgiver til å skaffe den arbeidskraft (på alle nivå) som kommunen trenger.

Opplæringsplanlegging

Opplæringsplan. For å kunne skape en strategisk opplæringsplan, er hver enhet pålagt å utarbeide bemanningsplaner for å dekke manglende kompetanse, mobilisere ny kompetanse og vedlikeholde eksisterende kunnskaper.

HMS – arbeid

Kommunen har utarbeidet et internkontrollsystem for helse, miljø og sikkerhet. Prioriterte mål er medarbeidersamtaler og vernerunder for alle enhetene. Enhetsleder skal ved årets slutt avgi rapport om arbeidet til adm. sjef og AMU.

Avvik

Som ledd i vårt HMS-arbeid ble det i 2015 tatt i bruk et digitalt system for registrering og behandling av avviksmeldinger i hele organisasjonen. Avviksmeldinger kan knyttes til prosedyren det meldes avvik i forhold til, og avviket går direkte til leder for behandling.

Beredskap

Det er blitt utarbeidet helhetlig ROS-analyse og oppfølgingsplan for Alstahaug kommune. ROS-analysen følger metodikken som er beskrevet i veileder fra DSB som kom i september 2014. På bakgrunn av ROS-analysen ble det gjennomført en beredskapsanalyse med henblikk på å utforme beredskapsplan. I 2018 ble overordnet beredskapsplan ferdig og godkjent av kommunestyret.

Sykefravær

Reduksjon av sykefravær er et prioritert arbeid. Fra 2011 ble det innført at hver enhet skal rapportere tertialvis om sykefraværet. Samlet rapport vedr sykefravær legges fram i AMU og kommunestyret tertialvis. Ny IA avtale tredde i kraft januar 2019 med nye mål og innsatsområder.

Sykefraværsutviklingen i Alstahaug kommune 2011-2017:

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prosent	9,2 %	7,2 %	7,6 %	7,6 %	8,4 %	7,2 %	7,5 %	7,7 %

1.7 Stats- og nasjonalbudsjettet 2020

Saker av betydning for kommunesektoren:

Regionreformen – overføring av oppgaver og virkemidler

Regjeringen gjennomfører regionreformen. Færre fylkeskommuner vil gi grunnlag for sterkere regioner som kan gi bedre tjenester og drive en mer samordnet samfunnsutvikling. Dette legger til rette for utbygging av attraktive bo- og næringsområder og gode, miljøvennlige transportløsninger.

Fylkeskommunene som er vedtatt slått sammen, er nå i en viktig og krevende fase i sammenslåingsarbeidet. Fra 1. januar 2020 har vi elleve fylker i Norge; ti fylkeskommuner samt Oslo kommune med fylkeskommunale oppgaver. Mens ni fylker i dag har under 200 000 innbyggere, vil det minste fylket i innbyggertall øke fra 76 000 til 240 000 innbyggere i 2020.

Når fylkeskommunene blir større, skal de også få flere oppgaver og virkemidler til å utvikle fylkene i tråd med regionale behov og muligheter innenfor områder der fylkeskommunene allerede har ansvar og kompetanse. Fylkeskommunene får fra 2020 nye oppgaver og virkemidler blant annet på områder som samferdsel, kompetanse og integrering, folkehelse, klima og miljø, næringsutvikling, landbruk og styrking av Nord-Norge. Dette er viktige områder for utviklingen av samfunnet i det enkelte fylket og er oppgaver som fylkeskommunene har gode forutsetninger for å løse.

Meld. St. 6 (2018–2019) *Oppgaver til nye regioner* ble lagt fram 19. oktober 2018. Stortinget behandlet meldingen 18. desember 2018 og sluttet seg til forslagene, jf. Innst. 119 S (2018–

2019). Stortinget sluttet seg også til å overføre oppgaver til fylkeskommunene ved behandlingen av Prop. 84 S (2016–2017), jf. Innst. 385 S (2016–2017).

Oppgaver til de nye fylkeskommunene skal som hovedregel overføres fra 1. januar 2020, men noen oppgaver krever mer tid. Følgende oppgaver overføres fra 2020:

Samferdsel og kommunikasjon

- Fylkesdelen av sams vegadministrasjon.
- Forvaltning av tilskudd til utbygging av bredbånd.
- Eierskap og forvaltningsansvar for fiskerihavneanlegg.
- Tilskudd til ikke-statlige lufthavner (Vestfold og Telemark fylkeskommune).

Kompetanse og integrering

- Arbeidsmarkedstiltaket bedriftsintern opplæring.
- Tilskudd til fylkesvise partnerskap for karriereveiledning og tilhørende karrieresentra.
- Bosetting internt i fylkene og annen regional samordning av integreringspolitikken.
- Tilskuddsordningen Jobbsjansen del B.
- Tilskudd til etablereropplæringen for innvandrere.
- Tilskudd til mentor- og traineeordninger.

Folkehelse

- Forvaltning av tilskudd til friskliv, læring og mestring.
- Midler til tverrfaglig innsats på rusfeltet.

Klima og miljø

- Oppgaver innenfor Skjærgårdstjenesten og statlig sikrede friluftsområder.
- Oppgaver på kulturminneområder (gradvis overføring i perioden 2020–2022).

Næringsutvikling og landbruk

- Oppdragsgiveransvar overfor Siva og Innovasjon Norge for fem næringsrettede ordninger.
- Forvaltning av tilskudd til utrednings- og tilretteleggingstiltak i landbruket.
- Forvaltning av prosjektmidler til kystskogbruket.
- Utarbeidelse av regionalt næringsprogram for landbruket.

Styrking av Nord-Norge

- Forvaltning av om lag halvparten av tilskuddsordningen Arktis 2030 overføres til Troms og Finnmark fylkeskommune.
- Sekretariat for Regionalt nordområdeforum, lagt til Vadsø.
- Forvaltning av tilskudd til kvensk språk og kultur overføres til Troms og Finnmark fylkeskommune.

Oppgaver som ikke er ferdig utredet eller som krever noe mer tid, omfatter:

- Kjøp av innenlandske flyruter.
- Tilskudd til utvidet TT-ordning.

- Kulturoppgaver.
- Utvidet og mer helhetlig fylkeskommunalt ansvar for tilrettelegging og forsterket opplæring for alle i alderen 16 til 24 år.
- Spesialpedagogisk støtte til barn.
- Tilskuddsmidler i program for folkehelsearbeid i kommunene.
- Minoritetsrådgiverordningen.
- Ytterligere næringspolitiske oppgaver.
- En sterkere kompetansepolitisk rolle.
- Bufetats oppgaver i barnevernet.

Samferdselsdepartementet tar sikte på å legge fram et tilleggsnummer til statsbudsjettet om overføring av sams vegadministrasjon høsten 2019.

Det overføres midler til de fylkeskommunene som har inngått avtale med Kystverket om å overta fiskerihavneanlegg fra og med 1. januar 2020.

Midler som gjelder drift av Notodden flyplass overføres til Vestfold og Telemark fylkeskommune. De andre fylkeskommunene som fikk tilbudet om å tre inn i avtalene i 2020 (Vestland og Trøndelag fylkeskommuner) ønsker at Samferdselsdepartementet forvalter avtalene og midlene ut 2020.

For mer informasjon om de enkelte oppgaveoverføringene og budsjettkonsekvenser vises det til Prop. 1 S (2019–2020) for de enkelte departementene. Oppgaver som finansieres over rammetilskuddet er også omtalt under programkategori 13.70 Kommunesektoren mv.

Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet

Ramrefinansiering i form av frie inntekter er hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren. Som varslet i kommuneproposisjonen for 2020 foreslår regjeringen å innlemme en rekke tilskudd i rammetilskuddet. Innlemming styrker det kommunale selvstyret og fører til mindre byråkrati i både staten og kommunesektoren. Følgende tilskudd foreslås innlemmet i 2020:

- Tilskudd til psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.
- Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.
- Tilskudd til habilitering og rehabilitering.
- Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak.
- Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med spesielle behov.
- Tilskudd til fylkesvise partnerskap for karriereveiledning.
- Tilskudd til tidlig karriereveiledning for nyankomne innvandrere.
- Tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn.
- Tilskudd til leirskoleopplæring.
- Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig.
- Tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn.
- Tilskudd til regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse.
- Tilskudd til skredsikring av fylkesveier.

- Tilskudd til gang- og sykkelveier.

Se også omtale under programkategori 13.70 og i Prop. 1 S (2019–2020) for de enkelte departementene.

I kommuneproposisjonen ble det varslet at tilskuddet til klinisk veterinærvakt ville bli foreslått innlemmet i rammetilskuddet. Etter en helhetlig vurdering foreslår imidlertid Landbruks- og matdepartementet å videreføre tilskuddet på sitt budsjett. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Landbruks- og matdepartementet.

Tidlig innsats

Høsten 2018 og i 2019 var kompensasjonen til kommunene for innføringen av lærernormen øremerket. I 2020 legger regjeringen opp til at midler til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, slik det ble varslet i Prop. 113 S (2018–2019) *Kommuneproposisjonen 2020*. Det innebærer at det blir overført 1 316,8 mill. kroner fra kap. 226, post 63 på Kunnskapsdepartementets budsjett. Midlene blir i 2020 fordelt særskilt (tabell c) for å ta hensyn både til kommuner med et relativt og med et absolutt behov for lærerårsverk. I tillegg er 400 mill. kroner av veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med tidlig innsats i skolen. Disse midlene må sees i sammenheng. Samlet sett innebærer dette at midler som kan benyttes til flere lærerårsverk som følge av lærernormen videreføres på om lag på samme nivå i 2020 som i 2019, og at lærernormen er mer enn fullt ut finansiert når behovet for kompensasjon blir beregnet på kommunenivå. Fra 2021 vil midlene som blir innlemmet i rammetilskuddet bli fordelt etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet.

Opptrappingsplanen for rusfeltet

Regjeringen har satt som mål å øke bevilgningene til rusfeltet med 2,4 mrd. kroner, i tråd med langsiktige mål og tiltak i Prop. 15 S (2015–2016) *Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016–2020)*. Rapporteringen viser at regjeringens innsats med opptrappingsplanen har gitt resultater i økt tjenesteyting og flere årsverk. For 2020 er 150 mill. kroner av veksten i kommunenes frie inntekter begrunnet med behovet for å fullføre den flerårige satsingen på å styrke tjenestene på rusfeltet. Planen vil med dette være oppfylt med 2,45 mrd. kroner. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Investeringsstilskudd til heldøgns omsorgsplasser

Investeringsstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser har i perioden 2014–2019 økt betydelig for å gi kommunene bedre muligheter til å fornye og øke tilbudet av omsorgsplasser for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2019, jf. Innst. 11 S (2018–2019), at investeringsstilskuddet fordeles på to poster og at 50 pst. av den samlede tilsagnsrammen nyttes til ren netto tilvekst av heldøgns plasser. Den resterende andelen av tilsagnsrammen nyttes til rehabilitering/modernisering, utskifting av eksisterende plasser og tiltak som ikke innebærer netto tilvekst. I budsjettforslaget for 2020 foreslås det en samlet tilsagnsramme på 3 595 mill. kroner. Rammen gir rom for tilsagn om tilskudd til om lag 2 000

heldøgns omsorgsplasser. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Kompensasjon for endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger

Med virkning fra 1. januar 2018 ble det gjennomført endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger. I revidert nasjonalbudsjett for 2019 ble kommunene kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet på 90 mill. kroner for anslåtte merutgifter som følge av disse endringene. Kompensasjonen videreføres i 2020. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Arbeids- og sosialdepartementet.

Frivilligsentraler

De øremerkede midlene til frivilligsentraler ble overført fra Kulturdepartementets budsjett til rammetilskuddet til kommunene i 2017. Det ble varslet at midlene skulle gis en særskilt fordeling i fire år. Bevilgningen ble økt i forbindelse med innlemmingen i 2017, og den er ytterligere økt i 2018 og 2019. Det foreslås en økning på 12,8 mill. kroner i 2020 til nyetablerte sentraler. Totalt fordeles det 200,2 mill. kroner i 2020. Den kommunevise fordelingen går fram av tabell c-K i Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2019–2020) Grønt hefte. Fra 2021 vil midlene bli fordelt etter ordinære kriterier i inntektssystemet. Se også omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kulturdepartementet.

Grønn skipsfart

Regjeringen la i juni 2019 fram en handlingsplan for grønn skipsfart. Ambisjonene i planen er å halvere utslippene fra innenriks skipsfart og fiske innen 2030 og stimulere til utvikling av null- og lavutslippsløsninger i alle fartøyskategorier. I revidert nasjonalbudsjett for 2019 ble det bevilget 25 mill. kroner til en øremerket, midlertidig satsing for utvikling av hurtigbåter med null- eller lavutslippsløsninger. Midlene forvaltes gjennom Miljødirektoratets Klimasatsordning. I statsbudsjettet for 2020 foreslår regjeringen at det settes av 80 mill. kroner til å utvide den midlertidige satsingen på utslippsfrie hurtigbåter.

Tilskudd til fylkesvei

Det opprettes en tilskuddsordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport på Samferdselsdepartementets budsjett. Det foreslås en bevilgning på 100 mill. kroner i 2020. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Samferdselsdepartementet.

DEL 2 ØKONOMIPLAN DRIFT 2020-2023

2.1 Økonomisk bærekraft

Ny kommuneloven trer i kraft fra 2020. Et gjennomgående grep som gjøres er å styrke det kommunale selvstyre. Innen økonomiforvaltningen betyr det blant annet å trygge det finansielle grunnlaget slik at kommunen er i stand til å ivareta den omfattende tjenesteproduksjonen til innbyggerne - både i dag og i morgen.

En utfordring er å utforme regler som ivaretar økonomisk handlingsrom, også for fremtidige kommunestyre. Og det skal gjøres uten at de konkrete kravene til budsjettbalanse og gjeldsbyrde blir for rigide.

2.2 Økonomiforvaltning

Langsiktig økonomiforvaltning

Fra kommunelovutvalgets innledning om økonomiforvaltningen:

«Utvalgets forslag innebærer en lov som sterkere fremhever kommunestyrets ansvar for en langsiktig økonomiforvaltning, men uten at det innføres detaljerte og inngripende krav til eksempelvis størrelsen på årlige budsjettoverskudd eller en maksimalt gjeldsnivå for den enkelte kommune. Forslaget bygger på at det kommunale selvstyre vil stå sterkere der de folkevalgte i samspill med administrasjonen etablerer lokale handlingsregler og en økonomisk politikk som ivaretar økonomien over tid.»

Kravene til en langsiktig bærekraftig økonomiforvaltning er tatt inn i en generalbestemmelse i § 14-1, mens det i § 14-2 listes opp en rekke plikter for økonomiforvaltningen. En av pliktene som foreslås lovfestet er at kommunestyret selv skal vedta «finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi».

Gode økonomiske måltall

Det er per i dag stor variasjon i hvor stor grad kommunene bruker slike måltall i den økonomiske styringen. Fokuset er ofte på å få saldert et budsjett i balanse, og kanskje klare en prosent eller to i netto driftsresultat i økonomiplanperioden.

Kommuner som lykkes i dette arbeidet har ofte gjennomført en grundig prosess med å utarbeide og velge måltall som passer for kommunen. Det vil ikke nødvendigvis være slik at en vekstkommune med høye frie inntekter og store fond bør styre etter de samme måltallene som en fraflyttingskommune med lav skatteinngang. Variasjonen mellom kommunene i Norge er stor og det vil også måltallene være.

Viktigheten av forankring

Stor grad av forankring vil også være avgjørende for om en kommune lykkes med å styre etter de finansielle måltallene og oppnå handlingsrom og bærekraft.

Det hjelper lite om økonomisjefen og rådmannen lager en økonomiplan som oppfyller alle kravene om måloppnåelse dersom denne ikke er i samsvar med de folkevalgtes ønsker og

prioriteringer. På samme måte kan et nytt kommunestyre ha andre prioriteringer og preferanser om pengebruk enn et avgående kommunestyre.

Er de økonomiske måltallene godt forankret både i administrasjonen og blant de folkevalgte har kommunen bedre forutsetninger for over tid å bygge en bærekraftig økonomi og skaffe seg et handlingsrom.

Økt fokus på gjeld

Økt fokus på langsiktig bærekraft vil også gi økt fokus på kommunens gjeld. Lån skal som kjent betales tilbake en gang i fremtiden, og et låneopptak påfører dermed fremtidige kommunestyrer betalingsforpliktelser. Gjelden har økt betraktelig de siste årene og gjeldsveksten i sektoren har vært høyere enn inntektsveksten. På lang sikt er ikke en slik utvikling bærekraftig.

Måltall for gjeld bør være obligatorisk for alle kommunene å utarbeide og styre etter. Kommuner som i dag benytter måltall for gjelden har ulike tilnærming og eksempler på måltall kan være: gjeld pr innbygger, gjeld i % av inntekter, nye lån i forhold til årets avdrag, grad av egenkapitalfinansiering av investeringer og absolutte rammer for gjeld..

Som minimum bør det fokuseres på de områdene gjeldsutvikling, disposisjonsfond og netto driftsresultat ved utarbeidelse av økonomiske måltall.

Som det innledningsvis har vært gjort rede for, er ikke den økonomiske utviklingen for Alstahaug kommune bærekraftig.

Med den svake kommuneøkonomien Alstahaug kommune har og den betydelige usikkerheten det er i forhold til framtidige inntekter, er det utfordrende å foreslå realistiske økonomiske måltall for kommunen.

Rådmannen anbefaler at en bør ha følgende måltall i Alstahaug:

Netto lånegjeld (korrigert for Havnevesenets gjeld) skal ikke overstige 100 % av brutto driftsutgifter.

Disposisjonsfond skal ikke være lavere enn 8 % av brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat skal minst være 1,5 % av brutto driftsinntekter.

Måltallene gjøres dynamiske, slik at fraviker en et måltall må kravene til de andre skjerpes.

Rådmannen foreslår at måltallene fases inn ved neste rullering av økonomiplanen.

2.3 Rammetilskudd 2020

Beregning av rammetilskuddet er gjort med basis i Grønt heft – Beregningsteknisk dokumentasjon til St.prp. nr. 1 (2019-2020).

Innbyggertilskudd før omfordeling

Innbyggertilskudd blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Dette beløpet er **25 083 kroner** i 2020.

For Alstahaug kommune utgjør dette: 25 083 kroner $\times$ 7 467 innbyggere = **187 298 000 kroner**.

For Alstahaug blir regnestykket slik:

Innbyggerne i landets kommuner etterspør kommunale tjenester i ulik grad. I tillegg er det relativt store forskjeller mellom kommunene i hvor mye det koster å produsere og tilby de samme kommunale tjenestene.

Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp og korrigere for slike variasjoner. Det foretas en omfordeling i innbyggertilskuddet fra de kommunene som er billigere å drive enn landsgjennomsnittet, til de kommunene som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet.

Kriteriene beskriver trekk ved kommunene og befolkningen i kommunene, som i statistiske analyser har en effekt på kommunenes utgifter.

Vektene viser hvor stor betydning det enkelte kriterium har i å forklare kommunenes samlede utgifter.

Kommunens kriterieverdier multipliseres med kriteriets vekt, og summen av alle kriteriene utgjør en indeks for beregnet utgiftsbehov som i neste trinn i beregningen brukes til å beregne kommunens trekk eller tillegg i innbyggertilskuddet.

	Kriterium	Vekt		Indeks kriterium		Pst.utslag	Kr. pr. innb.	1000 kr.
1	Innbyggere 0-1 år	0,0056	*	0,8715	=	-0,07 %	-39	-295
2	Innbyggere 2-5 år	0,1374	*	0,9212	=	-1,08 %	-594	-4 434
3	Innbyggere 6-15 år	0,2615	*	0,9311	=	-1,80 %	-988	-7 374
4	Innbyggere 16-22 år	0,0233	*	1,0755	=	0,18 %	96	720
5	Innbyggere 23-66 år	0,1053	*	0,9660	=	-0,36 %	-196	-1 465
6	Innbyggere 67-79 år	0,0565	*	1,2346	=	1,33 %	727	5 428
7	Innbyggere 80-89 år	0,0772	*	1,0758	=	0,59 %	321	2 396
8	Innbyggere 90 år og over	0,0389	*	0,9035	=	-0,38 %	- 206	-1 537
9	Indeks landbrukskriterium	0,0021	*	1,2709	=	0,06 %	31	233

10	Sone	0,0101	*	1,5460	=	0,55 %	288	2 154
11	Nabo	0,0102	*	1,0158	=	0,02%	9	66
12	Indeks basisbehov	0,0161	*	1,5780	=	0,93 %	510	3 811
13	Innvandrere 6-15 år	0,0070	*	1, 2670	=	0,19 %	102	765
14	Dødelighetskriterium	0,0458	*	1, 1034	=	0,47 %	260	1 939
16	Barn 0-15 m enslig forsørger	0,0177	*	1,1475	=	0,26%	143	1 069
17	Lavinntektskriteriet	0,0111	*	0,6861	=	-0,35 %	-191	-1 427
18	Uføre 18-49 år	0,0065	*	1,3010	=	0,20 %	107	801
20	Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0084	*	0,7367	=	-0,22 %	-121	- 905
21	Opphopingsindeks	0,0096	*	0,3818	=	-0,59 %	-325	-2 430
22	Aleneboende 30-66	0,0195	*	0,9237	=	- 0,15%	- 82	- 609
23	Pu- 16 år og over	0,0491	*	1,5106	=	2,51 %	1 375	10 266
24	Ikke gifte 67 år og over	0,0458	*	1,1712	=	0,78 %	430	3 210
25	Barn 1 år uten kontanstøtte	0,0168	*	0,9505	=	-0,08%	- 46	- 341
26	Innbyggere med høyere utd.	0,0184	*	0,8478	=	- 0,28 %	-154	-1 147
	Sum	1,000		1,02672		2,67 %	1 465	10 940

Landsgjennomsnittet = 1,0000.

Alstahaug kommune har i 2020 et beregnet utgiftsbehov på 1,0267

Beregnet utgiftsbehov på landsbasis er 54 839

$$1,0267 \times 54\,839 = 56\,304$$

$$56\,304 - 54\,839 = 1\,465$$

Alstahaug kommunes utgiftsutjevning: 1464 x 7 467= 10 940 000 kr.

Distriktstilskudd Nord-Norge

Distriktstilskudd Nord-Norge gis til kommuner i Nord-Norge.

Tilskuddet går til alle kommuner i Namdalen og de tre nordligste fylkene og gis som en sats per innbygger. Satsen differensieres mellom ulike områder. I tillegg gis det et småkommunetillegg til kommuner med under 3 200 innbyggere. Dette tillegget gis med en sats per innbygger, som differensieres etter distrikts-indeksen.

Distrikts-indeksen måler graden av distriktsutfordringer i en kommune og består av ulike indikatorer som måler forskjeller i geografi, demografi, arbeidsmarked og levekår.

Distriktstilskudd Nord-Norge 13 436 000 kr.

Inntektsgarantiordningen (INGAR)

Endringer i kriteriedata, befolkningsnedgang og systemendringer i inntektssystemet kan for enkeltkommuner føre til brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste.

Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal skjerme kommunene mot slike endringer.

Ordningen er utformet slik at ingen kommune skal ha en vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som er lavere enn 400 kroner under veksten på landsbasis, målt i kroner per innbygger.

Ordningen finansieres ved et likt trekk per innbygger i alle landets kommuner.

Endringer som omfattes av inntektsgarantiordningen er strukturelle endringer i inntektssystemet, innlemming av øremerkede tilskudd, endringer i befolkningstall og kriteriedata, og endringer i regionalpolitiske tilskudd.

Endringer i skjønnstilskuddet, veksttilskuddet og i skatteinntektene eller skatteutjevningen inngår ikke i beregningsgrunnlaget for inntektsgarantiordningen.

Veksten i rammetilskuddet fra 2019 til 2020 er på landsbasis 669 kroner per innbygger. Dette innebærer at a kommuner som har en vekst i rammetilskuddet som er lavere enn 269 kroner per innbygger, vil bli kompensert opp til denne vekst-grensen.

Alstahaug kommunes vekst i rammetilskuddet fra 2019 til 2020 er 695 kroner per innbygger, og kommunen får derfor 0 kroner per innbygger gjennom inntektsgarantiordningen.

Alle kommuner er med på å finansiere inntektsgarantiordningen og blir trukket med et likt beløp per innbygger i innbyggertilskuddet. For 2020 er trekket på -54 kroner per innbygger.

Inntektsgarantitilskudd til Alstahaug kommune	
Inntektsgarantitilskudd per innbygger	0 kr
Finansiering per innbygger	-54 kr
Inntektsgarantitilskudd, inkl. finansiering per innbygger	-54kr
Inntektsgarantitilskudd, inkl. finansiering totalt	-54* 7 567 innbyggere = -402 000 kr

Tilskudd med særskilt fordeling

Noen enkeltsaker fordeles ikke etter inntektssystemets ordinære kriterier, men gis en særskilt fordeling.

Saker med særskilt fordeling for Alstahaug kommune:

Enkeltsaker	Fordeling beløp
Inndelingstilskudd	0 kr
Helsestasjon/ skolehelsetjeneste	1 212 000 kr
Lærertetthet	1 136 000 kr
Frivillighetssentraler	427 000 kr
Særskilte saker enkeltkommuner	0 kr
Sum tilskudd med særskilt fordeling	2 776 000 kr

Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler

Enkelte kommuner har elever i statlige og private grunnskoler. Disse elevene har ikke kommunene utgifter for. Trekkordningen for statlige og private skoler medfører at kommuner med elever i statlige og private skoler trekkes et gitt beløp per elev for de elevene kommunene ikke yter grunnskoletjenester til. Summen av trekk fra kommuner med elever i statlige og private skoler fordeles ut igjen til alle landets kommuner etter kommunenes andel av beregnet utgiftsbehov (kostnadsnøkkelen). Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler omfordeler midler fra kommuner med mange elever i statlige og private skoler til kommuner med få eller ingen elever i statlige og private skoler.

Det er gitt trekksetter for ulike skolekategorier, og trekket for hver kommune blir beregnet:

Alstahaug kommune har ingen elever i statlige og private skoler og blir trukket 0 kroner.

Summen av beløpene som er trukket inn på landsbasis fordeles ut igjen til alle kommuner på følgende måte:

$$\begin{array}{rclcl} \text{Landssum} & \times & \text{Kommunens andel av utgiftsbehovet} & = & \text{Tilbakeført beløp} \\ 2\,451\,669\,800 & & 0,00143 & = & \mathbf{3\,516\,000} \end{array}$$

Skjønnstilskudd

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter de fylkesvise rammene, mens fylkesmannen foretar fordelingen til den enkelte kommune. .

Skjønnstilskudd til Alstahaug kommune = 0 kroner

Totalt rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	2020
Innbyggertilskudd	187 298 000
Utgiftsutjevning	10 940 000
Nord-Norge	13 436 000
INGAR	-402 000
Tilskudd med særlig fordeling	2 776 000
Statlige og frittstående skoler	3 516 000

Skjønnstilskuddet	0
Kompensasjon for ufrivillig alene	0
Totalt rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	217 564 000

2.4 Skatt og inntektsutjevning

Skatt

Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører er fremmet i St.prp. nr. 1 (2018-2019) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Skatt for Alstahaug kommune er for 2019 beregnet til **192 180 000 kroner.**

Inntektsutjevning

Skatteutjevningen jevner delvis ut forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Skatteutjevningen for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak.

Kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet blir kompenserte for 60 pst. av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinngang over landsgjennomsnittet blir trukket for 60 pst. av differansen mellom egen skatteinngang og *landsgjennomsnittet*.

Kommuner med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet blir i tillegg kompensert for 35 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 pst. av landsgjennomsnittet. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune blir trukket med et likt beløp pr. innbygger.

Skatteutjevningen for hver kommune blir beregnet fortløpende ti ganger i året, etter hvert som skatteinngangen foreligger og trukket eller tillegg i skatteutjamninga blir avregnet mot kommunens utbetaling av rammetilskudd. Endelig fordeling av rammetilskuddet til kommunene vil ikke være klar før i februar 2020, når endelige skattetall for 2019 foreligger.

Netto inntektsutjevning er for Alstahaug kommune i 2020 er beregnet til **33 475 000 kroner** med skatteinngang stor kr. **192 180 000.**

Oppsummering skatt og inntektsutjevning:

Rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	217 564 000
Skatt på inntekt og formue	192 810 000

Netto inntektsutjevning	33 475 000
Sum (avrundet)	443 849 000

2.5 Utgiftsforutsetninger

Lønns- og prisvekst

I Statsbudsjettet antar at deflatoren (lønns- og prissveksten) vil være på 3,1 % prosent i 2020.

Pensjonsutgifter

Prosentatsen er regulert i tråd med oppgaver fra Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse om forventede pensjonskostnader i 2020. Anslagene er basert på forventninger om rente, avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Amortiseringstiden for nye premieavvik er redusert til 7 år. For årene fremover i planen legges det ikke opp til en vekst i pensjonskostnaden utover det som vil fanges opp i deflator. Kommunen har budsjettert med større vekst enn deflator de siste 3 årene, men resultatet i forhold til tidligere anslag har vært svært avvikende. Variasjoner i forhold til deflator- framskrivning vil erfaringsmessig følgelig neppe være større enn at man vil klare å håndtere dette i de årlige rulleringer.

2.6 Oversikt over finansområdet

Frie inntekter

Frie inntekter (skatt og rammetilskudd) er budsjettert for 2020 med i henhold til spesifikasjon under avsnitt 2.3 og 2.4.. Videre beregninger er gjort med bakgrunn i KS sin prognosemodell. Det er lagt til grunn SSB befolkningsframskriving, MMMM-alternativet

Antall pr. 01.07. året før	2020	2021	2022	2023
Sum	7 467	7 469	7 492	7 503
0-1	136	147	148	148
2-5	311	319	312	311
6-15	835	846	839	840
16-22	686	657	650	629
23-66	4151	4149	4139	4125
67-79	1015	1014	1046	1092
80-89	276	286	306	312
90 +	57	51	52	46

	2020	2021	2022	2023
Rammetilskudd	217 564 000	218 911 000	219 117 000	218 180 000
Inntektsutjevning	33 475 000	33 457 000	33 336 000	33 162 000
Skatt	192 810 000	192 705 000	192 006 000	191 007 000
Sum frie inntekter	443 849 000	445 073 000	444 549 000	442 349 000

Eiendomsskatt

Maksimal skattesats for boliger og fritidsboliger blir 5 promille fra 2020 og 4 promille fra 2021, og det innføres en obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 % i takstene for disse eiendomskategoriene. Endringen berører kun utskriving av skatt på boliger og fritidsboliger. For verker og bruk er det forutsatt 7 promille som i dag.

Eiendomsskatt i perioden:

	R2018	B2019	B2020	ØP2021	ØP2022	ØP2023
Eiendomsskatt verker og bruk	11 081 839	11 100 000	11 100 000	11 400 000	11 400 000	11 400 000
Eiendomsskatt annen fast eiendom	17 569 836	19 690 000	15 600 000	12 660 000	12 828 000	12 996 000
SUM	28 651 675	30 790 000	26 700 000	24 060 000	24 228 000	24 396 000

Avskrivinger

For å gi et bilde av de utgifter som er relatert til selvfinansierende investeringer er disse utgiftsført på de enkelte ansvarssteder og inntektsført på ansvarssted 8099. Føringene er tekniske og gir derfor ingen resultateffekt. Endringer sammenheng med endring i kapitalkostnader innen VA-området.

	2019	2020	2021	2022
Motpost avskrivinger	37 000 000	37 000 000	37 000 000	37 000 000

Renter

	R 2018	B 2019	B 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Renteutgifter	16 759 000	16 479 000	19 890 000	19 544 000	18 534 000	17 785 000
Renteinntekter	2 887 000	2 350 000	2 863 000	2 863 000	2 863 000	2 863 000
SUM	13 872 000	14 129 000	17 027 000	16 681 000	15 671 000	14 922 000

Det er her lagt til grunn en rente de rentebindinger kommunen har i 2018 og forslag til budsjettrente fra Kommunalbanken i ØP-perioden.

årstall	rente
2020	2,40
2021	2,28
2022	2,20
2023	2,15

Det er rentebinding på ca. 45 % av låneporteføljen. Fordelingen er innenfor rammene av vedtatt Finansreglement. For ny investeringstiltak er det lagt til grunn en rente på 2,50 % som er tilsvarende 10-årsrenten i Kommunalbanken.

Grunnet økt digitalisering er fakturagebyr satt til kr. 0. Renter av etableringslån er budsjettert med kr. 1 500 000 og renter av bankinnskudd er budsjettert med kr. 1 363 000 basert på erfaringstall.

Kommunen har mottatt ca. 8,1 mill. kr. i ordinært utbytte fra Helgeland Kraft i 2019. I forslaget til budsjett og økonomiplan er nivået på fremtidig utbytte satt til 7,1 millioner årlig. Dette basert på signaler om noe lavere utbytte enn 2019-nivået.

Helgelandskraft A/S betaler også rente og avdrag på et ansvarlig lån stort 400 mill. kr. f.o.m. 2007. Alstahaug kommunes andel (10,1 %) er for 2017 er på ca. 3,0 millioner kroner. Disse inntektene er skal etter gjeldende regelverk benyttes i investeringsbudsjettet.

Budsjettert utbytte i økonomiplanperioden:

	R 2018	B 2019	B 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Utbytte HK	3 952 823	8 100 000	7 100 000	7 100 000	7 100 000	7 100 000
Overføring Asylmottaket	400 000	400 000	400 000			
SUM	4 356 823	8 500 000	7 100 000	7 100 000	7 100 000	7 100 000

Avdrag på lån

	R 2018	B 2019	B 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Avdrag	31 690 000	34 222 000	33 535 000	34 558 000	35 326 000	35 984 000

Kommunen har i tillegg avdragsutsettelse på lån i størrelsesorden 210 mill.kr. nor som tilsvarer «sparte» årlige avdragsutgifter på i underkant av 9 millioner kroner.

Bruk/ avsetting av disposisjonsfond

	R 2018	B2019	B 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Bruk av disp.fond.	2 368 000	3 092 000	12 936 000	3 482 000	900 000	1 903 000
Avsetting til disp fond	27 945 000	0	0	0	789 000	0

Disposisjonsfondet bør ideelt sett være større enn premieavviket, for å unngå svekket likviditet.

Lånegjeld

Kommunens vedtatte låneopptak, inklusive lån til videreutlån (startlån.), ekskl. pensjonsforpliktelser vil være ca. 888 millioner kroner 31.12.2019. Lånegjelden er fordelt på ulike formål. I tillegg har Alstahaug havnevesen en låneportefølje på ca. 189 millioner kroner. Lån til selvfinansierende formål betjenes via gebyrinntekter fra innbyggerne (vann og avløp) eller husleieinntekter fra beboere i omsorgsboliger. Lån til andre prosjekter må finansieres av kommunens frie inntekter. Det er i dette budsjettopplegget lagt opp til låneopptak på ca. 179 millioner kroner i ØP-perioden. Av dette er 80 millioner kroner lån til videre utlån og 67,5 mill. kr. lån knyttet til VA-området. Det er forutsatt betalt avdrag i ØP-perioden på ca. 140 mill.kr.

	R 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
Netto driftsresultat i % av dr.inntektene	1,3	-0,6	-2,1	-0,8	-0,3	-0,5

Anbefalt minstenivå er 1,75 %. Det er viktig å ha et stabilt driftsresultat som kan bidra til egenkapital til investeringer, styrking av likviditeten og som økonomisk buffer for å møte framtidige utfordringer.

For å oppnå anbefalt nivå må en ha et positivt resultat det enkelte år på ca. 12 600 000 kroner. Dette betyr følgende:

2.7 Netto driftsresultat

	R2018	B2019	B2020	ØP2021	ØP2022	ØP2023
Netto driftsresultat	9 754 000	-4 535 000	-15 157 000	- 5 555 000	-2 184 000	-3 976 000
Anbefalt nivå	12 600 000	12 600 000	12 600 000	12 600 000	12 600 000	12 600 000
Differanse	2 846 000	16 795 000	27 757 000	18 155 000	14 784 000	16 576 000

2.8 Hovedoversikt drift

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØPt 2023
Alstahaug						
Brukerbetalinger	-20 140 259	-20 426 649	-21 161 622	-21 161 622	-21 161 622	-21 161 622
Andre salgs- og leieinntekter	-74 295 829	-71 318 380	-78 973 637	-80 096 637	-81 176 637	-81 417 637
Overføringer med krav til motytelse	-91 554 339	-60 641 140	-61 657 768	-60 709 946	-60 209 946	-60 209 946
Rammetilskudd	-245 756 860	-248 592 000	-251 039 000	-252 368 000	-252 453 000	-251 342 000
Andre statlige overføringer	-99 887 464	-93 031 889	-86 951 889	-86 951 889	-86 951 889	-86 951 889
Andre overføringer	-4 057 244	-2 045 000	-1 105 000	-1 105 000	-1 105 000	-1 105 000
Skatt på inntekt og formue	-184 472 086	-183 320 000	-192 810 000	-192 705 000	-192 006 000	-191 007 000
Eiendomsskatt	-28 651 675	-30 790 000	-26 700 000	-24 060 000	-24 228 000	-24 396 000
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINTEKTER (B)	-748 815 756	-710 165 058	-720 398 916	-719 158 094	-719 292 094	-717 591 094
Lønnsutgifter	406 400 709	400 583 177	407 090 919	397 255 182	394 415 779	394 719 772
Sosiale utgifter	65 859 559	72 053 458	69 020 170	68 775 459	68 775 459	68 775 459

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØPt 2023
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	119 628 481	108 673 913	115 965 013	114 781 841	114 353 542	114 231 542
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	98 053 228	86 793 898	98 308 764	98 178 764	98 178 764	98 178 764
Overføringer	36 565 091	27 671 176	28 522 814	28 397 814	28 397 814	28 397 814
Avskrivninger	35 639 429	37 000 000	37 000 000	37 000 000	37 000 000	37 000 000
Fordelte utgifter	-27 721 686	-24 595 543	-25 539 229	-25 539 229	-25 266 874	-25 266 874
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	734 424 811	708 180 079	730 368 451	718 849 831	715 854 484	716 036 477
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-14 390 945	-1 984 979	9 969 535	-308 263	-3 437 610	-1 554 617
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-7 906 177	-7 216 841	-11 273 841	-11 273 841	-11 273 841	-11 273 841
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-30 756	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-7 936 933	-7 416 841	-11 473 841	-11 473 841	-11 473 841	-11 473 841
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	16 697 749	16 495 000	19 906 000	19 559 639	18 550 381	17 801 053
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	31 593 986	34 222 000	33 535 000	34 557 850	35 325 500	35 983 674
Utlån	-79 086	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	48 212 649	50 937 000	53 661 000	54 337 489	54 095 881	54 004 727
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	40 275 716	43 520 159	42 187 159	42 863 648	42 622 040	42 530 886
Motpost avskrivninger	-35 639 428	-37 000 000	-37 000 000	-37 000 000	-37 000 000	-37 000 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-9 754 657	4 535 180	15 156 694	5 555 385	2 184 430	3 976 269
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-16 331 764	0	0	0	0	0

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØPt 2023
Bruk av disposisjonsfond	-2 367 850	-3 091 508	-12 936 022	-3 481 885	-900 000	-1 902 769
Bruk av bundne fond	-3 008 166	-3 203 672	-2 680 672	-2 533 500	-2 533 500	-2 533 500
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-21 707 780	-6 295 180	-15 616 694	-6 015 385	-3 433 500	-4 436 269
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	27 944 864	0	0	0	789 070	0
Avsetninger til bundne fond	3 517 598	1 760 000	460 000	460 000	460 000	460 000
SUM AVSETNINGER (K)	31 462 462	1 760 000	460 000	460 000	1 249 070	460 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	25	0	0	0	0	0

2.9 Budsjettskjema 1A

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØPt 2023
Brukerbetalinger	-20 140 259	-20 426 649	-21 161 622	-21 161 622	-21 161 622	-21 161 622
Andre salgs- og leieinntekter	-74 295 829	-71 318 380	-78 973 637	-80 096 637	-81 176 637	-81 417 637
Overføringer med krav til motytelse	-91 554 339	-60 641 140	-61 657 768	-60 709 946	-60 209 946	-60 209 946
Rammetilskudd	-245 756 860	-248 592 000	-251 039 000	-252 368 000	-252 453 000	-251 342 000
Andre statlige overføringer	-99 887 464	-93 031 889	-86 951 889	-86 951 889	-86 951 889	-86 951 889
Andre overføringer	-4 057 244	-2 045 000	-1 105 000	-1 105 000	-1 105 000	-1 105 000

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØPt 2023
Skatt på inntekt og formue	-184 472 086	-183 320 000	-192 810 000	-192 705 000	-192 006 000	-191 007 000
Eiendomsskatt	-28 651 675	-30 790 000	-26 700 000	-24 060 000	-24 228 000	-24 396 000
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-748 815 756	-710 165 058	-720 398 916	-719 158 094	-719 292 094	-717 591 094
Lønnsutgifter	406 400 709	400 583 177	407 090 919	397 255 182	394 415 779	394 719 772
Sosiale utgifter	65 859 559	72 053 458	69 020 170	68 775 459	68 775 459	68 775 459
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	119 628 481	108 673 913	115 965 013	114 781 841	114 353 542	114 231 542
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	98 053 228	86 793 898	98 308 764	98 178 764	98 178 764	98 178 764
Overføringer	36 565 091	27 671 176	28 522 814	28 397 814	28 397 814	28 397 814
Avskrivninger	35 639 429	37 000 000	37 000 000	37 000 000	37 000 000	37 000 000
Fordelte utgifter	-27 721 686	-24 595 543	-25 539 229	-25 539 229	-25 266 874	-25 266 874
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	734 424 811	708 180 079	730 368 451	718 849 831	715 854 484	716 036 477
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-14 390 945	-1 984 979	9 969 535	-308 263	-3 437 610	-1 554 617
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-7 906 177	-7 216 841	-11 273 841	-11 273 841	-11 273 841	-11 273 841
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-30 756	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-7 936 933	-7 416 841	-11 473 841	-11 473 841	-11 473 841	-11 473 841
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	16 697 749	16 495 000	19 906 000	19 559 639	18 550 381	17 801 053
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	31 593 986	34 222 000	33 535 000	34 557 850	35 325 500	35 983 674
Utlån	-79 086	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	48 212 649	50 937 000	53 661 000	54 337 489	54 095 881	54 004 727

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØPt 2023
RESULTAT EKSTERNE	40 275 716	43 520 159	42 187 159	42 863 648	42 622 040	42 530 886
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER						
Motpost avskrivninger	-35 639 428	-37 000 000	-37 000 000	-37 000 000	-37 000 000	-37 000 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-9 754 657	4 535 180	15 156 694	5 555 385	2 184 430	3 976 269
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-16 331 764	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 367 850	-3 091 508	-12 936 022	-3 481 885	-900 000	-1 902 769
Bruk av bundne fond	-3 008 166	-3 203 672	-2 680 672	-2 533 500	-2 533 500	-2 533 500
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-21 707 780	-6 295 180	-15 616 694	-6 015 385	-3 433 500	-4 436 269
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	27 944 864	0	0	0	789 070	0
Avsetninger til bundne fond	3 517 598	1 760 000	460 000	460 000	460 000	460 000
SUM AVSETNINGER (K)	31 462 462	1 760 000	460 000	460 000	1 249 070	460 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	25	0	0	0	0	0

2.10 Til fordeling drift

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Politisk sekretariat						
Sum utgifter	2 992 473	3 475 668	3 444 131	3 748 124	3 444 131	3 748 124
Sum inntekter	-223 853	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000
Netto utgift	2 768 620	3 433 668	3 402 131	3 706 124	3 402 131	3 706 124
Administrasjonssjef						
Sum utgifter	1 852 352	1 178 888	5 780 938	5 780 938	5 780 938	5 780 938
Sum inntekter	-516 124	-25 000	-4 025 000	-4 025 000	-4 025 000	-4 025 000
Netto utgift	1 336 228	1 153 888	1 755 938	1 755 938	1 755 938	1 755 938
IKT						
Sum utgifter	13 589 134	10 774 692	11 477 649	11 477 649	11 477 649	11 477 649
Sum inntekter	-8 170 380	-4 858 535	-5 358 535	-5 358 535	-5 358 535	-5 358 535
Netto utgift	5 418 754	5 916 157	6 119 114	6 119 114	6 119 114	6 119 114
HR						
Sum utgifter	9 832 345	9 411 078	8 562 218	8 312 218	8 312 218	8 312 218
Sum inntekter	-1 856 266	-796 600	-696 600	-696 600	-696 600	-696 600
Netto utgift	7 976 079	8 614 478	7 865 618	7 615 618	7 615 618	7 615 618
Bygg og eiendom						
Sum utgifter	59 392 171	57 503 161	60 615 898	60 615 898	60 615 898	60 615 898
Sum inntekter	-22 209 228	-15 939 750	-17 379 750	-17 379 750	-17 379 750	-17 379 750
Netto utgift	37 182 943	41 563 411	43 236 148	43 236 148	43 236 148	43 236 148
Adm.undervisning og barnehage						
Sum utgifter	3 986 057	3 785 910	3 890 658	3 890 658	3 890 658	3 890 658

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Sum inntekter	-473 791	-335 000	-375 000	-375 000	-375 000	-375 000
Netto utgift	3 512 266	3 450 910	3 515 658	3 515 658	3 515 658	3 515 658
Sandnes barnehage						
Sum utgifter	7 853 238	7 226 201	7 432 932	7 432 932	7 432 932	7 432 932
Sum inntekter	-2 108 204	-1 339 000	-1 479 000	-1 479 000	-1 479 000	-1 479 000
Netto utgift	5 745 034	5 887 201	5 953 932	5 953 932	5 953 932	5 953 932
Stamnes barnehage						
Sum utgifter	3 961 191	4 129 857	4 177 818	4 177 818	4 177 818	4 177 818
Sum inntekter	-903 762	-805 000	-851 666	-851 666	-851 666	-851 666
Netto utgift	3 057 429	3 324 857	3 326 152	3 326 152	3 326 152	3 326 152
Ura barnehage						
Sum utgifter	9 264 775	9 181 645	9 342 194	9 342 194	9 342 194	9 342 194
Sum inntekter	-2 895 455	-1 805 000	-2 005 000	-2 005 000	-2 005 000	-2 005 000
Netto utgift	6 369 320	7 376 645	7 337 194	7 337 194	7 337 194	7 337 194
Barnehager generelt						
Sum utgifter	4 920 979	5 194 295	5 193 308	5 193 308	5 193 308	5 193 308
Sum inntekter	-760 896	-794 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Netto utgift	4 160 083	4 400 295	4 493 308	4 493 308	4 493 308	4 493 308
Ikke kommunale barnehager						
Sum utgifter	34 854 688	32 946 000	32 586 000	32 586 000	32 586 000	32 586 000
Sum inntekter	-3 725	0	0	0	0	0
Netto utgift	34 850 963	32 946 000	32 586 000	32 586 000	32 586 000	32 586 000
Skoler generelt						

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Sum utgifter	14 045 771	10 347 773	10 142 273	10 142 273	10 142 273	10 142 273
Sum inntekter	-11 924 178	-9 106 580	-8 330 000	-8 330 000	-8 330 000	-8 330 000
Netto utgift	2 121 593	1 241 193	1 812 273	1 812 273	1 812 273	1 812 273
Bjarnetjønna skole						
Sum utgifter	27 466 883	23 369 196	18 277 450	18 277 450	18 277 450	18 277 450
Sum inntekter	-5 468 487	-2 521 193	-1 581 000	-1 581 000	-1 581 000	-1 581 000
Netto utgift	21 998 396	20 848 003	16 696 450	16 696 450	16 696 450	16 696 450
Sandnes barneskole						
Sum utgifter	17 690 424	16 964 422	17 119 500	17 119 500	17 119 500	17 119 500
Sum inntekter	-3 302 041	-1 471 556	-2 071 556	-2 071 556	-2 071 556	-2 071 556
Netto utgift	14 388 383	15 492 866	15 047 944	15 047 944	15 047 944	15 047 944
Sandnessjøen ungdomsskole						
Sum utgifter	27 917 735	27 218 418	24 848 265	24 848 265	24 848 265	24 848 265
Sum inntekter	-5 139 155	-1 767 000	-2 188 000	-2 188 000	-2 188 000	-2 188 000
Netto utgift	22 778 580	25 451 418	22 660 265	22 660 265	22 660 265	22 660 265
Søvik oppvekstsenter						
Sum utgifter	15 019 380	14 947 111	12 238 618	10 938 618	10 938 618	10 938 618
Sum inntekter	-2 272 553	-1 665 180	-1 260 180	-1 260 180	-1 260 180	-1 260 180
Netto utgift	12 746 827	13 281 931	10 978 438	9 678 438	9 678 438	9 678 438
Tjøtta oppvekstsenter						
Sum utgifter	7 781 025	8 221 802	7 608 224	7 608 224	7 608 224	7 608 224
Sum inntekter	-1 031 225	-321 000	-386 000	-386 000	-386 000	-386 000

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Netto utgift	6 749 800	7 900 802	7 222 224	7 222 224	7 222 224	7 222 224
Ura skole						
Sum utgifter	16 234 526	16 139 528	15 524 701	15 524 701	15 524 701	15 524 701
Sum inntekter	-2 075 945	-2 007 720	-2 607 720	-2 607 720	-2 607 720	-2 607 720
Netto utgift	14 158 581	14 131 808	12 916 981	12 916 981	12 916 981	12 916 981
Voksenopplæring						
Sum utgifter	12 989 838	10 479 881	9 506 681	9 506 681	9 506 681	9 506 681
Sum inntekter	-7 908 953	-7 005 000	-5 595 000	-5 595 000	-5 595 000	-5 595 000
Netto utgift	5 080 885	3 474 881	3 911 681	3 911 681	3 911 681	3 911 681
Kulturskolen						
Sum utgifter	5 189 412	5 354 171	5 330 611	5 182 611	5 182 611	5 182 611
Sum inntekter	-2 496 479	-2 573 000	-2 593 000	-2 543 000	-2 543 000	-2 543 000
Netto utgift	2 692 933	2 781 171	2 737 611	2 639 611	2 639 611	2 639 611
PPT						
Sum utgifter	7 908 562	7 632 255	7 471 250	7 471 250	7 471 250	7 471 250
Sum inntekter	-5 243 213	-5 050 000	-5 350 000	-5 350 000	-5 350 000	-5 350 000
Netto utgift	2 665 349	2 582 255	2 121 250	2 121 250	2 121 250	2 121 250
Kultur						
Sum utgifter	24 323 279	22 658 964	21 963 613	21 189 441	21 189 441	21 189 441
Sum inntekter	-14 543 633	-13 504 745	-13 439 586	-13 292 414	-13 292 414	-13 292 414
Netto utgift	9 779 646	9 154 219	8 524 027	7 897 027	7 897 027	7 897 027
BMF						
Sum utgifter	20 472 360	19 115 651	17 346 631	17 346 631	17 346 631	17 346 631

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Sum inntekter	-35 449 011	-28 568 925	-26 988 925	-26 988 925	-26 988 925	-26 988 925
Netto utgift	-14 976 651	-9 453 274	-9 642 294	-9 642 294	-9 642 294	-9 642 294
Helse						
Sum utgifter	49 148 828	50 540 021	50 917 317	51 217 317	51 217 317	51 217 317
Sum inntekter	-14 861 850	-15 369 700	-13 894 700	-13 894 700	-13 894 700	-13 894 700
Netto utgift	34 286 978	35 170 321	37 022 617	37 322 617	37 322 617	37 322 617
NAV						
Sum utgifter	40 761 487	40 479 608	45 066 942	45 066 942	45 066 942	45 066 942
Sum inntekter	-32 681 727	-31 400 000	-30 600 000	-30 600 000	-30 600 000	-30 600 000
Netto utgift	8 079 760	9 079 608	14 466 942	14 466 942	14 466 942	14 466 942
Barnevern						
Sum utgifter	18 051 451	17 921 978	18 093 389	18 093 389	18 093 389	18 093 389
Sum inntekter	0	0	0	0	0	0
Netto utgift	18 051 451	17 921 978	18 093 389	18 093 389	18 093 389	18 093 389
Pleie og omsorg						
Sum utgifter	96 741 278	93 808 634	100 368 431	97 744 418	96 244 418	96 244 418
Sum inntekter	-23 763 653	-18 776 000	-19 216 000	-19 216 000	-19 216 000	-19 216 000
Netto utgift	72 977 625	75 032 634	81 152 431	78 528 418	77 028 418	77 028 418
TFF						
Sum utgifter	90 668 362	90 739 309	103 663 036	99 663 036	99 663 036	99 663 036
Sum inntekter	-28 440 008	-39 331 374	-37 518 374	-37 518 374	-37 518 374	-37 518 374
Netto utgift	62 228 354	51 407 935	66 144 662	62 144 662	62 144 662	62 144 662
Brann og beredskap						

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Sum utgifter	10 840 806	12 109 215	14 655 016	14 655 016	14 655 016	14 655 016
Sum inntekter	-3 740 453	-3 848 984	-6 120 812	-6 289 812	-6 475 812	-6 679 812
Netto utgift	7 100 353	8 260 231	8 534 204	8 365 204	8 179 204	7 975 204
Kommunalteknisk						
Sum utgifter	64 419 114	56 528 721	59 575 753	60 154 753	60 776 398	60 813 398
Sum inntekter	-54 081 668	-49 797 052	-53 500 354	-54 454 354	-55 075 999	-55 112 999
Netto utgift	10 337 446	6 731 669	6 075 399	5 700 399	5 700 399	5 700 399
Plan						
Sum utgifter	10 690 130	10 466 467	10 960 823	10 391 138	10 010 578	10 010 578
Sum inntekter	-7 924 368	-7 189 898	-7 142 898	-7 142 898	-6 642 898	-6 642 898
Netto utgift	2 765 762	3 276 569	3 817 925	3 248 240	3 367 680	3 367 680
Landbruk og miljø						
Sum utgifter	3 558 637	3 318 782	3 464 536	3 384 536	2 729 686	2 729 686
Sum inntekter	-1 555 394	-1 695 639	-967 639	-967 639	-967 639	-967 639
Netto utgift	2 003 243	1 623 143	2 496 897	2 416 897	1 762 047	1 762 047
Næringsarbeid						
Sum utgifter	5 803 072	3 905 900	2 934 208	2 934 208	2 934 208	2 934 208
Sum inntekter	-2 374 340	-1 953 000	-903 000	-903 000	-903 000	-903 000
Netto utgift	3 428 732	1 952 900	2 031 208	2 031 208	2 031 208	2 031 208
Økonomiavdelingen						
Sum utgifter	9 379 050	8 927 907	7 515 881	5 729 138	5 729 138	5 729 138
Sum inntekter	-5 225 166	-4 636 842	-3 852 522	-2 954 700	-2 954 700	-2 954 700
Netto utgift	4 153 884	4 291 065	3 663 359	2 774 438	2 774 438	2 774 438

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Tilskudd interkommunale selskap						
Sum utgifter	10 777 603	10 788 509	12 534 781	12 534 781	12 534 781	12 534 781
Sum inntekter	-198 542	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto utgift	10 579 061	10 788 509	12 434 781	12 434 781	12 434 781	12 434 781

DEL 3 DRIFTSBUDSJETT 2019 ENHETSNIVÅ

3.1 Stab, støttefunksjoner, politiske utvalg mv

Stab/ støtte består av følgende enheter:

- HR, lønn, arkiv, politisk utvalg, rådmannens kontor og Infotorget
- IKT avdeling
- Bygg og eiendom

Politisk utvalg

Regnskap og budsjett politisk utvalg

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Politisk sekretariat						
Sum utgifter	2 992 473	3 475 668	3 444 131	3 748 124	3 444 131	3 748 124
Sum inntekter	-223 853	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000
Netto utgift	2 768 620	3 433 668	3 402 131	3 706 124	3 402 131	3 706 124

Ressursinnsats

Sekretærtjeneste for div. politiske utvalg, bl.a.: kommunestyre, formannskap, valgstyre, valgutvalg, planutvalg, eldreråd, råd for likestilling av funksjonshemmede, sakkyndig nemnd og ankenemnd. Delegert avgjørelsesmyndighet.

Personellinnsats

Området har 100 % stilling i form av formannskapssekretærfunksjonen. Frikjøp av Ordfører og varaordfører. Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste for politikere.

ØP 2020 - 2023:

Planen er justert for kostnader i forbindelse med stortingsvalg 2021 og kommunevalg i 2023. Utøkning av frikjøp til varaordfører er tatt inn fra 2020.

Rådmannens kontor

Regnskap og budsjett rådmannens kontor

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rådmannen						
Sum utgifter	1 852 352	1 178 888	5 780 938	5 780 938	5 780 938	5 780 938
Sum inntekter	-516 124	-25 000	-4 025 000	-4 025 000	-4 025 000	-4 025 000
Netto utgift	1 336 228	1 153 888	1 755 938	1 755 938	1 755 938	1 755 938

Ressursinnsats

Ansvarssted 1100 består av personalressurs til rådmannen. Utgifter til bedriftshelsetjeneste er også budsjettet på dette området, samt post for øvrige tilfeldige inntekter og utgifter.

ØP 2020 - 2023:

Alstahaug kommune er vertskommune for digitale helgeland og er budsjettet med 4 mill utgifter/ inntekter lagt inn i budsjettplanen fra 2020.

Tap av inntekter grunnet nedleggelse av Alstahaug kommunale mottak fra 2019 og berører planen i sin helhet.

I forrige budsjettplan ble «AP pluss ENØK- tiltak» vedtatt som innebar å skulle spare energi på NOK 500 000,- pr år I ØP perioden. Forslaget er ikke gjennomførbart slik tilstanden er for Rådhuset og umulig å oppnå uten å investere i bygg. Rådhuset er svært dårlig vedlikeholdt, i tillegg til at det er bygget etter Byggeforskrift 1987. Lite isolasjon og utett bygg gjør at det oppleves svært utfordrende å opprettholde normal innetemperatur på vinteren. Tiltaket er derfor tatt ut av årets budsjettplan.

HR, lønn, arkiv, info og AMU

Regnskap og budsjett HR

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
HR						
Sum utgifter	9 832 345	9 411 078	8 562 218	8 312 218	8 312 218	8 312 218
Sum inntekter	-1 856 266	-796 600	-696 600	-696 600	-696 600	-696 600
Netto utgift	7 976 079	8 614 478	7 865 618	7 615 618	7 615 618	7 615 618

Personellinnsats

I forrige ØP ble det lagt inn nedtrekk i 3 stillinger på området støtte/stab over en fireårsperiode. Vi har så langt tatt ned 2 stillinger og ligger foran planen da vi ikke har erstattet personell ved naturlig avgang. Slik situasjonen er i dag ser vi på mulighet for et kommunesamarbeid lik HALD samarbeidet på lønnskjøring som vil gi mulig innsparing av ressurs på området.

- HR 2,5 årsverk på personal inklusiv HR- sjef
- Lønn 2,5 årsverk herunder 60 % salg av tjenester til Dønna.
- Arkiv 3 årsverk.
- Informasjonsansvarlig, digitaliseringsrådgiver 50 % stilling

Fra 2020 er lønnsutgifter til frikjøp flyttet til FELLES området ansvarssted: 7900. Mens løpende utgifter til drift fremdeles ligger på HR området.

- Frikjøp tillitsvalgte: 120 %
- Frikjøp hovedverneombud 20 % stilling.
- Frikjøp Utdanningsforbundet 60 %

Ressursinnsats HR

HR dekker flg. arbeidsområder

- Administrasjonsoppgaver støtte/ stab, IKT, bygg/eiendom.
- Personalforvaltning og organisasjonsutvikling
- Rekruttering, ansettelse og avslutning av arbeidsforhold
- Leder og medarbeiderutvikling
- Opplæring og kvalitetssikring ansatte
- Utarbeiding og utvikling av reglement og prosedyrer
- Lønnsforvaltning for to kommuner og 4 småselskaper.
- Rapportering og kontroll
- Sykefraværsoppfølging
- Lokale forhandlinger og særavtaler
- Overordnet HMS
- Digitaliseringsarbeid- digital forvaltning
- Sikkerhet/ beredskap og informasjonssikkerhet
- Dokumentasjonsforvaltning
- Post

Framtidige utfordringer

Alstahaug kommune er i stadig endring hva gjelder omorganisering for effektivisering av drift, hvor bistand, støttefunksjon og ikke minst lov og avtaleverk må følges. Det er svært viktig at vi til en hver tid innehar kompetanse og nok ressurser til å forvalte dette på en forsvarlig måte.

Det er lønningskontoret som sender alle krav om refusjon til NAV ved sykemeldinger. Dette krever tett oppfølging og manuelle kontroller for å sikre refusjoner til kommunen. Det ble fra 2019 digitale løsninger for innmelding og oppfølging av sykefravær. Det har vist seg være svært mye feil i omleggingen som igjen har krevd manuell gjennomgang og korrigering- for å sikre refusjonene fra NAV. Alstahaug kommune er en stor bedrift med ca. 750 fast ansatte med totalt ca. 1100 lønnsutbetalinger pr. måned. Lønnsbudsjett utgjør ca. 2/3 av budsjettet. Dette bør innebære at god forvaltning innen personal og lønn er viktig.

Det er i dag lite personalressurser for å få gjennomført alle arbeidsoppgavene som normalt tilligger en personalavdeling, og sikre utførelsen av tjenester av forsvarlig og god kvalitet. Herunder organisasjonsutvikling, personaloppfølging, sykefraværsoppfølging og lederveiledning.

Det planlegges å komme i gang med avlevering av eldre arkiv som befinner seg i rådhuset til depot. Arkivmaterieell fra nedlagte lokasjoner (skoler og ev. andre) må hentes inn, ordnes, registreres og avleveres til depot. Arbeid med arkivplan er startet, men er tidskrevende da det ikke er avsatt ressurs til dette. Arkiv fikk redusert personell i år med 50 %.

Stenging av infotorget ble gjennomført i 2019. Vi har fra tiden før stenging jobbet for å få på plass alternative løsninger for å ivareta kommunens innbyggere. Telefonliste er tilgjengelig på hjemmesiden og Chat bot som er tilgjengelig 24/7. Det jobbes fremdeles med flere tiltak via Min side funksjonen. Ny telefonliste på hjemmesiden er under utvikling i samarbeid med leverandøren.

Ombygging av areal infotorg i foajeen er planlagt for tilgjengelighet å betjene publikum som ikke kan eller vil bruke de digitale løsningene. I påvente av ombygging har vi hatt en vertsfunksjon tilstede i området, noe som har vært svært positivt for kommunens innbyggere.

Ressursinnsats digital forvaltning

- Personvernombud/ GDPR
- Digital strategi
- Prioriteringsråd
- Prosjektleder i ulike prosjekter i hele kommunen

Framtidige utfordringer

GDPR/personvernombud

Det er utnevnt personvernombud i Alstahaug kommune, og vår personvernerklæring er oppdatert etter ny forordning. Det gjenstår en rekke aktiviteter i forbindelse med å tilfredsstille kravene til internkontroll knyttet til personvernlovgivningen. Her er en oversikt over de viktigste tiltakene for å komme i gang:

- Etablere oversikt over behandlinger
- Etablere sikkerhetsorganisasjon med mål, strategi og avklarte roller

- System for å melde og behandle avvik knyttet til personvernlovgivningen
- Systematikk for gjennomføring av ROS-vurderinger

Digital strategi

Digital strategi ble enstemmig vedtatt i kommunestyret i mars 2018. En gjennomgang av status for tiltak i den vedtatte strategien viste at tiltak knyttet til informasjonssikkerhet, personvern og dokumentasjonsforvaltning i liten grad er iverksatt. Det er også en rekke tiltak knyttet til styrking av digital kompetanse og deltakelse som ikke er iverksatt. Gjennomgangen av tiltak viste også at stab/støtte har gjennomføringsansvar for svært mange av tiltakene i digital strategi, uten at det er tilført ressurser til gjennomføring.

Prioriteringsråd

Prioriteringsråd ble opprettet som tiltak i Digital strategi for Alstahaug kommune. Prioriteringsrådet skulle sørge for styring og gjennomføring av digitaliseringsprosjekter. Prioriteringsrådet er inne i en prøveperiode som strekker seg til april 2020. Det ble ikke avsatt ekstra ressurser til gjennomføring av tiltaket. Prioriteringsrådet har i år utarbeidet metodikk for kartlegging og prioritering av prosjekter. I forkant av dette års budsjettprosess ble det gjennomført kartlegging, og tre prosjekter ble meldt inn. Ingen av disse var kandidater for prioritering ettersom de enten allerede var besluttet finansiert eller var å regne som oppgraderinger av systemer som allerede er i bruk.

KS Læring

Høsten 2019 innføres KS Læring i Alstahaug kommune. KS Læring er en plattform for internopplæring i form av fysiske og digitale kurs. KS Læring er også en plattform for deling av læringsressurser mellom norske kommuner, og gjennom KS Læring får Alstahaug kommune tilgang til kurs og ressurser utviklet av andre kommuner. Ved strategisk bruk av KS Læring er det et stort innsparingspotensiale, men det krever at man jobber med å dreie ressursbruken fra innleide og innkjøpte læringsressurser, over på KS Læring. Vi vil i løpet av høsten 2019 være klar med nytilsatte kurs. Planen er å igangsette arbeidet med kurs og kompetanseplattform for alle ledere våren 2020.

En vil anbefale at det satses på følgende i 2020:

- Videre arbeid med kommunens målsettinger og strategier, slik at organisasjonen kan samarbeide om felles gode resultater.
- Utarbeiding og utvikling av reglement og prosedyrer
- Revisjon av reglement og retningslinjer
- Systematisere opplæring av ledere og ansatte gjennom KS læring.
- Ny IA avtale med nytt mål for sykefravær
- Oppfølging av- og å effektivisere HMS-arbeidet

ØP 2020 - 2023:

Tap av inntekter på ca en million grunnet omlegging av drift. Lønnsutgifter for frikjøp er tatt ut og lagt på fellesområdet.

IKT

Budsjett/regnskap IKT

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
IKT						
Sum utgifter	13 589 134	10 774 692	11 477 649	11 477 649	11 477 649	11 477 649
Sum inntekter	-8 170 380	-4 858 535	-5 358 535	-5 358 535	-5 358 535	-5 358 535
Netto utgift	5 418 754	5 916 157	6 119 114	6 119 114	6 119 114	6 119 114

HALD samarbeid

HALD-IKT er et ikt-samarbeid mellom Herøy, Alstahaug, Leirfjord og Dønna som ble formelt inngått i 2012. Kostnadsfordelingen er fastsatt til 20/40/20/20 % (HALD) for drift og investeringer. Avtalen ble revidert i 2019.

Alstahaug er vertskommune.

Formålet er en ikt-tjeneste som skal:

- Utføre de oppgaver som kommunene er pålagt etter gjeldende lovverk
- Være kostnadseffektiv
- Ha god service og tilgjengelighet
- Øke kvaliteten
- Være et miljø med høy faglig kompetanse
- Bidra til redusert sårbarhet i tjenesteytingen
- Utvikle tjenesten i tråd med sentrale føringer balansert iht. målene og prioriteringer i den enkelte kommune

Personalinnsats

Enheten har 5,5 årsverk + en lærling.

IKT enheten utfører drift, support og innkjøp for HALD-kommunene. I tillegg til prosjektledelse/deltagelse i digitaliserings prosjekter. Enheten har også vaktordning for å bistå ved feil på kveldstid og i helger.

Kommunen har hybrid IKT-infrastruktur, dvs. servere/applikasjoner plassert i eget datarom i tillegg til såkalte skyløsninger. Leverandører av fagprogram leverer support og konsulentbistand på egne applikasjoner internt hos kommunen og i skyløsninger.

Framtidige utfordringer

- Opprettholde stabil drift av IKT-infrastruktur slik at tjenesteproduksjon kan skje uten avbrudd.
- Bidra til å skape gode digitale tjenester til innbyggerne og næringsliv
- Bistå organisasjonen med digitalisering/automatisering av arbeidsrutiner.
- Øke andelen skyløsninger i h.h.t nasjonal strategi.
- Implementere nye IKT-system i HALD kommunene:
 - Oppgradere til siste versjon av ESA sak/arkiv system for å få inn ny funksjonalitet og feilrettinger.
 - Innføring av Office 365 for å ta i bruk nye tjenester og samhandling på tvers av organisasjoner.
 - Redundant løsning for trådløsnettet slik at man blir mindre sårbar ved feil på kritisk komponent.
 - Innføre system for bedre fraværshåndtering på telefoni. Innbygger får fraværs informasjon dersom den ansatte ikke svarer.
 - eByggesak for å digitalisere byggesaksområdet. Det vil bidra til bedre tjenester rettet mot innbygger og næringsliv

Bygg/Eiendom

Budsjett/regnskap Bygg og eiendom

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Bygg og eiendom						
Sum utgifter	59 392 171	57 503 161	60 615 898	60 615 898	60 615 898	60 615 898
Sum inntekter	-22 209 228	-15 939 750	-17 379 750	-17 379 750	-17 379 750	-17 379 750
Netto utgift	37 182 943	41 563 411	43 236 148	43 236 148	43 236 148	43 236 148

Personalinnsats

Enheten har 32 årsverk fordelt på:

- Rengjøringspersonell
- Driftspersonell bygg
- Boligkontor
- Adm/ Prosjektledelse

Ressursinnsats

- Drift, vedlikehold og forvaltning av kommunale bygg og eiendommer (herunder byggdrift og renhold)
- Byggherreansvar og prosjektledelse ved gjennomføring av kommunale byggeprosjekt.
- Saksbehandling for tilskudd og startlån på vegne av Husbanken
- Oppfølging av den boligpolitiske handlingsplan
- Bistå andre kommunale enheter med prosjektutredning og planlegging

Tidligere ansvarssted 6075 Rådhuset er nå integrert inn i ansvarssted 6000 (Bygg/eiendom), og ansvarssted 6075 er nå for Boligkontoret.

Kantinedrift på rådhuset er overført bygg/eiendom fra 2019 for bedre utnytting av ressurs. Reparasjon av tak i Sorenskrivergården og radonkartlegging er lagt inn som driftstiltak i 2019 – og blir gjennomført innen utgangen av året.

Driftstiltak

Det ble i fjorårets budsjettarbeid lagt inn et tiltak (nr 64) på generelt nedtrekk på kr 1,2 mill på Byggdrift fra 2020. Dette tiltaket er ikke videreført da det ikke er mulig å utføre. Driftsutgifter slik som strøm, kommunale avgifter, renovasjon og forsikring kan ikke fjernes uten å avhende konkrete bygg.

Tiltak nr 11 Zahlgården branntiltak er lagt inn som driftstiltak på kr 750 000,-, dette er for å lukke brannavvik etter rapport.

Budsjettet til vedlikehold på skoler (Tiltak 61, bevilget 2 mill) ble tatt ned med en million fra sommeren 2019 for å dekke opp annen enhets underskudd. Skoleprosjektet er lagt inn med 2 mill pr år i fire år. Dette er underbudsjettet, og det er nå i tillegg lagt inn 5,7 mill på investeringsprosjektet på skole for 2020 (prosjekt 18566).

Framtidige utfordringer

- Tilrettelegge for en større grad av rutinebasert vedlikehold, lage vedlikeholdsplaner og videreføre NS3454 (innført i år) for bedre økonomioppfølging på byggdrift
- Innføre automatiske driftssystem (SD- Basert drift) på alle bygg
- Kontinuerlig kompetanseheving av ansatte
- Sikre stabil driftsrammer for alle formålsbygg
- Modernisere og framskaffe tilstrekkelige kommunale utleieboliger
- Videreutvikle driftsavtalene og inngå flere rammeavtaler
- Fortsette å bygge kompetanse innenfor offentlig anskaffelse og prosjektgjennomføring
- Videreutvikle samarbeidet med andre kommuner på byggforvaltning, anskaffelse og drift

- Innføre verdibevarende vedlikehold på den kommunale bygningsmassen
- Utvikle byggene iht nye lover og forskrifter
- Følge opp boligpolitisk handlingsplan
- Innføre Clean Pilot (web basert planleggingsverktøy for renhold) for å få bedre rutiner og kontroll på renhold
- Fulldigitalisering av Startskudd fra 2020

Alstahaug kommune har over år styrket den driftsmessige delen av kjernevirksomheten ved forbruk av realkapital, dvs. å drifte på vedlikeholdsetterslep. Kommunen har en bygningsmasse på om lag 70 000 kvm, og gjenskaffelsesverdien på bygningsmassen er estimert til mellom 2,5 til 3 milliarder kroner. Dette er store verdier som det er viktig å vedlikeholde på en god måte for å sikre et trygt og forsvarlig arbeidsmiljø og inneklima for alle brukerne. Vi har et stipulert vedlikeholdsetterslep på 70 mill, som resultat av underbudsjetteringen over år.

Over tid har deler av byggvedlikeholdet blitt definert som enkelttiltak og lagt inn som driftstiltak i budsjettet. Dette skaper en uforutsigbarhet på planlagt vedlikehold, da politikere har kunnet foreta valg av ulike driftstiltak uten å ha foretatt risikovurdering. Vi ønsker å forvalte byggene våre på en forutsigbar måte, og definere vedlikeholdet etter en vedlikeholdsplan som går over 4 år (og langsiktig 10 års plan). Det er derfor lagt inn et driftstiltak på 3,5 mill (nr 10 Økt FDV kostnad etter standard), noe som tilsvarer 50,- pr kvm. I tillegg ligger vedlikeholdsbudsjettet inne som normalt (videreført fra i fjor) på NOK 6 mill. Totalt gir dette et vedlikeholdsnivå på NOK135,- pr kvm. Dette vil være en start på verdibevarende vedlikehold, og en mulighet til å stoppe forfallet på kommunale bygg.

Nedenfor er en tabell på anbefalte budsjett (Holte FDV) til vedlikehold:

Grunnlagstall - valg av KVALITET på verdibevarende vedlikehold		
Kommunale bygg	Holte FDV kr pr m2	Kvalitet
Administrasjonsbygg	130	middels
Skole	225	* lav/middels
Barnehage	160	middels/høy
Sykehjem	150	høy
svømmehall	246	* 60% av lav
idrettshall	225	* 60% av lav
kulturbygg	108	middels
bolig	173	* middels
tekniske bygg, lager	57	lav
* Tallet som her fremgår i kr pr m2 til vedlikehold er godt under anbefalte normer. Ovennevnte betyr at det er utvist kraftig moderasjon på krav/behov, og det krever sterk brukermedvirkning og godt organisatorisk samspill for å lykkes med et slikt budsjett.		

Byggeprosjekter

Igangsatte prosjekt som videreføres inn i 2020?

- Rishatten Sykehjem

- Barnehage på Sandnes
- Hardbruksboliger
- Omsorgsboliger Haugerud
- Utbedringer knyttet til brannsikring av eksisterende bygg
- Skoleoppgradering ifm. skolepolitisk plan (Ura, Bjarnetjønna, Sandnes og Sandnessjøen Ungdomsskole)
- Ny Idrettshall v SVS

Ønsket investeringstiltak

Det er lagt inn to mulighetsstudier på hhv Grønnbygget (tiltak 036) og Servicebygget (tiltak 035). Begge prosjektene er for å få utredet hva kostnadsbildet vil være på å sette byggene i en slik stand at de evt kan fungere som kontor/opplæring.

Det er også lagt inn totalrenovering av Rådhuset (tiltak 034). Bygget er i særs dårlig stand, og det har mangler mhp brannforskriftene. I tillegg er det noe ombygging på infotorget som må gjøres iht Arbeidstilsynets krav. Klimaskallet (vegger og vinduer) er så dårlig teknisk stand at tilstanden på bygget har passert vanlig vedlikehold. Dersom en skal beholde bygget må en starte rehabiliteringen så snart som mulig for å hindre større skader.

Boligkontoret

Dette er blitt et eget ansvarssted for å kunne ta ut rapporter ved behov. Da personrettet tilskudd fra Husbanken (tilskudd til tilpasning, etablering og utredning og prosjektering) vil gå inn i rammetilskuddet til kommunene fra 2020, er det viktig å ha god oversikt over arbeidet som utføres og midler som tildeles. Det er lagt inn 1,4 mill til tilskudd fra husbanken på dette ansvarsstedet, i tillegg er personressursene flyttet over (fra 6099 adm).

3.2 Økonomi

Felles økonomienhet HALD:

Økonomiavdelingen	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Sum utgifter	9 379 050	8 927 907	7 515 881	5 729 138	5 729 138	5 729 138
Sum inntekter	-5 225 166	-4 636 842	-3 852 522	-2 954 700	-2 954 700	-2 954 700
Netto utgift	4 153 884	4 291 065	3 663 359	2 774 438	2 774 438	2 774 438

Området innbefatter kommunens utgifter til regnskap, budsjett- og økonomiplanarbeid, økonomioppfølging, intern og ekstern rapportering, fakturering, innfordring, overordnet innkjøps- og forsikringsarbeid, arbeidsgiverkontroller, skatteinnkreving, m.v. Alstahaug kommune samarbeider med de øvrige HALD - kommunene om disse tjenestene.

Avdelingen fører regnskap for Herøy kommune, Alstahaug kommune, Leirfjord kommune og Dønna kommune; Herøy kirkelige fellesråd, Alstahaug kirkelige fellesråd, Leirfjord kirkelige fellesråd, Dønna kirkelige fellesråd, Regionalt Kompetansekantor, Sekretariatskontoret for Kontrollutvalg og skal fra 2020 også føre regnskapet for Helgeland Politiske Råd..

Skatteinnkrevingen flyttes fra juni 2020 over til Staten. Det blir derfor en reduksjon med 4 årsverk fra dagens 10,5 til 6,5.

Budsjettet er behandlet av rådmennene i HALD i samarbeidsmøte 27. september, men er senere regulert ned som følge av avviklingen av den kommunale skatteinnkrevingen

Tilskudd interkommunale selskap

Tilskudd interkommunale selskap	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Sum utgifter	10 777 603	10 788 509	12 534 781	12 534 781	12 534 781	12 534 781
Sum inntekter	-198 542	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto utgift	10 579 061	10 788 509	12 434 781	12 434 781	12 434 781	12 434 781

Art 10106:10999 – Lønn og sosiale kostnader

Lønn tillitsvalg, 2 årsverk fordelt på 4 stillinger er flyttet over fra rammeområde Støtte Stab til Rammeområde felles og ansvar 7900.

Budsjett samlet for lønn og sosiale kostnader er på kr. 1.301.901,-

Art 10904 – Kommunal egenandel AFP

Kommunens utgifter for avgåtte AFPere mellom 62 og 65 år. Kommunen betaler 50 % pensjonen til den avgåtte AFP'er, i praksis vil dette si ca. 33 % av den lønn vedkommende hadde ved sluttdato.. Budsjetteres med kr. 458 000,- i 2020

Art 11002 – Kartverk

Årlige utgifter til Norkart – Turkart- Budsjetteres med kr. 10 000,-

Art 11208 - Kommunikasjonskostnader

Utgifter for stasjonære IT-stasjoner for RKK og PPT. Inntektsføres på IKT-enhetens budsjett og gir ingen resultateffekt. Budsjettert med kr. 199 600,- i 2020

Art 11850 – Forsikring av personell

Lovpålagt yrkesskadeforsikring av personell. Dette er ikke oppgavepliktig for den enkelte ansatte og skal dermed ikke utgiftsbelastes sosiale utgifter. Budsjetteres med kr. 415 700,- i 2020

Art 11853 - Servicepensjon

Pensjon til tidligere ansatte som ikke var innmeldt i pensjonsordningen, eller avgåtte med egen avtale med kommunen, hvor inndekkingen må skje av kommunen. Budsjetteres med kr. 60 000, etter regnskapstall for 2019.

Art 11859 – Andre forsikringer

Her er kommunens forsikring for underslag rettslig erstatning (byggherreansvar)Forsikring kriminalitet og forsikring tyveri. Meglerprovisjon forsikring er også tatt med her. Tidligere inngikk meglerprovisjon i den totale summen for forsikring, nå er provisjonen trukket ut av selve forsikringen og vi betaler meglerprovisjon direkte til megler. Budsjettert med kr. 436 000.- i 2020.

Art 11952 – Kontingenter

Her budsjetteres kommunens utgifter til KS. Kontingenten til KS har et grunnbeløp samt et beløp pr. innbygger..

Videre budsjetteres utgifter til kommunens andel av OU-midler. OU-midlene benyttes til opplæringstiltak med en fordeling på 70 % til tillitsvalgtopplæring og 30 % til arbeidsgiveropplæring. Finansieringen er 0,24 % av lønsmassen i KS'tariffområde med 2/3 på arbeidsgiversiden og 1/3 av arbeidsgiversiden pr. ansatt pr. år Budsjettert med kr. 880 000,- i 2020

Art 11959 Andre avg., gebyrer og lisenser

Her budsjetteres med abonnement til tilskuddsportalen Scan4news. For 2020 budsjetteres det med kr. 40 000,-

Art 12709 Andre konsulenttjenester

Det er budsjettert med kr. 170 000,- i veiledningstjenester og kr. 15 000 for aktuarfaktura fra Statens pensjonskasse. Til sammen er det budsjettert med kr. 185 000,- i 2020

Art 12710 – Innkjøp

Drift rammeavtaler og lisenser til Aksess innkjøp budsjetteres under denne arten. For 2020 budsjetteres det med kr. 160 000,-

Art 13505 Kjøp av andre kommuners tjenester

Alstahaug kommune har et innkjøpssamarbeid med Salten innkjøp. Det er budsjettert med et årlig beløp til innkjøpssamarbeidet. Her budsjetteres også årlig kontingent til Helgeland friluftsråd. Til sammen budsjetteres det med kr. 275 000,- i 2020

Art 13500 - Tilskudd til revisjon

Tilskudd til Revisjon Midt Norge SA budsjetteres med kr. 958 000,- i 2020. Dette i henhold til vedtak i årsmøte.

I denne summen inngår også revisjon for Alstahaug kirkelige fellelsråd og RKK

Art 13501 Tilskudd kontrollutvalget

Tilskuddet er budsjettert i henhold til styrets budsjettvedtak.

Budsjettert med kr. Kr 373 284,- i 2020.

Art 13503 Tilskudd Helgeland Regionråd

Tilskuddet er budsjettert i henhold til tilsendte forslag fra HR. Budsjett alt. 1.

Budsjettert tilskudd for 2020 er på kr. 361 582,-

Art 13704 Kjøp av tjenester fra private

Trykkeritjenester – årsrapport. Budsjetteres med kr. 37 000,-

Art 13708 – Overføring RKK

Overføringen er budsjettert i forhold til styrets budsjettvedtak.

Driftstilskudd kr. 741 229 - momskompensasjon kr. 194 000,- som trekkes fra driftstilskudd.

Budsjettert beløp i 2020 kr. 547 229,-

Art 14707 og 14709 – Kirkelig Fellelsråd

Her budsjetteres kommunens tilskudd til Kirkelig Fellelsråd og tjenesteytingsavtalen kommunen har med Kirkelig Fellelsråd.

Tjenesteytingsavtalen innebærer et tilskudd til Kirkelig Fellesråd i form av regnskap, lønn, brøyting og IKT. Tjenesteytingsavtalen er budsjettert med kr. 350 400,-

Kirkelige fellesråd har i sitt budsjettforslag lagt inn en økning på kr. 384 347,- fra budsjett 2019 til 2020. Dette tilsvarer en økning på 7,53 %

Administrasjonssjefen har lagt til grunn deflatoren for 2020 på 3,1 % for økningen av tilskuddet. Tilskuddet for 2020 er budsjettert med kr. 5 223 085,-

3.3 Oppvekst og kultur

Omfatter gruppeansvar:

- 20: Administrasjon
- 21: Kultur
- 22: Bofellesskapet for enslige mindreårige flyktninger
- 23: Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT)
- 24: Barnehage
- 25: SFO
- 26: Grunnskole
- 27: Spesialundervisning
- 28: Voksenopplæring
- 29: Kulturskole

Tjenesteomfang:

Ansvarsområdet oppvekst og kultur, er i økonomisystemet organisert med 54 ulike ansvarsområder, fordelt på 17 enheter, og 10 tjenesteområder inkludert administrasjonen. I budsjettkommentaren her er de ulike tjenesteområdene oppsummert og kommentert på tvers av enhetene

- **342** barn har barnehagetilbud i Alstahaug kommune, fordelt på 454 plasser. **163** barn er i kommunale barnehager.
- Grunnskolen har **823 elever**, fordelt på 6 skoler.
- **149** barn har plass på skolefritidsordninger.
- Totalt er det **52** elever i voksenopplæringa
- **218** barn og unge får undervisning i kulturskole
- Kultur omsetter for 13 mill

De store trekkene ved budsjett for oppvekst og kultur.

OPPVEKST OG KULTUR	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	261 880	244 913	230 001	227 779	227 779	227 779
Sum inntekter	-104 001	-80 640	-77 802	-77 604	-77 604	-77 604
Netto utgift	157 879	164 273	152 199	150 174	150 174	150 174

Oppvekst og kultur et budsjett på totalt 152,2 mill. Dette er totalt en reduksjon på 12,1 mill fra budsjett 2019. Utgiftene er reduserte med 14,9 mill. Inntekten er redusert med 2,8 mill.

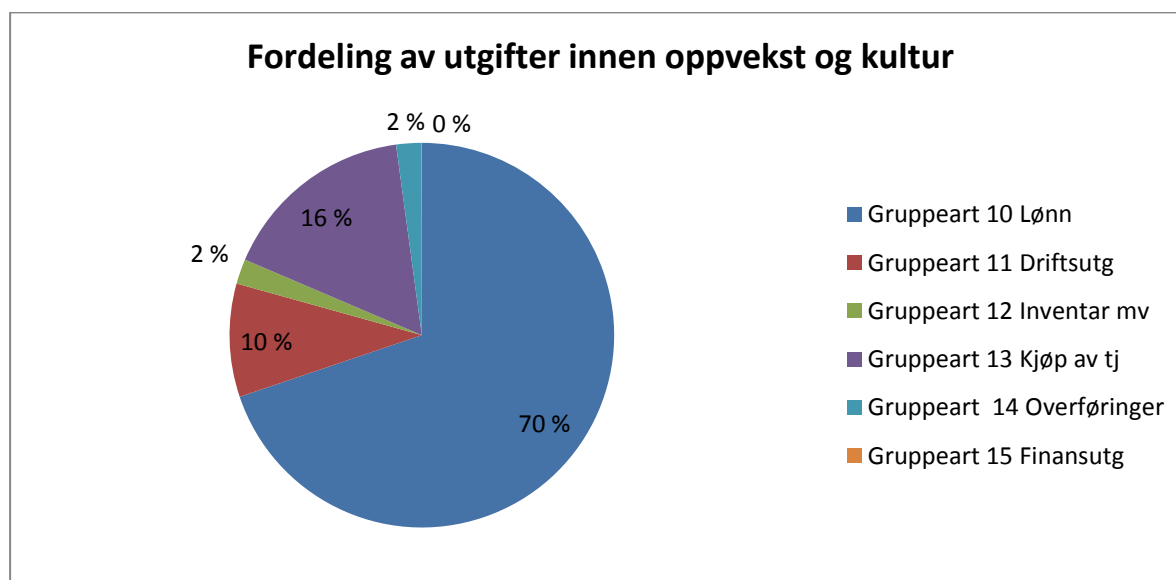
Lønn

Lønn utgjør 70 % utgiften innen oppvekst og kultur. Lønnsutgiften i budsjett 2020 utgjør 153,6 mill. Dette er en reduksjon på 17,4 mill fra budsjett 2019.

Den største delen av redusert lønnsutgift er konsekvensen av redusert skolestruktur. Endret skolestruktur utgjør 10,5 mill i reduserte lønnsutgifter.

5,3 mill er reduserte lønnsutgifter innen tjenesten for Bosetting av enslige mindreårige. Denne reduksjonen utligner tap av refusjon og gir kun en mindre netto innsparing.

Ordinær lønnsvekst fra 2019 utgjør 4,1 mill. Reell reduksjon i lønnsutgift mellom 2019 og 2020 er derfor på 21,5 mill.

De største endringene

- ❖ 8 av 10 tjenestekområder har redusert budsjett fra 2019 til 2020. Skole står for den største reduksjonen med en netto reduksjon på 9,9 mill.

- ❖ Bosetting av enslige mindreårige har hatt en stor omlegging av driften i 2019 og har omstilt seg for å håndtere et tap av inntekt på over 8 mill etter 2018.
- ❖ Barnehageområdet er i en ny situasjon der vi går med et betydelig antall ledige plasser i byen. For inneværende år er den økonomiske siden av barnehagedriften positiv for kommunen. De kommunale barnehagene er fylt opp. Det er imidlertid en krevende situasjon som kan gi store svingninger i kostnad for kommunen, alt etter hvilke barnehager som fyller sine plasser og ikke.
- ❖ Kultur er lagt inn med et kutt på 14 % fra 2021.
- ❖ Mest kritisk er driftssituasjonen til voksenopplæringa. Voksenopplæringa har en økning på drøyt 0,4 mill i netto kostnad, men tar ned nær 1 mill i utgift. Dette er direkte konsekvens av redusert antall flyktninger og stenging av asylmottaket. En kompetent og veldreven voksenopplæring er avgjørende i å være attraktiv kommune for bosetting av flyktninger videre. Det er nødvendig å vurdere introduksjonstilbudet i en helhet i videre vurdering av drift av voksenopplæringa.

Tabellen viser endringer fra 2019 til 2020 for de ulike tjenesteområder i kroner (1000 kroner) og i prosent:

		Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Diff budsjett	% økning
Skole	Sum utgifter	105 158	95 705	86 755	-8 950	-9,4
	Sum inntekter	-24 994	-13 291	-12 627	664	-5,0
	Netto utgift	80 166	82 416	74 128	-8 288	-10,1
Spes	Sum utgifter	5 954	7 581	6 924	-657	-8,7
	Sum inntekter	-265	-201	-201	0	0,0
	Netto utgift	5 688	7 380	6 723	-657	-8,9
SFO	Sum utgifter	8 223	7 268	6 351	-917	-12,6
	Sum inntekter	-4 369	-4 429	-4 506	-77	1,7
	Netto utgift	3 854	2 839	1 844	-995	-35,0
Barnehage	Sum utgifter	67 671	65 332	64 461	-871	-1,3
	Sum inntekter	-8 257	-5 684	-6 127	-443	7,8
	Netto utgift	59 417	59 648	58 334	-1 314	-2,2
PPT	Sum utgifter	7 909	7 632	7 471	-161	-2,1
	Sum inntekter	-5 243	-5 050	-5 350	-300	5,9
	Netto utgift	2 665	2 582	2 121	-461	-17,9
Voksenopplæring	Sum utgifter	12 990	10 480	9 507	-973	-9,3
	Sum inntekter	-7 909	-7 005	-5 595	1 410	-20,1
	Netto utgift	5 081	3 475	3 912	437	12,6
Kulturskole	Sum utgifter	5 189	5 354	5 331	-23	-0,4
	Sum inntekter	-2 496	-2 573	-2 593	-20	0,8
	Netto utgift	2 693	2 781	2 738	-43	-1,5
Kultur	Sum utgifter	24 322	22 660	21 963	-697	-3,1
	Sum inntekter	-14 545	-13 505	-13 440	65	-0,5

	Netto utgift	9 778	9 155	8 523	-632	-6,9
Bosetting	Sum utgifter	20 472	19 116	17 347	-1 769	-9,3
	Sum inntekter	-35 449	-28 569	-26 989	1 580	-5,5
	Netto utgift	-14 977	-9 453	-9 642	-189	-3,0
Administrasjon	Sum utgifter	3 986	3 786	3 891	105	2,8
	Sum inntekter	-474	-335	-375	-40	11,9
	Netto utgift	3 512	3 451	3 516	65	1,9
Totalt		261 874	244 914	230 001	-14 913	-6,1
		-104 001	-80 642	-77 803	2 839	-3,5
		157 877	164 274	152 197	-12 077	-7,4

Utgiften innen hele ansvarsområde 2 fordeler seg slik på art:

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Differanse	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
UNDERVISNING OG OPPVEKST							
Gruppeart 10 Lønn	177 404	170 953	153583	-17370	151 583	151 583	151 583
Gruppeart 11 Driftsutg	23 996	23 328	22803	-525	22 803	22 803	22 803
Gruppeart 12 Inventar mv	5 975	5 130	5034	-96	4 887	4 887	4 887
Gruppeart 13 Kjøp av tj	45 713	40 251	42374	2123	42 374	42 374	42 374
Gruppeart 14 Overføringer	7 557	5 201	6156	955	6 081	6 081	6 081
Gruppeart 15 Finansutg	1 235	50	50	0	50	50	50
Gruppeart 16 Salgsinnt	-25 342	-25 716	-25469	247	-25 469	-25 469	-25 469
Gruppeart 17 Refusjoner	-40 236	-23 127	-23717	-590	-23 667	-23 667	-23 667
Gruppeart 18 Overføringer	-36 778	-29 205	-26985	2220	-26 985	-26 985	-26 985
Gruppeart 19 Finansinntekter	-1 644	-2 593	-1631	962	-1 484	-1 484	-1 484
Sum gruppeart Netto utgift	157 879	164 273	152199	-12074	150 174	150 174	150 174

Nettobudsjett fordelt på tjenestoområde innen oppvekst og kultur. (1000-kroner)

		Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Skole	Sum utgifter	105 158	95 705	86 755	85 455	85 455	85 455
	Sum inntekter	-24 994	-13 291	-12 627	-12 627	-12 627	-12 627
	Netto utgift	80 166	82 416	74 128	72 828	72 828	72 828
Spes	Sum utgifter	5 954	7 581	6 924	6 924	6 924	6 924
	Sum inntekter	-265	-201	-201	-201	-201	-201
	Netto utgift	5 688	7 380	6 723	6 723	6 723	6 723
SFO	Sum utgifter	8 223	7 268	6 351	6 351	6 351	6 351
	Sum inntekter	-4 369	-4 429	-4 506	-4 506	-4 506	-4 506
	Netto utgift	3 854	2 839	1 844	1 844	1 844	1 844
Barnehage	Sum utgifter	67 671	65 332	64 461	64 461	64 461	64 461
	Sum inntekter	-8 257	-5 684	-6 127	-6 127	-6 127	-6 127
	Netto utgift	59 417	59 648	58 334	58 334	58 334	58 334
PPT	Sum utgifter	7 909	7 632	7 471	7 471	7 471	7 471
	Sum inntekter	-5 243	-5 050	-5 350	-5 350	-5 350	-5 350
	Netto utgift	2 665	2 582	2 121	2 121	2 121	2 121
Voksenoppl	Sum utgifter	12 990	10 480	9 507	9 507	9 507	9 507
	Sum inntekter	-7 909	-7 005	-5 595	-5 595	-5 595	-5 595
	Netto utgift	5 081	3 475	3 912	3 912	3 912	3 912
Kulturskole	Sum utgifter	5 189	5 354	5 331	5 183	5 183	5 183
	Sum inntekter	-2 496	-2 573	-2 593	-2 543	-2 543	-2 543
	Netto utgift	2 693	2 781	2 738	2 640	2 640	2 640
Kultur	Sum utgifter	24 322	22 660	21 963	21 189	21 189	21 189
	Sum inntekter	-14 545	-13 505	-13 440	-13 293	-13 293	-13 293
	Netto utgift	9 778	9 155	8 523	7 896	7 896	7 896
Bosetting	Sum utgifter	20 472	19 116	17 347	17 347	17 347	17 347
	Sum inntekter	-35 449	-28 569	-26 989	-26 989	-26 989	-26 989
	Netto utgift	-14 977	-9 453	-9 642	-9 642	-9 642	-9 642
Administrasj	Sum utgifter	3 986	3 786	3 891	3 891	3 891	3 891
	Sum inntekter	-474	-335	-375	-375	-375	-375
	Netto utgift	3 512	3 451	3 516	3 516	3 516	3 516
Totalt		261 874	244 914	230 001	227 779	227 779	227 779
		-104 001	-80 642	-77 803	-77 606	-77 606	-77 606
		157 877	164 274	152 197	150 172	150 172	150 172

Kommuneadministrasjonen innen oppvekst og kultur

Kommunenivåets fagavdeling innen skole og barnehage, representerer kommunen som skoleeier, samt skole- og barnehagefaglig myndighet. Administrasjonen består av 4 stillinger. Årsverkene er fordelt på følgende oppgaver: 1 årsverk følger opp drift av barnehageplasser, 0,8 årsverk har ansvar for enkeltvedtak knyttet til elevsaker og enkeltbarn i barnehage, 0,5 årsverk har div driftsoppgaver (skoleskyss, faktureringer, osv) 0,7 årsverk har oppfølging av personal spesielt knyttet til skole med tilhørende særavtaler.

Undervisningsadministrasjonen dekker foruten lønn til administrasjonen og rene kontorutgifter, en del utgifter for ledelse av skoler og barnehage; bla ledernettsverk, kompetansehevingstiltak for ledere og fellesutgifter vedrørende utviklingsprosjekter. Ansvar 2002 må sees i sammenheng med ansvar 2400 (Barnehager generelt), og ansvar 2600 (Grunnskole generelt). De nevnte ansvarsområdene ligger knyttet til undervisningsadministrasjonen. I tillegg sorterer Støtteteamet for førskolebarn, ansvar 2427, også under undervisningsadministrasjonen. All lærerlønns knyttet til skole og barnehage skal være samlet felles under ansvar 2400 og 2600.

Oppvekst og kultur adm	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	3 986	3 786	3 891	3 891	3 891	3 891
Sum inntekter	- 474	- 335	- 375	-3 75	- 375	- 375
Netto utgift	3 512	3 451	3 516	3 516	3 516	3 516

Endringer i budsjett 2020

Det er budsjettmessig ingen endringer i 2019. Administrasjonen har en økning på 1,9 % fra 2019 til 2020, som er lavere enn ordinær lønns- og prisvekst.

Omstillingstiltak som ikke er tatt inn i forslag til budsjett og økonomiplan:

Vedtak om reduksjon med et årsverk fra høsten 2021 er ikke lagt inn i økonomiplanen. Innsparingen forutsatte at forvaltningsoppgaver ble flyttet ned til enhetsnivå, uten at det økes opp med adm.ressurs (stilling) på enhetsnivå. Dette vurderes som lite gjennomførbart i dagens situasjon.

Innsatsområdene for administrasjonen er;

Administrasjonen ivaretar i hovedsak de lovbestemte oppgaver for kommunen som skoleeier, barnehageeier, skole- og barnehagefaglig myndighet. Den viktigste aktiviteten er:

- Ledelse og personalarbeid knyttet til 15 enheter
- Saksbehandling innen barnehageloven og opplæringsloven, herunder enkeltvedtak om spesialundervisning for førskole, grunnskole og voksne, og saksbehandling av alle typer klagesaker i forhold til nevnte lovverk
- Tilrettelegging for ivaretagelse av lovbestemt rett til barnehageplass. Herunder også beregning av finansiering av ikke-kommunale barnehager
- Oppfølging, veiledning og tilsyn av kommunale og ikke-kommunale barnehager

- Budsjett- og regnskapsarbeid, herunder oppfølging av økonomi, utarbeide søknader for refusjoner og mulige eksterne midler.
- Fakturering og tildeling av plasser
- Oppfølging og tilsyn skole, herunder registrering og oppfølging av avvik
- Pedagogisk utviklingsarbeid innen skole og barnehage, herunder utarbeidelse av kommunale planer og oppfølging av kompetanseutvikling, og gjennomføring av statlige satsinger. For tiden pågår et større regionalt prosjekt, God Opplæring for Alle, der Alstahaug kommune er koordinator.
- Tverrfaglig arbeid i system og i enkeltsaker.
- Rapportering og registreringer innen skole, vo, barnehage, kontantstøtte og annet der kommunen har plikt til dette.
- Oppfølging og ledelse av Kulturskolen for Alstahaug og Leirfjord kommune
- Oppfølging og ledelse av PPT for Ytre Helgeland
- Oppfølging av regionalt samarbeid for interkommunale tjenester innen undervisning og barnehage, herunder Karrieresentret og RKK .
- Utredninger for politisk behandling.
- Organisering og oppfølging av lærlinger
- Organisering i samarbeid med HiNe om praksisplasser for studenter

Utfordringer fremover:

- Administrasjonen ivaretar de krav som loven setter til pedagogisk ledelse fra skoleeier og barnehageeier/ barnehagefaglig myndighet. Dette innebærer betydelig oppfølging på kvalitet og kompetanseutvikling for skoler og barnehager, inkludert de ikke-kommunale barnehagene.
- Fra 2018 til 2023 har kommunen inngått samarbeid med Senter for Praktiskrettet Utdanningsforskning, i lag med Lurøy, Leirfjord og Træna kommune. Samarbeidet har som mål å øke kvaliteten på opplæringa i barnehage og grunnskole.
- I drift er spesielt behov for å videreutvikle oppfølgingsdialogen med den enkelte enhet.
- Tilgjengelighet og service på nett er viktig for hele kommunen fremover.
- Arbeide for kostnadseffektiv drift innen alle tjenesteområder.
- Utvikle bedre kommunikasjon rundt Tilstandsrapporten for politisk behandling

PPT

Pedagogisk.-psykologisk tjeneste er en lovpålagt tjeneste hjemlet i opplæringslovens § 5-6. Tjenesten skal hjelpe skole og barnehage med tilrettelegging for barn, unge og voksne med særlige behov. Videre har PPT en lovpålagt funksjon som sakkyndig før enkeltvedtak om spesialundervisning.

Alstahaug kommune vertskommune for Ytre-Helgeland PPT, etter avtale fra 2013. Fordeling av driftsutgiftene er fastlagt i politisk vedtatt samarbeidsavtale mellom samarbeidskommunene på ytre Helgeland. Netto utgift i tabell under viser Alstahaug kommunes andel av driftskostnadene.

Netto utgift PPT Alstahaug kommune:

PP-tjenesten	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	7 909	7 632	7 471	7 471	7 471	7 471
Sum inntekter	-5 243	-5 050	-5 350	-5 350	-5 350	-5 350
Netto utgift	2 665	2 582	2 121	2 121	2 121	2 121

Endringer i budsjett 2020

- Utgiften er redusert med kr 160 000. Dette var utgifter til pålagt videreutdanning for alle ansatte i 2019.
- Alstahaug kommunes andel er redusert med utgangspunkt i andel barn med vedtak om spesialundervisning. Netto reduksjon i kostnad for PPT er 460 000, eller 18%.

Omstillingstiltak som ikke er tatt inn i forslag til budsjett og økonomiplan:

En vedtatt gradvis reduksjon fra 8 til 6 stillinger fra og med høsten 2021, er ikke tatt inn i økonomiplanen. Forventet effekt for Alstahaug kommune var 550 000.

Det har ikke vært enighet mellom samarbeidskommunene om dette tiltaket. Alstahaug kommune har allerede tatt inn nær det beregnede beløp med å ta ned andelen spesialundervisning.

Barnehage

Rett til barnehageplass er lovbestemt. Barn mellom 1 og 5 år har rett til barnehageplass. Retten gjelder kun ved søknad til hovedopptak. Alstahaug kommune ivaretar sin plikt til å tilby barnehageplasser ved å ha både kommunale og ikke kommunale barnehager.

Høsten 2019 er det 342 barn i barnehage i Alstahaug, fordelt på 454 plasser.

Regnskap og budsjett barnehager

Barnehage	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Sum utgifter	67 671	65 332	64 461	64 461	64 461	64 461
Sum inntekter	-8 257	-5 684	-6 127	-6 127	-6 127	-6 127
Netto utgift	59 417	59 648	58 334	58 334	58 334	58 334

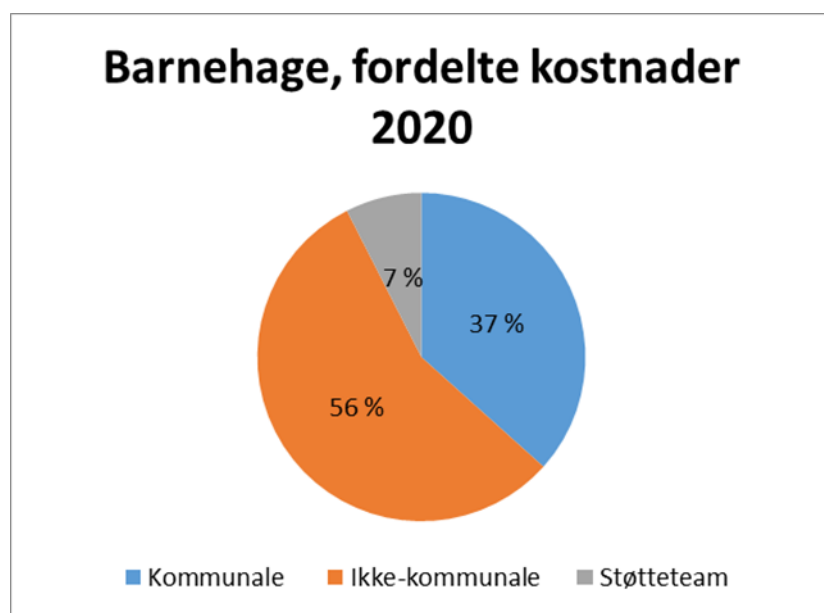
Barnehageområdet har reduserte netto utgifter på 2,2 % fra budsjett 2019. Barnehage er redusert med 1,3 mill, som er reduserte tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Fordeling innen barnehageområdet

Høsten 2019 er antall barnehageplasser fordelt som beskrevet i tabell under;

	Barn	Plasser	prosent andel
Kommunale barnehager	163	218	52 %
Private barnehager	179	236	48 %
Sum	342	454	

Utgiftene innen barnehageområdet fordeler seg mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager og spesialpedagogisk hjelp.

Barnehageområdet er i en ny situasjon der vi går med et betydelig antall ledige plasser i byen. For inneværende år er den økonomiske siden av barnehagedriften positiv for kommunen. De kommunale barnehagene er fylt opp. Det er imidlertid en krevende situasjon som kan gi store svingninger i kostnad for kommunen, og i inntekt for de private barnehagene alt etter hvilke barnehager som fyller sine plasser og ikke.

		Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Diff budsjett	% økning
Barnehage	Sum utgifter	67 671	65 332	64 461	-871	-1,3
totalt	Sum inntekt	-8 257	-5 684	-6 127	-443	7,8
	Netto utgift	59 417	59 648	58 334	-1 314	-2,2
Kommunale	Sum utgifter	28 109	27 458	26 948	-510	-1,9
	Sum inntekt	-8 064	-5 134	-5 577	-443	8,6
	Netto utgift	20 048	22 324	21 371	-953	-4,3
Ikke-kommunale	Sum utgifter	34 855	32 946	32 586	-360	-1,1
	Sum inntekt	-4	0	0	0	0,0
	Netto utgift	34 851	32 946	32 586	-360	-1,1
Støtteteam	Sum utgifter	4 707	4 928	4 927	-1	0,0
	Sum inntekt	-189	-550	-550	0	0,0
	Netto utgift	4 518	4 378	4 377	-1	0,0

Spesialpedagogisk hjelp er organisert i gjennom støtteteamet som fordeles mellom både kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Endringer i budsjett 2020

- Drift av de kommunale barnehagene er redusert med nær 1 mill.
- Fra høsten 2019 er også toåringer fra familier med lav inntekt inkludert i ordningen med gratis kjernetid i barnehage.
- Inntektsgrensen for gratis kjernetid i barnehage for barn i alderen 2–5 år i familier med lav inntekt prisjusteres til 566 100 kroner fra 1. august 2020.
- Regjeringen viderefører ordningen med redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt. Det vil si at en husholdning ikke skal betale mer enn seks prosent av inntekten sin for en barnehageplass. For 2020 vil alle barn som bor i husholdninger med samlet årsinntekt under 574 750 kr ha rett til redusert foreldrebetaling.
- Fra 1. januar 2020 blir maksprisen på en barnehageplass 3 135 kroner per måned, dette er lagt inn som økt inntekt
- For 2020 er kommunens utgift til redusert foreldrebetaling stipulert 1,4 mill.

Stor barnehage i byen

Prosjektet stor barnehage i byen er tatt ut av økonomiplanen. Som allerede nevnt gir et redusert behov for barnehageplass stor usikkerhet i forhold til økonomi, for både kommune og de private barnehagene.

Driftstilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Driftstilskuddet beregnes ut fra regnskapsår 2 år før. Sats for tilskudd beregnes ut fra barn over og under 3 år. Små barn har høyere kostnad pga bemanningsnorm og krav til større lokaler. Driftsutgift for alle kommunens barnehager ligger til grunn for beregningen.

Satser for kommunalt tilskudd	Segelbergan	S.sjøen	Posthornet	Regnbuen
Driftstilskudd små barn	229 438	229 438	229 438	229 438
Driftstilskudd store barn	110 316	110 316	110 316	110 316
Kapitaltilskudd per barn	9 300	9 300	9 300	9 300

Driftstilskuddet beregnes ut fra sats over. Faktisk tilskudd beregnes etter antall barn i de ikke-kommunale barnehagene har pr 15.desember 2018. Sats for kapitaltilskudd er på bakgrunn av byggets alder. Det er lagt inn en buffer på ca 1 mill. Denne tar høyde for kostnad i foreslått endring av forskrift.

Tilskudd kroner per år		Segelbergan	S.sjøen	Posthornet	Regnbuen				
Driftstilskudd	Barn 0-2 år	2 753 259	8 448 426	917 753	917 753	-	#	#	13 037 190
	Barn 3-6 år	4 192 027	6 618 990	882 532	1 765 064	-	#	#	13 458 613
Kapitaltilskudd	Alle barn	465 000	900 447	111 600	186 000	-	#	#	1 663 047
Fradrag for naturalytelser									-
Trekk i ht til forskrift § 6									-
Samlet tilskudd		7 410 286	15 967 862	1 911 885	2 868 817	-	#	#	28 158 850
Antall manøvrer dette vedtaket omfatter									
Tilskudd for vedtaksperioden		3 087 619	6 653 276	796 619	1 195 340	-	#	#	11 732 854
Samlet tilskudd for året		7 340 509	16 196 874	2 051 149	2 868 817	-	#	#	28 457 349

Tilskudd	28 500 000
Spes.ped hjelp	1 500 000
Red.foreldrebet	950 000
Søskenmoderasjon	350 000
SUM	31 300 000

Innsatsområder for barnehageområdet

- Det er nasjonalt og kommunalt et fokus på å styrke kvaliteten i barnehage tilbudet. Alstahaug kommune er blitt språkkommune som innebærer et omfattende arbeid for økt kompetanse innen språkutvikling på barnehageområdet.
- Også innenfor barnehage er det statlig fokus på inkludering for bedre kvalitet i opplæring og utvikling.

Utfordringer fremover:

- Pedagogiske:
 - Tidligere hovedopptak til barnehageplasser for bedre forberedt tilvenning.
 - Styrke kvaliteten i barnehagen gjennom kompetanseheving. Spesielle områder her er relasjonskompetanse og språkstimulering
- Fysiske rammer:
 - Økonomi, kapasitet og kompetanse til utvikling og vedlikehold av uteområdene i barnehagene. Utfordringene øker når vedlikehold og nødvendig fornyelser av utstyr og inventar ikke blir ivaretatt fortløpende.

Grunnskole

Det er 823 elever i grunnskolen i Alstahaug kommune pr 1.oktober 2019. Det er 46 færre elever enn på samme tid i 2017. Det er 200 færre grunnskoleelever på 10 år. Våren 2008 var det 1024 elever i Alstahaug.

Alstahaug kommune hadde frem til 2015 en høyere andel innbyggere i skolealder enn snittet for landet. Nasjonalt har elevtallet vært ganske stabilt de siste 10 årene, men med en liten økning nær 1 %. Nordland har i samme periode hatt en nedgang på 15 %. (*tall fra Utdanningsspeilet 2016/SSB*). Alstahaug kommune har i samme periode en reduksjon på 19,5 %.

Regnskap og budsjett grunnskole

Skole med spes	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	111 112	103 286	93 679	92 379	92 379	92 379
Sum inntekter	-25 259	-13 492	-12 828	-12 828	-12 828	-12 828
Netto utgift	85 854	89 796	80 851	79 551	79 551	79 551

SFO	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	8 223	7 268	6 351	6 351	6 351	6 351
Sum inntekter	-4 369	-4 429	-4 506	-4 506	-4 506	-4 506
Netto utgift	3 854	2 839	1 844	1 844	1 844	1 844

Den største delen av redusert lønnsutgift er konsekvensen av redusert skolestruktur. Endret skolestruktur utgjør 10,5 mill i reduserte lønnsutgifter. Totalt er det tatt ned 17 stillinger. Kommunene har inneværende skole år 12 lærere på videreutdanning på statens ordning med frikjøp. Dette påvirker antall ansatte totalt med ca 3 årsverk.

Øremerket tilskudd for økt lærertetthet på 1,7 mill er gått inn i ramma, og vil derfor se ut som en utøkning i skolens budsjett.

Budsjett 2020 har en reduksjon på 9,9 mill fra budsjett 2018. Forutsatt ingen endringer ville ordinær lønns- og prisvekst på 2,9 % ha gitt en økning på 2,4 mill.

Reduksjonen er i all hovedsak innen lønn. Tabellen under viser innsparing i lønn i kroner i forhold til budsjett 2019 sett i sammenheng med ordinær lønnsvekst på 2,9 %.

Reduksjon i lønn:

Skole m Spes	2019
Reduksjon i lønnskostnad	10500
Lønnsvekst, 2,9 %	2400
Reell innsparing, lønn	12900

Endringer i budsjett 2020

- Vedtatt innsparing gjennom endret skolestruktur får full års virkning i 2020 på 8,8 mill.
- Vedtak om nedlegging av ungdomstrinn ved Søvik oppvekstsenter, 5 mnd virkning 1,12 mill i 2020, 2,5 mill full års virkning fra 2021
- I tråd med politisk vedtatt kompetanse – og rekrutteringsplan for skolene, er det lagt inn midler til gjennomføring i økonomiplanperioden. For 2020 utgjør dette ca 1,3 mill.

Kommunen har relativt mange lærere på videreutdanning, og må ha dobbelt så mange på videre utdanning i kommende år for å nå kompetansekravet innen 2025.

Endringer knyttet til Statsbudsjettet

- Kommunene har de siste år blitt tilført øremerkede midler for tidlig innsats i skolen, for økt lærertetthet. Alstahaug kommune fikk 1,7 mill de to siste år. Dette er overført til ramma, og vil fremstå som økt budsjett for skole.
- 170 millioner kroner gå til å dekke merutgifter kommunene har til innkjøp av nye læremidler. Det er ikke tatt høyde for dette i kommunens budsjett.
- 58 millioner kroner for å innføre inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–2. trinn fra og med høsten 2020. Dette vil kun ha 5 mnd virkning i 2020 og må beregnes konkret ut fra lokalt behov.
- 21 millioner kroner til gratis SFO for elever på 5.–7. trinn med særskilte behov. Dette vil kun ha 5 mnd virkning i 2020 og må beregnes konkret ut fra lokalt behov.

Innsatsområder for grunnskolen

- Personal:
 - Rekruttering og kompetansebygging i forhold til nye kompetansekrav i skoleverket. Kommunen har store utfordringer for å nå nye krav.
 - Systemer for god personaloppfølging for å sikre kvalitet i det pedagogiske arbeidet.
- Pedagogiske:
 - Bedre opplæring for alle elever gjennom økt inkludering, økt profesjonskunnskap og mindre bruk av spesialundervisning
 - Satsing på lese- og skriveopplæring for bedre læringsresultater
 - Opprusting av skolebibliotek i tråd med lov og forskrift, samt kommunal strategisk plan. Skolebibliotektilbudet i kommunen er for over halvparten av elevene kritisk.
 - IKT – hensiktsmessig tilrettelegging og oppfølging av utstyret. Kompetanse innen bruk av digitale hjelpemidler for elever med lese- og skrivevansker.
- Fysiske rammer:
 - Utvikling og vedlikehold av uteområdet.
 - Vedlikehold og opprusting av skolelokaler.
 - Digitale verktøy i skolen gir mange utfordringer i drift, i forhold til praktisk vedlikehold, support og ajourføring.

Voksenopplæring

Regnskap og budsjett voksenopplæring

Voksenopplæring	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	12 990	10 480	9 507	9 507	9 507	9 507
Sum inntekter	-7 909	-7 005	-5 595	-5 595	-5 595	-5 595
Netto utgift	5 081	3 475	3 912	3 912	3 912	3 912

Voksenopplæringa har en økning på drøyt 0,4 mill i netto kostnad. Her er likevel en reduksjon på 1 mill i utgift, men tap av refusjoner gir likevel en netto økning.

Dette er en direkte konsekvens av redusert antall flyktninger og stenging av asylmottaket.

En kompetent og veldreven voksenopplæring er avgjørende i å være attraktiv kommune for bosetting av flyktninger videre. Det er nødvendig å vurdere introduksjonstilbudet i en helhet i videre vurdering av drift av voksenopplæringa.

I 2019 har voksenopplæringen redusert bemanningen med 1,7 årsverk. I 2020 er det lagt inn ytterligere drøyt ett årsverk for å møte utfordringen med en reduksjon på inntektssiden.

Endringer i budsjett 2020

- Voksenopplæringa har betydelig reduksjon i elever og dermed også inntekter. For 2020 er statlig refusjon beregnet til ca 1,5 mill mindre enn i 2019, og 2,5 mill mindre enn 2018.
- 500 000 kroner av den tapte refusjonen erstattes av salg av tjenester
- Det er et skjevt forhold mellom nedtak drift og reduksjon av tilskudd. Dette henger sammen med en endring i elevsammensetning og krav til de lovpålagte tjenestene. Kommunen har mottatt flere flyktninger som er analfabeter. Disse elevene kan ikke ha tilhørighet til en større gruppe da de har behov for mye undervisning i liten gruppe eller enetimer med lærer. Endringer i utlendingsloven har medført at flere ønsker å gå på grunnskole for voksne. Dette har en merkostnad pr.elev på ca 40 000 kroner. Pr i dag er det 22 elever på grunnskolen.

Aktivitet

Alstahaug voksenopplæring har en betydelig reduksjon i antall elever. Høsten 2019 er det 52 elever. Alstahaug voksenopplæring organiserer opplæringen på følgende fire områder:

1. Avdeling for norskopplæring av asylsøkere.
2. Avdeling for spesialpedagogiske tiltak
3. Avdeling for grunnskoleopplæring
4. Salg av opplæring(selvfinansierende).

Utfordringer fremover:

Voksenopplæringa er aktiv i forhold til å være en tilbyder for andre kvalifiserende tiltak for voksne og samarbeider med Helgelandssykehuset om språkopplæring og andre bedrifter med behov for språkopplæring for sine ansatte

Reduksjon i elev tall medfører også reduksjon av ansatte og tap av spisskompetanse i en relativt liten organisasjon.

Mange ansatte med høy kompetanse har også høy alder. Det kreves derfor aktive tiltak for å fortsatt sikre høy og relevant kompetanse i organisasjonen.

Vedtak som ikke er tatt inn i økonomiplanperioden

Vedtak om reduksjon av husleie redusert til kr 600 000 er ikke realistisk gjennomførbart.

Kulturskolen

Kulturskolen drives av Alstahaug kommune som vertskommune i samarbeid med Leirfjord kommune. Samarbeidsavtalen er organisert etter Kommuneloven § 28, slik at kulturskolens drift er en enhet under avdeling for opplæring og barnehage i Alstahaug kommune, på linje med øvrige skoler.

De to samarbeidende kommunene har en felles nemd, bestående av politikere og administrasjon, som vedtar prinsipielle føringer for samarbeidet. Fordeling av kostnadene til kulturskolen beregnes av en nøkkel der kommunens innbyggertall telles 50 % og elevtallet teller 50 %.

Regnskap og budsjett kulturskolen

Kulturskole	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	5 189	5 354	5 331	5 183	5 183	5 183
Sum inntekter	-2 496	-2 573	-2 593	-2 543	-2 543	-2 543
Netto utgift	2 693	2 781	2 738	2 640	2 640	2 640

Endringer i budsjett 2020

- Det er lagt inn en reduksjon på drift for kulturskolen på 10 % fra høsten 2020. Dette gir liten netto effekt for kommende budsjettår.
- Foruten Leirfjords andel av netto kostnad/innsparing, er nær 40 % av driften brukerfinansiert. Reduserte utgifter gir derfor større virkning på prosentandel aktivitet enn prosent nedtak skulle tilsi.
- Endringer i brukerbetalingen følger ordinær prisvekst på 2,5 %.

Konsekvenser for nedtak 2020

Kutt i kjøp av tjenester:

Kutt i kjøp av tjenester som ikke er kommunale. Dette innebærer oppsigelse av avtale med Fyret.

Total sparing fra høsten 2020 er kr. 59.465,-

Konsekvens: 50 elever mister elevplassen.

Fyrets eksistens er avhengig av kommunens kjøp, dermed blir teatertilbudet nedlagt dersom kutt.

Kutt i elevtilbud

15 % lærerstilling,

Total sparing fra høsten 30.075,- 7 elever mister plassen.

Leirfjords andel reduseres tilsvarende med 10 % nedtak kr. 51.000,-

Aktivitet

Kulturskolen gir i dag undervisning i et bredt kulturuttrykk; musikk, teater, dans og billedkunst til 218 elever. 173 av disse er fra Alstahaug. Kulturskolen representerer en vesentlig fordypning utover grunnskoletilbudet. Kostnaden kulturskolen har er relativt liten i forhold til aktivitet i antall elever og øvrig utøving.

Aktivitetene i kulturskolen strekker seg fra Leland til Tjøtta. Kulturskolen har til sammen 7,2 årsverk. Dette inkluderer salg av tjenester til korps, kor, orkester og andre kommuner.

Kulturskolen kjøper elevplasser i Fyret, som tilsvarer 0,3 årsverk og inntil 84 elevplasser. Kulturbadet har tilrettelagte lokaler for kulturskolens virke og muligheter for utvikling.

Ensemble Helgeland har 4 stillinger i 20 % hver. Ensemblet driftes med å tjene inn sine stillinger i salg av konserter/oppdrag. Ensemblet har betydning for kompetanse og stabilitet i lærerstaben. Ensemblet gir mulighet til utøvelse og kompetanseutvikling for lærere, og er grunnpilaren ved større prosjekter. Ensemblet fremmer motivasjon og status hos elevene i Kulturskolen. Det arbeides for å få varig støtte fra Fylkeskommunen til utvidelse av Ensembles aktivitet.

Utfordringer fremover:

- Utfordring i å tilby alle søkere elevplass ved skolen. Ventelisten er i dag på 80 stk.
- Det er utfordrende i et økonomisk perspektiv å ivareta balansen mellom brede tilbud som kan ta større grupper og være mindre kostnadskrevende og samtidig løfte enkelt elever med et spisset mer kostnadskrevende tilbud.
- Det er vanskelig å holde på kompetanse når skolen i stor grad kun kan tilby deltidsstillinger. I dag har vi knyttet til oss 15 lærere/instruktører, 11 av disse i delstillinger, mange i små stillinger. Små delstillinger er et sårbart system og vanskelig å lede. Det er derfor ønskelig, så langt mulig å få hele stillinger i Kulturskolen.

Kultur

Kultur innbefatter generell drift av kultur og drift av Kulturbadet.

Regnskap og budsjett kultur

Kultur	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	24 322	22 660	21 963	21 189	21 189	21 189
Sum inntekter	-14 545	-13 505	-13 440	-13 293	-13 293	-13 293
Netto utgift	9 778	9 155	8 523	7 896	7 896	7 896

Endringer i budsjett 2020

Kultur er redusert med 6,9 % i budsjett 2020 i forhold til budsjett 2019. Dette er delvis resultat av vedtak fra desember 2018, på reduksjon med 1,8 mill, og delvis nytt tiltak med ytterligere reduksjon.

Hvis tiltaket videreføres, vil reduksjonen for 2021 være på 14 % i forhold til budsjett 2019.

Aktivitet

Administrasjonen;

Ledelse og administrasjon for hele kulturfeltet.

Bibliotek

Driftes i tråd med Lov om Folkebibliotek. Biblioteksjef er også ansvarlig for drift av Kulturbadet galleri.

Bad, kiosk og kino

Åpenhet og tilgjengelighet er noen av Kulturbadets varemerker, og det er med å sikre inntekter. Aktivitet gir ytterligere aktivitet. Et åpent bad eller bibliotek gir flere solgte billetter på kino. Suksessfaktor her er at kino driftes parallelt med kiosk og bad. Leder for kiosk har daglig oppfølging av ansatte i bad/kiosk/kino. Leder skal også utvide tilbudet i kiosk og utvikle denne som et servicepunkt med fokus på god informasjon, som igjen skal gi økt besøk til husets tilbud.

Kulturbadet kino drifter betydelig mer lønnsomt enn sammenlignbare kinoer, mye grunnet effektiv bemanning.

Badet har daglig utleie, og badets åpningstider henger sammen med kiosk og kino. Her organiseres skolesvømming for kommunens skoleelever. Badet, med vårt personale, leies også ut til skolesvømming for våre nabokommuner.

Scener og utleierom

Det arbeides for å gi et godt tilbud innen strenge rammer. Her ivaretas kontakt med Riksteater, Nordland teater og artists management. I stillingen ligger også kontakt med lag og foreninger i samarbeid med Kulturbadet.

Allmenn kultur

Allmenn kultur følger opp forvaltning knyttet til kulturliv generelt. Herunder kontakt med allment frivillig kulturliv, lag og foreninger. Alstahaug kommune er vertskommune for sceneinstruktøren på Ytre-Helgeland. Denne sorterer også under dette området.

Idrett og fritid

Ungdomstjeneste, utleie av haller, frivilligsentral og BUA er samlet under Idrett og fritid.

Utfordringer innen kultur

- Enhet for kultur har årlig vært gjenstand for kutt i budsjett, noe som har gitt slitasje på en fortsatt ung organisasjon.
- Enheten drifter pr. 2019 relativt sett med et lavere budsjett enn tilfellet var før Kulturbadet åpnet dørene, og aktiviteten er betydelig større. Vurderingen er at driftsbudsjett er satt til et minimum, og framtidige reduksjoner vil ha direkte påvirkning på tjenestetilbudet. Med dagens budsjett er det lite rom for å utvikle nye tjenester, inkludert tjenester som kan gi økonomisk gevinst over tid. Ressurser benyttes til å opprettholde dagens tjenestenivå, dvs. holde aktiviteten i gang. Det anses rett og slett ikke mulig å løpe raskere. Kutt vil selvsagt også ramme det frivillige kulturliv hardt.

- Kulturbadets tilbud er alltid i endring. Organisasjonen må derfor raskt tilpasse seg nye tjenester. Driften skal alltid være så effektiv som mulig.
- Det er krevende å oppfylle krav om et variert kulturtilbud, som Kulturlova sier, samtidig som man skal ha god økonomi i driften.
- Å holde åpent mer enn 12 timer daglig med dagens bemanning, spesielt mellom kl. 16.00-20.00 da det kan være mange besøkende i foaje, og vi har bemanning i kiosk/bad/kino. Det er viktig at bygget har denne åpningstiden for å ha tilgjengeligheten for vårt publikum.
- Det er krevende å skulle manøvrere programmering og drift innenfor et MVA-regelverk som ikke gir gode føringer for drift. Dette er en utfordring for alle tilsvarende hus i landet.
- Programmering i sammenheng med andre aktiviteter på Helgeland. Her er stor konkurranse om publikum. Vi må søke å være på forskudd mot det publikum forventer. Det gjelder alle avdelinger innen enheten.
- Det er krevende å nå ut til ungdom med de ulike tilbud som finnes.
- Det er for lite kapasitet i eksisterende idrettsanlegg til å oppfylle idrettens behov. Her mangler fasiliteter til en rekke idretter, både innendørs og utendørs.

Bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Tjenesten består av to avdelinger, Sorenskrivergården bofellesskap og miljøtjenesten + enhetsleder. Dette utgjør ved full drift 10 årsverk inklusiv kjøp av tjenester fra barneverntjenesten. I tillegg kjøpes det tjenester fra private institusjoner og fra private fosterfamilier.

Regnskap og budsjett EMI

Bosetting EM	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum utgifter	20 472	19 116	17 347	17 347	17 347	17 347
Sum inntekter	-35 449	-28 569	-26 989	-26 989	-26 989	-26 989
Netto utgift	-14 977	-9 453	-9 642	-9 642	-9 642	-9 642

Endringer i budsjett 2020

- Bosetting av enslige mindreårige har hatt en stor omlegging av driften i 2019 og har omstilt seg for å håndtere et tap av inntekt på over 8 mill etter 2018.
- Inntektstapet skyldes færre bosettinger de siste årene, samt at tilskuddssatsene er gått noe ned.

Tiltak;

- Lønn er redusert med 5,3 mill. fra budsjett 2019. Samtidig er kjøp av tjenester økt med 3 mill (økning i utgifter til institusjonsplass og fosterhjem). Økningen kom allerede i 2018, men er underbudsjettet i 2019.
- Bofellesskapet på Tjøtta ble stengt mars 2019.
- Et overskudd på 9,5 millioner i hele økonomiplan perioden er mulig hvis kommunen mottar 2-3 nye barn pr år. Slik situasjonen er i forhold til ankomsten av enslige mindreårige flyktninger i dag foreligger det en usikkerhet i antall bosettinger.

Tiltak i økonomiplanperioden

Samlokaliseringen av bofellesskapene i 2020 som ligger inne som et forslag i økonomiplanen er utelukket da et av bofellesskapene er nedlagt. Hvis behovet for mottak av enslige mindreårige endrer seg er det naturlig å se på muligheten for å utvide driften.

3.4 Helse og velferd

Helse og velferd generelt

Enheter:

- Helse
- NAV
- Barne- og ungdomsvern
- Pleie og omsorg (PLO)
- Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

Budsjettramme 2019 for område helse og velferd:

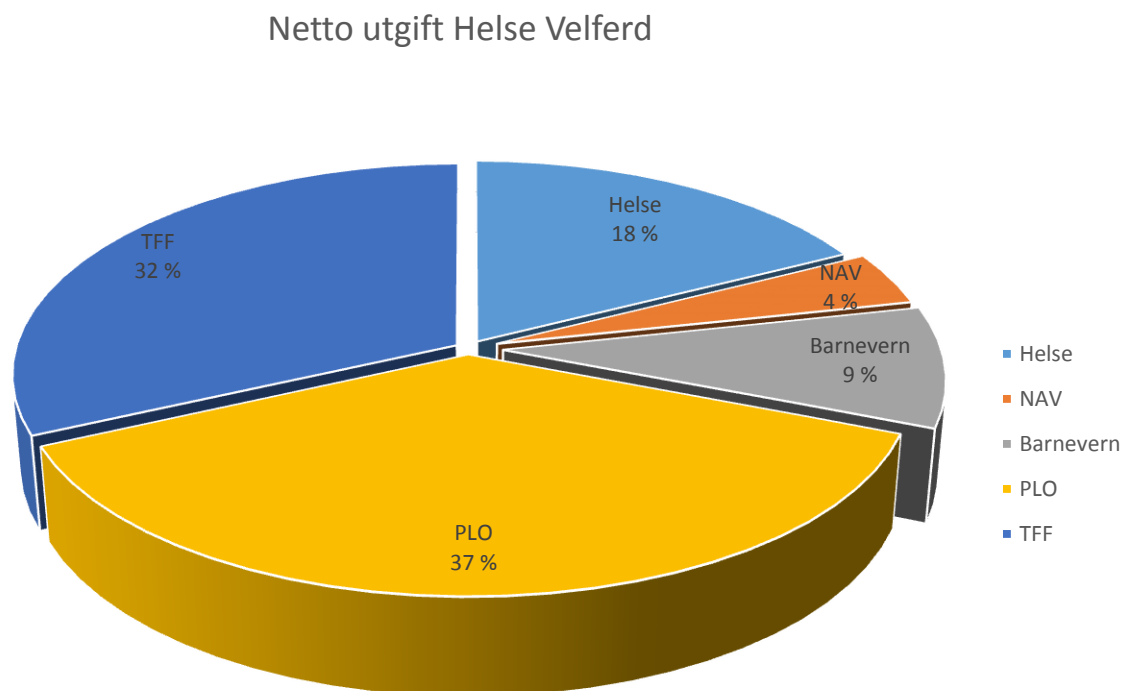
Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
HELSE OG VELFERD			
Sum utgifter	295 371	293 490	318 109
Sum inntekter	-99 747	-104 877	-101 229
Netto utgift	195 624	188 612	216 880

Budsjettrammen for helse og velferd øker med over 24.6 millioner fra 2019 til 2020. I overkant av 6 millioner kroner av denne økningen tilskrives lønnsvekst med en gjennomsnittsberegning på 3 % på området. I tillegg har det vært en omlegging av avtalefestet beregning av helg- og natt tillegg, som får relativt store konsekvenser for områdene PLO og TFF.

Utøknings utover dette er primært knyttet til enheten TFF, der det pågår et omfattende omstillingsarbeid for å få kontroll på utgiftsøkningen som har utviklet seg de siste årene. Men også Nav og PLO har en utøkning i budsjetttrammen i 2020.

Sektoren tilbyr tjenester til innbyggerne i alle aldre og i alle livsfaser. Det er 3 enhetsledere i tjenesten som samlet leder 28 avdelinger, noe som gir en svært lav ledertetthet.

Følgende sektordiagram viser fordelingen av budsjettresurser mellom enhetene i helse- og velferdssektoren:

Organisering

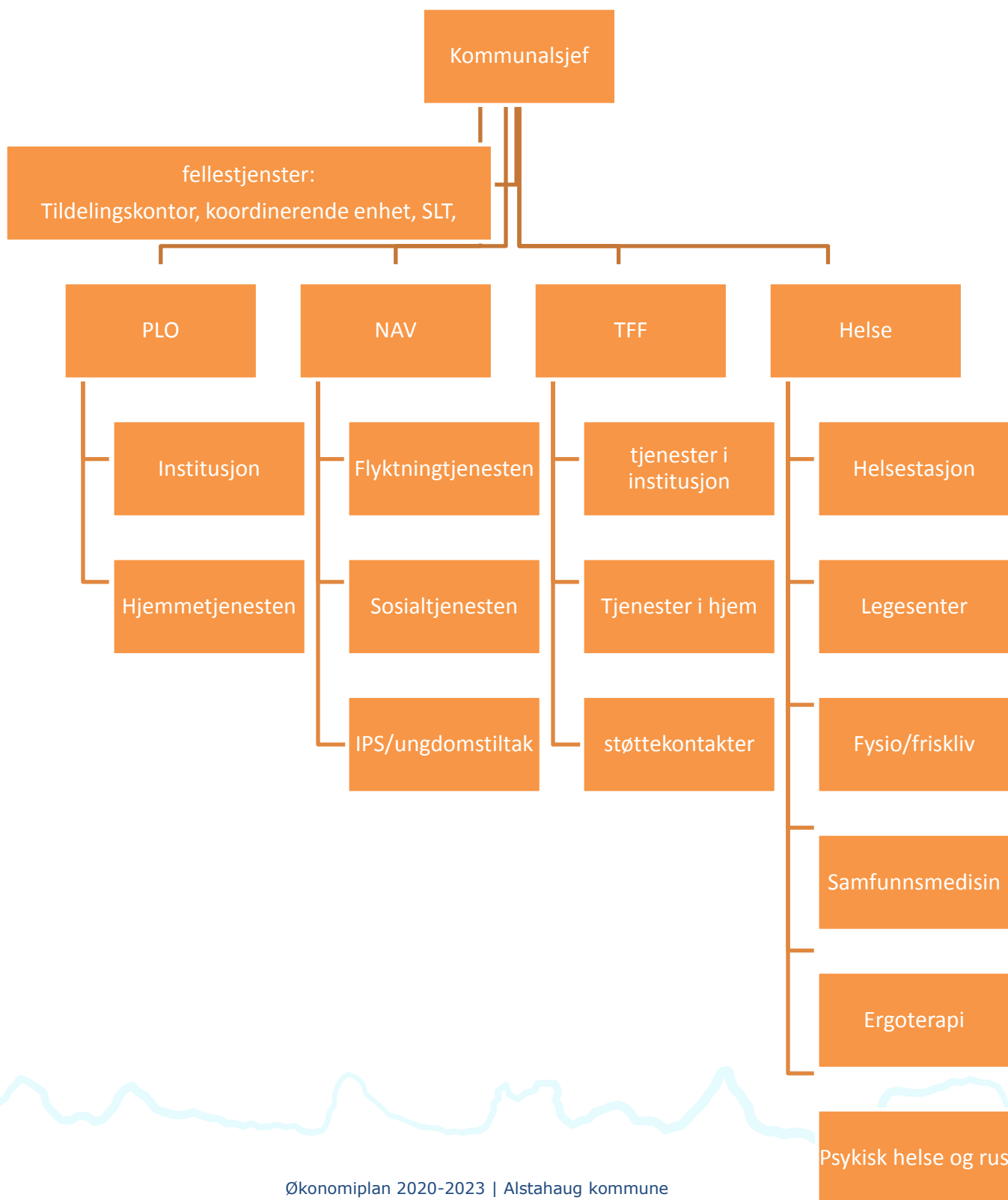
PLO og TFF er store enheter som på mange områder jobber med de samme brukerne. TFF gir primært miljøtjenester i brukernes egne hjem. Dette fordeles på helsehjelp, praktisk bistand, praktisk bistand med opplæring, avlastning, ambulerende tjenester og støttekontakttjenester. Tjenesten driver også en institusjon, i form av avlastningsboligen for barn. Tjenesten er hjemlet i Helse- og omsorgstjenesteloven.

PLO er primært institusjonstjenester ved Alstahaug sykehjem, og hjemmebaserte tjenester. Det er glidende overganger mellom tjenestene, og utstrakt grad av samarbeid mellom enhetene. TFF og PLO er med andre ord to tjenester som utfyller hverandre. TFF ivaretar flere brukere som det på grunn av kapasitetsproblemer i PLO er vanskelig å ivareta i den ordinære omsorgstjenesten. Det er derfor viktig at disse to tjenestene *ses under ett* når man vurderer framtidens helse- og omsorgsbehov i Alstahaug kommune. Begge tjenestene

rapporterer på samme KOSTRA-funksjon, og tallene i KOSTRA reflekterer derfor det samlede tjenestetilbudet i kommunen.

TFF og PLO er de to største enhetene i kommunen. Dagens komplekse helse- og omsorgstjenester stiller høye krav til ledelse Per i dag er kommunehelsetjenesten i Alstahaug sannsynligvis underledet

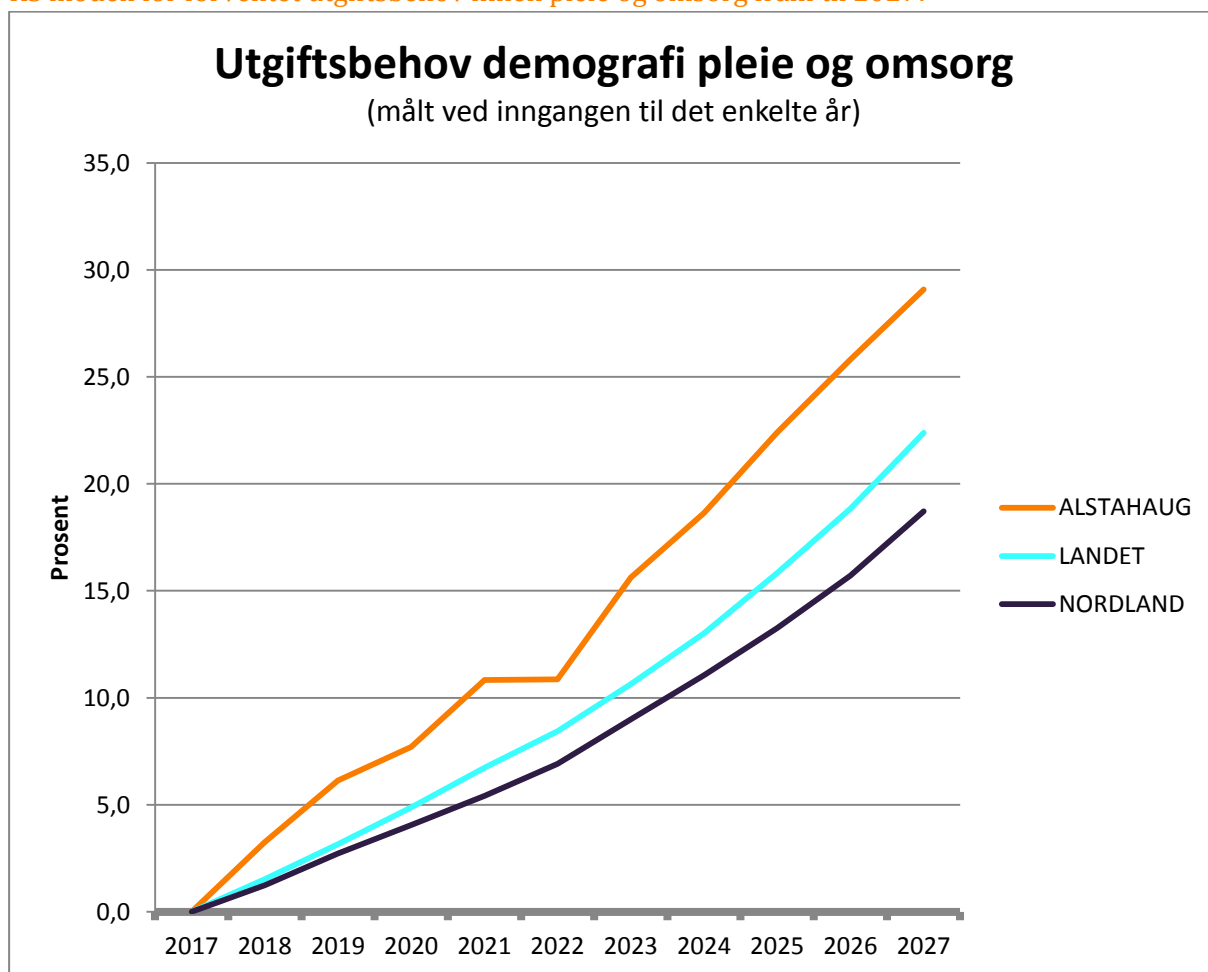
Skjematisk oversikt over organiseringen av tjenestene:

Demografisk utvikling:

Helse- og omsorgssektoren begynner å merke utfordringene som vil øke fremover, knyttet til demografiutvikling og økt behov for tjenesteproduksjon innen alle enhetene i helse og velferdsområdet. Tjenestetilbudet innen flere fagfelt har på grunn av den demografiske utviklingen og oppgaveglidningen fra spesialisthelsetjenesten generelle kapasitetsproblemer. Det er som kjent mangel på institusjonsplasser, men også Tjenesten for funksjonshemmede rehabiliteringstjenesten, rustjenesten og hjemmetjenesten er pressede tjenester i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. KS har beregnet forventet utgiftsbehov innen pleie- og omsorgsområdet for alle landets kommuner. Alstahaug vil få et større behov enn landet for øvrig ut fra denne beregningen.

KS modell for forventet utgiftsbehov innen pleie og omsorg fram til 2027:

Denne grafen viser at Alstahaug forventet trenger å øke budsjettet for pleie- og omsorgsenhetene med 20 % fra 2017 og ut økonomiplanperioden, og er høyere enn beregnet verdi for både Nordland og landet for øvrig. Grunnen til at Alstahaug kommune vil ha større økonomiske utfordringer innen denne sektoren enn landet for øvrig henger sammen med den totale befolkningsutviklingen i landet og i Alstahaug.

De siste årene har den demografiske profilen endret seg i Alstahaug, fra å være en ung befolkning til gradvis å bli eldre. I 2016 hadde Alstahaug en helt gjennomsnittlig stor

eldrebefolkning, der omtrent 4 % av befolkningen er over 80 år. Framover vil dette endre seg dramatisk, til at i underkant av 10 % av befolkningen er over 80 år i 2040. Tabellen under viser dette sammenliknet med landet for øvrig:

Tabellen viser demografiendring i Alstahaug sammenliknet med landet for øvrig:

Endring i demografi i Alstahaug i forhold til landet, år 2016-2040		
	80+ år 2016 i %	80+ år 2040 i %
Landet	4,2	7,4
Alstahaug	4,1	9,8

Denne utviklingen vil komme. Per i dag er ikke kommunen rustet til å håndtere denne store endringen, som vil kreve betydelige økonomiske og menneskelige ressurser i årene framover.

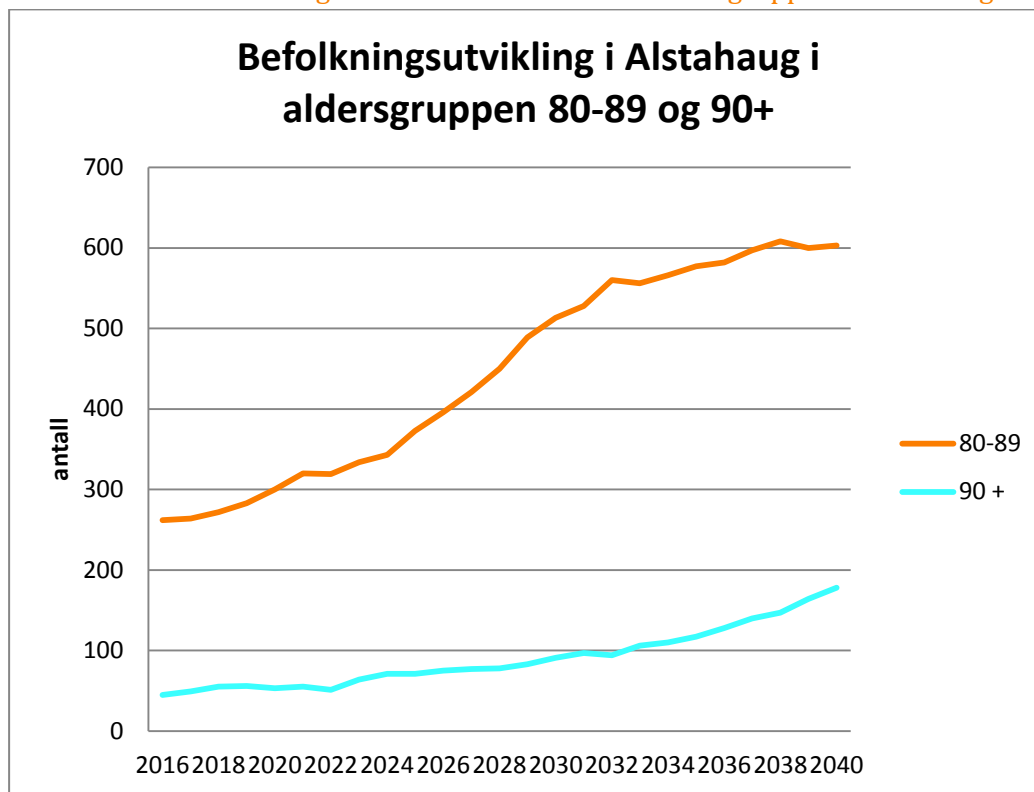
I tillegg har kommunen et betydelig antall innbyggere som trenger hjelp og støtte til å utføre dagliglivets aktiviteter i alle aldersgrupper (miljøtjenester). Det finnes brukere med behov for miljøtjenester i alle aldersgrupper, med og uten diagnoser. Det er en faglig kartlegging med enkeltvedtak som legger grunnlaget for tjenester som tildeles fra kommunen. Lovverket som regulerer dette er stort sett den kommunale helse- og omsorgstjenesteloven.

En reell bekymring er at kommunen ikke vil kunne oppfylle sine forpliktelser på pleie- og omsorgsområdet i fremtiden, dersom det ikke skjer radikale endringer framover. Dette handler ikke bare om sykehjemsplasser, men om det totale tjenestetilbudet innen helse- og omsorgssektoren som helhet.

Befolkningsendringen er fremskrevet av SSB og framstilt i følgende graf:

Befolkningsendringen er fremskrevet av SSB og framstilt i grafen gjengitt under.

Grafen viser fremskrivingstall fra SSB i de to eldste aldersgruppene i Alstahaug:

Enheten Pleie og omsorg består i all hovedsak av drift av sykehjem og hjemmebaserte tjenester. Tjenestene er et tilbud til alle aldersgrupper med behov for bistand, men hovedtyngden av vedtak er knyttet opp mot den eldre delen av befolkningen. Den demografiske utviklingen i kommunen vil derfor ha betydning for dimensjonering av tjenestene innen denne enheten.

Grafen viser at antall eldre over 80 år vil mer enn doble seg de neste 20 årene. Sett isolert er det størst økning i den eldste gruppen, aldersgruppen 90+. I følge SSB blir det over 4 ganger så mange innbyggere over 90 år i 2040 i Alstahaug kommune enn det vi har i dag.

Den demografiske utviklingen i kommunen er den aller største utfordringen innen helse- og omsorg i årene framover. Selv om mange eldre nå er friskere og sprekere enn før, vil mange til sist bli syke og trenge helse- og omsorgstjenester.

Nye utfordringer

Alstahaug kommune vil ha betydelige utfordringer med å opprettholde dagens tjenestetilbud i årene framover. Flere utfordringer står i kø i årene som kommer. Fra 2020 blir et dagtilbud til hjemmeboende demente et kommunalt lovpålagt tilbud. Et dagsenter må ha mulighet for aktivitet og hvile, stell og skjerming. Dette er det tatt høyde for og tegnet inn i forprosjektet for det nye sykehjemmet på Karlsenmarka. Slik den økonomiske situasjonen er i kommunen, har ikke administrasjonen funnet mulighet til å legge inn de nødvendige investeringsrammene for et nytt sykehjem i forslag til budsjett. Dette må medføre arbeid mot en annen løsning, og

det foreslås i den forbindelse å avvikle døgndriften på Zahlgården, og gjøre dette om til dagsenter. Dette vil kreve planlegging av alternative sengeplasser tilsvarende 8 sykehjemsplasser.

En annen lovpålagt oppgave som slår inn i 2020, er plikten til å tilby befolkningen en kommunal psykolog. Det er ikke funnet rom for dette i årets budsjett- eller økonomiplan, så her vil kommunen eventuelt unnlate å gi befolkningen de lovpålagte tjenestene innen dette feltet

Sykehjem og framtidens eldreomsorg

Per i dag har Alstahaug kommune ingen plan som tar inn over seg den voldsomme veksten i antall eldre i tiden som kommer. Det må det arbeides med det neste året dersom sykehjemsutbyggingen legges bort denne budsjettthøsten. Det vil være viktig parallelt å se på nye effektive måter å jobbe på, velferdsteknologiske løsninger og hjelpetiltak i hjemmet. Uansett vil situasjonen inne helse og omsorgsektoren bli den altoverskyggende utfordringen innen tjenesteproduksjon i de neste årene.

Statistisk sett har 40 % av alle eldre over 90 år en demenssykdom. Demens er en dødelig sykdom der de fleste pasienter trenger omfattende hjelpetiltak i sykdomsforløpet. Å gi gode tilbud til mennesker med demens er en prioritert oppgave for helse- og omsorgstjenestene i Alstahaug. Dette krever godt samarbeid mellom de ulike faggruppene, kapasitet i tjenestene samt heldøgn bemannede omsorgsplasser med miljøterapeutisk utforming tilpasset mennesker med demenssykdom.

Per i dag har Alstahaug kommune *ingen* botilbud spesielt tilpasset demenssyke. Dette medfører at kommunen ikke kan tilby optimal hjelp og omsorg til denne pasientgruppen. Tjenesten kommunen tilbyr oppfyller derfor ikke pasientrettighetene til denne gruppen. Med det planlagte sykehjemmet på Rishatten ville denne situasjonen endres betraktelig. Forprosjektet som er tegnet er et rent sykehjem med 50 langtidsplasser tilpasset alle demente, både utvendig og innholdsmessig. Dette vil endre *behandlingssituasjonen* fra nærmest ikkeeksisterende til god for denne pasientgruppen.

Den politisk valgte modellen for framtidens eldreomsorg i Alstahaug kommune var opprinnelig fortsatt drift av institusjonen på Åsen, samt etablering av et nytt demenssykehjem på Rishatten. Per i dag er det store usikkerhetsmomenter knyttet til denne modellen, grunnet kommunens økonomiske situasjon. Det ligger ikke inne midler til gjennomføring av dette prosjektet i administrasjonens forslag til budsjett.

Dersom ikke nytt sykehjem bygges, vil man måtte fortsette å drifte institusjonsplassene som tidligere på Åsen sykehjem. Det vil da tvinge seg fram et behov for utbedring av bygget. Den eldste delen av dagens sykehjem er 40 år gammel, og helt utdatert i forhold til dagens krav og standarder. De to øvrige fløyene er ca 20 år gamle, og må moderniseres, men kan til en viss grad gjenbrukes. Kjøkkenet er gammelt og utdatert, og må totalrenoveres dersom dette fortsatt skal være sentralkjøkkenet for helse- og omsorgstjenestene i flere år framover. Det er ikke

lagt inn midler i budsjettet for å foreta de nødvendige oppgraderingene av dagens sykehjem i administrasjonens forslag til budsjett.

Ulike alternativ for ombygging av det gamle sykehjemmet for å øke kapasiteten på sykehjemsplasser er allerede vurdert flere ganger. Både trafikale forhold, og andre forhold med tomten, som lite grøntareal, eksisterende bygningsmasse, stigningsforhold og annet, gjør at det er ønskelig å begrense belastningen på dette området.

Da pasientene nå har fått en lovbestemt rett til sykehjemsplass eller tilsvarende tilbud, vil alternativkostnadene til å etablere nye institusjonsplasser potensielt overstige normaldrift. Alternativt til nye institusjonsplasser er å bemanne opp små enheter med døgnskuttet pleie. Dette er ressurskrevende, både i forhold til kostnader men ikke minst personell. Eksempelvis vil det koste ca 4.5 millioner kroner å bemanne opp en leilighet med døgnskuttet drift tilsvarende et sykehjem per år. Det vil altså i prinsippet være dyrere å bemanne opp små enheter for 3 pasienter enn å drive en avdeling med døgnbemanning for inntil 16 pasienter.

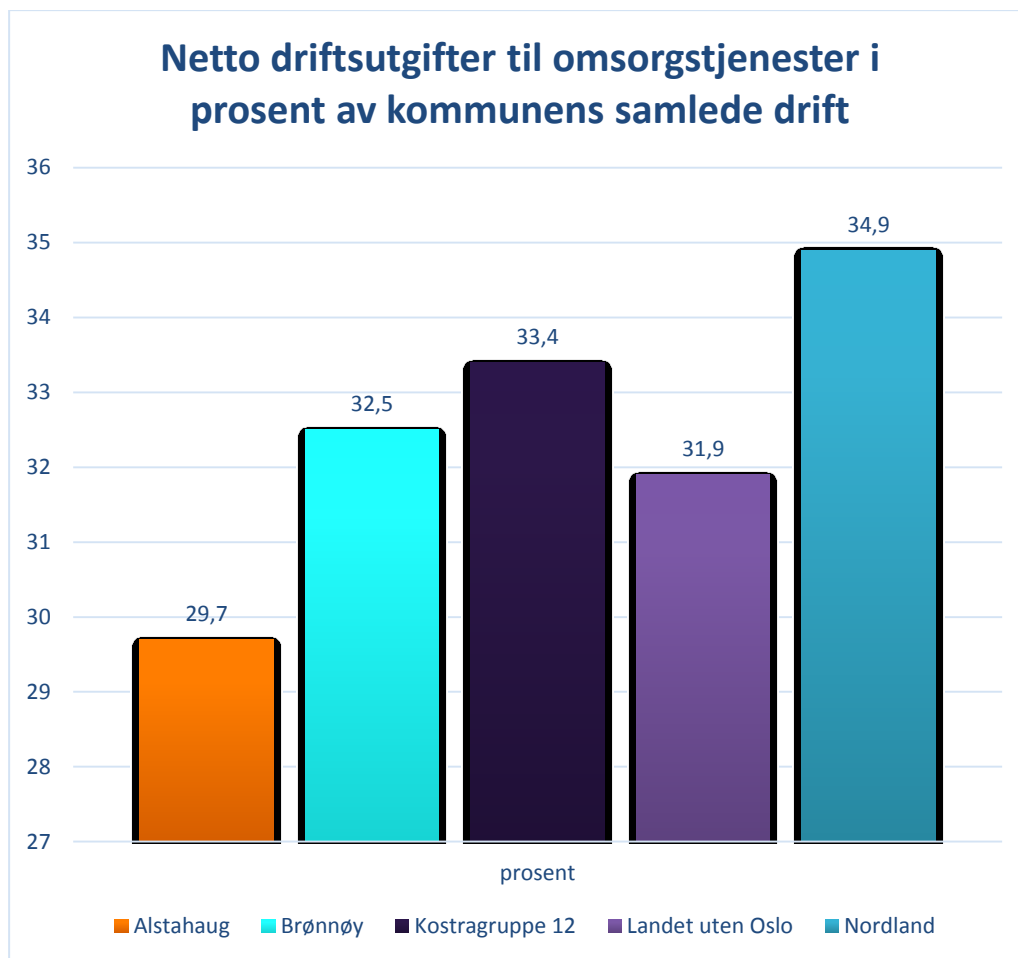
Dersom man ikke utøker kapasiteten i tjenestene, vil man komme til å måtte ha ferdigbehandlede pasienter på sykehuset i en større skala enn i dag, i påvente av et forsvarlig omsorgstilbud i kommunen. En ferdigbehandlet pasientseng på sykehuset vil koste kommunen ca 1.6 millioner kroner årlig.

Behovet for en kapasitetsøkning i framtidens eldreomsorg i Alstahaug kommune er udiskutabel sett i forhold til demografiutvikling og krav til tjenestene. Tjenesten arbeider skuttet med effektivisering av drift, iverksetting av nye behandlingsmetoder, samt investering i nye teknologiske løsninger. Det er unison enighet i tjenesten om at det er behov for mer kapasitet og fleksibilitet innenfor institusjonsdriften for å møte behovet for forsvarlig helse- og omsorgstjenester i kommunen. «Framtidens eldreomsorg» er et gjennomarbeidet prosjekt, som forutsetter ny og moderne drift i de gamle lokalene i dagens sykehjem i tillegg til nybygg for å få en sammenhengende omsorgskjede i Alstahaug kommune. Det er svært beklagelig at det ikke finnes økonomisk handlingsrom for å finansiere dette prosjektet.

Ressursbruk i tjenesten

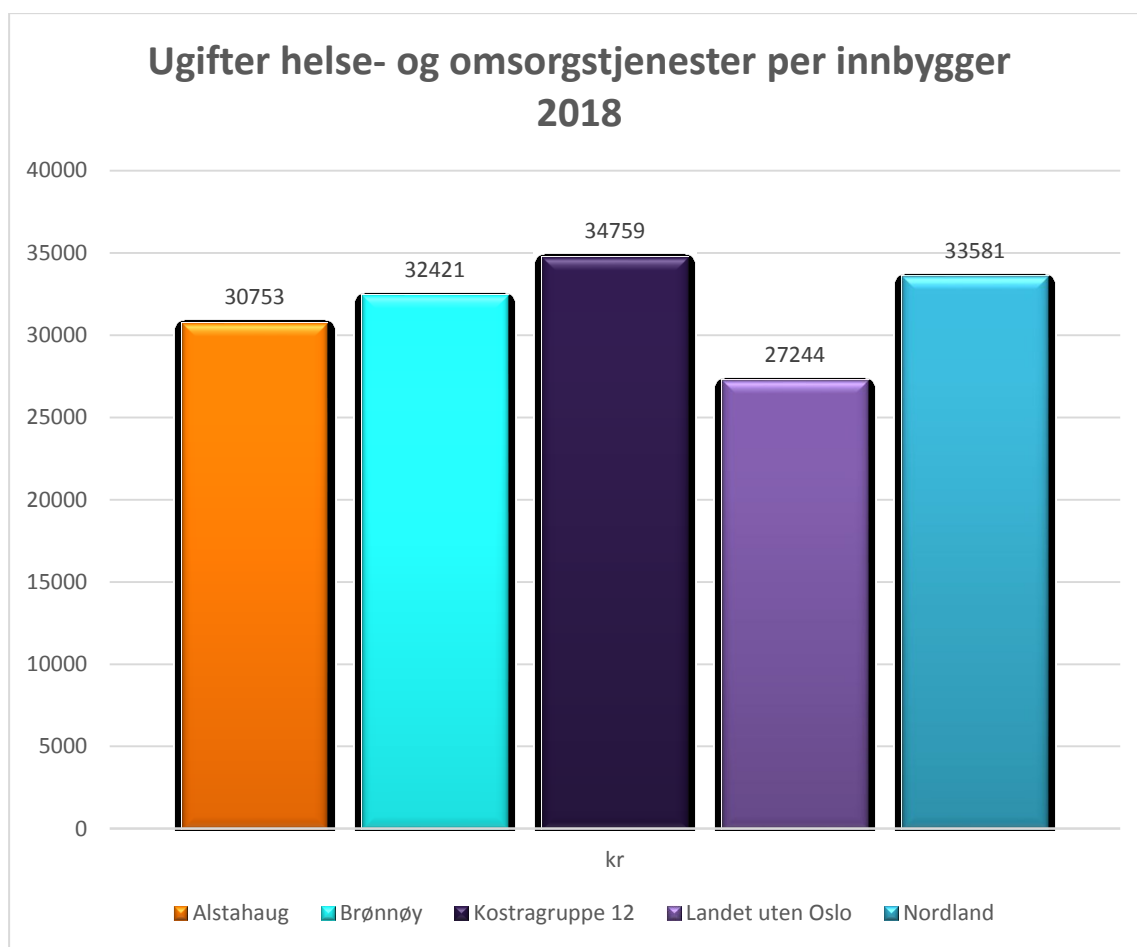
Kostratallene publisert i 2019 viser at Alstahaug kommune driver relativt rimelige tjenester innen helse og omsorgsområdet.

Diagrammet viser samlede utgifter til helse- og omsorgssektoren i prosent av kommunens samlede drift:

Det er imidlertid verdt å merke seg at det prosentmessige tallet øker fra i overkant av 25 % i 2018. Alstahaug kommune bruker altså 4 % mer på helse og omsorgstjenester i 2019 enn i 2018. Dette henger sammen med utviklingen i TFF.

Også utgifter fordelt per innbygger viser at Alstahaug kommune drifter relativt rimelige helse- og omsorgstjenester. Her er det bare «landet» som ligger lavere enn Alstahaug kommune:

Disse tallene innbefatter brutto driftsutgifter til flg. KOSTRA-funksjoner: 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, 233 Annet forebyggende helsearbeid, 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelser, 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering, 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon, 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, 256 Akutthjelp helse- og omsorgstjenester, 261 Institusjonslokaler.

I forhold til den netto samlede driftsutgiften, bruker altså Alstahaug kommune relativt lite på omsorgssektoren, sammenliknet med andre kommuner:

Nivået på tjenestene

Det er alltid mulig å arbeide smartere og mer effektivt. Ikke minst er det viktig å evaluere det vi til en hver tid gjør, og vurdere om dette har den forventende kost/nytte-effekten som ble beregnet ved igangsetting. Imidlertid er mange av oppgavene på helse- og omsorg knyttet til rettigheter hos brukerne, som gjør at tjenestene i seg selv vanskelig kan fjernes. Imidlertid vil alltid nivå av tjeneste kunne diskutere. Hvor mye kan man kutte bort av tilbud før man når den nedre grensen for forsvarlighet? Helse, omsorg og velferd reguleres av flere lover og forskrifter. Nesten alle tjenester som produseres er lovregulert i en eller annen form. Lovverket endres jevnlig, og er utformet slik at nivået på tjenesten hele tiden er en skjønnsvurdering. Lovens krav er forsvarlige tjenester, som i juridisk forstand er en

minstestandard, altså hvor «dårlige» kan tjenestene være før de er uforsvarlige og dermed bryter lovkravet.

Enhet Helse:

Regnskap og budsjett på helseenheten

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Helse			
Sum utgifter	49 149	50 540	50 917
Sum inntekter	-14 862	-15 370	-13 895
Netto utgift	34 287	35 170	37 023

Helseenheten har en budsjettøkning fra 2019 til 2020 på 1.8 millioner kroner. Denne økningen representerer reelt sett bortfall av inntekter, både eksterne prosjektmidler og refusjon for ekstra kostnadskrevende brukere.

Enheten helse består av 11 ansvarsområder organisert i avdelinger, som server svært forskjellige deler av den kommunale helsetjenesten. Det er derfor vanskelig å se på denne tjenesten som en «enhet», man opererer med flere autonome avdelinger med ulik oppgaveportefølje med svært selvstendig drift.

Budsjettet for avdelingene er fordelt som følger:

Beskrivelse Netto utgift per avdeling	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Helsestasjon	4 220	4 591	4 242
Legekontor	10 270	9 916	10 178
Fellesutgifter	3 294	2 734	2 676
Interkommunalt samarbeid	550	335	320
Helse og velferd	1 740	1 921	1 475
Frisklivssentral	1 284	1 247	1 569
Fysioterapi	3 535	4 384	4 219
Ergoterapi	2 125	2 412	2 592
Psykisk helse og rus	3 244	4 596	5 786
Sigurd Hersesgate bofellesskap	4 025	3 035	3 966

Dert er lite endringer i helseenheten fra 2019 til 2020. Når det er økning i budsjetttrammen, er dette knyttet til bortfall av inntekter på enheten tilsvarende 1.5 millioner kroner. Dette er tilknyttet avsluttede prosjektmidler til opptrappingsplanen for rusfeltet, og refusjon av lønnsmidler knyttet til ekstra kostnadskrevende bruker.

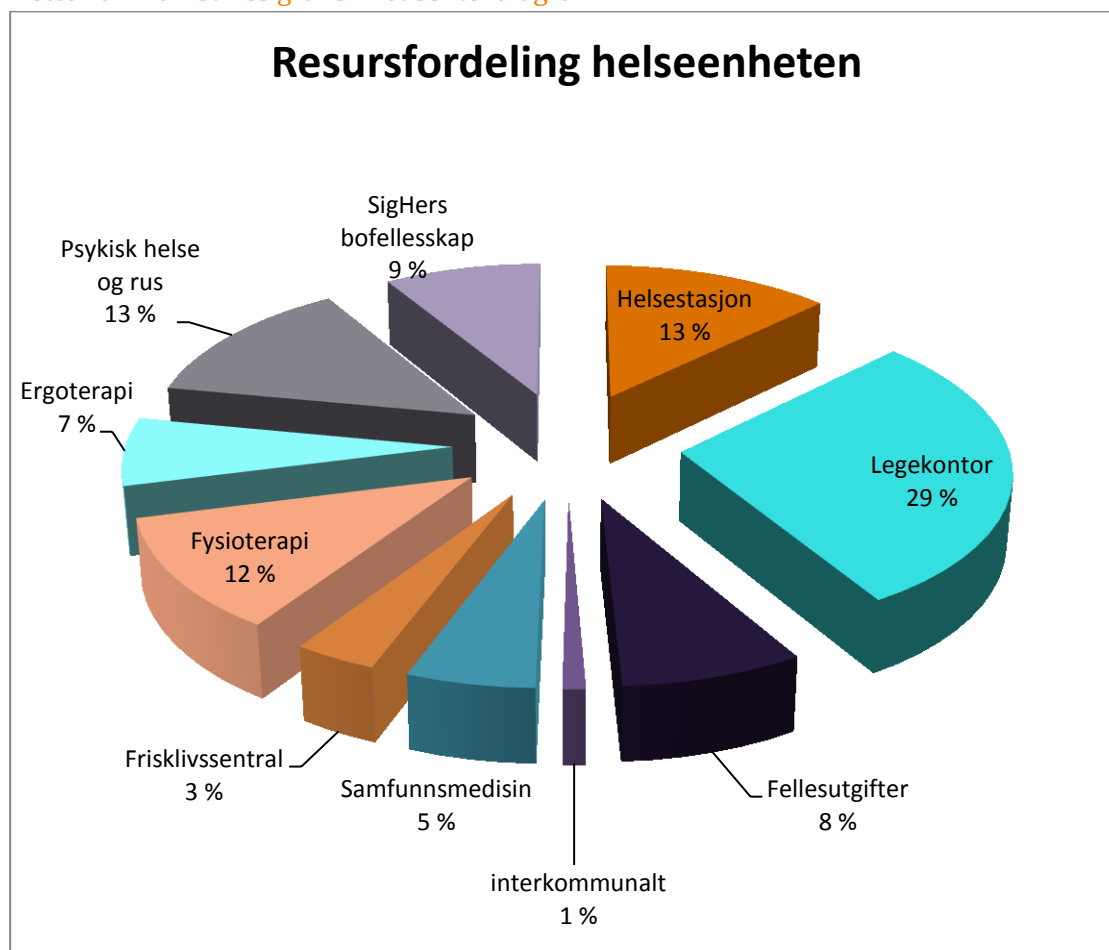
Fra 2020 er det lovpålagt for kommunene å ha psykolog tilsatt i kommunen. Det er i administrasjonens forslag ikke lagt inn lønnsmidler til psykolog i hele økonomiplanperioden. Dette vil medføre at Alstahaug kommune ikke vil oppfylle sin lovpålagte plikt om å ansette psykolog i økonomiplanperioden.

Resursfordeling:

Det er 10 ansvarssteder i helseenheten. Ser man på fordelingen av budsjettressurser internt, er det legekantoret som er den klart største avdelingen med 29 % av ressurstilgangen. Derneft følger helsestasjonen og psykisk helse- og rusjenesten.

Dette kan framstilles grafisk i et sektordiagram:

Dette kan framstilles grafisk i et sektordiagram:

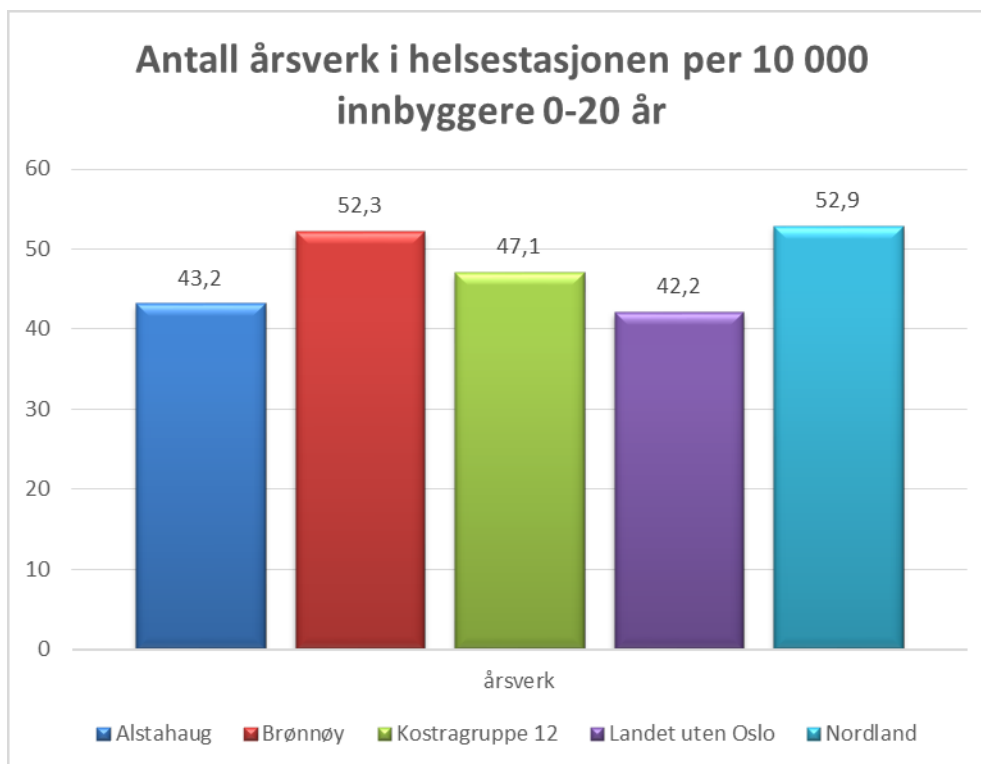
Helsetasjonen

Helsetasjonen er en viktig forebyggende og helsefremmende premissleverandør i alle kommuner. Helsetasjonen har ansvar for småbarnskontroller og barnevaksinasjonsprogrammet, som er et av de aller viktigste forebyggende tiltakene i verden. I Alstahaug foregår også det meste av andre typer vaksinasjoner også på helsetasjonen, som reisevaksinasjon og influensavaksinasjon. I tillegg driver helsetasjonen med en rekke tiltak rettet mot barn og unge, som eksempelvis individuelle konsultasjoner, foreldremøter, foreldreveiledning, ansvarsgrupper og individuelle planer. Helsesøster skal delta i hjelpetjenestemøter og ansvarsgruppemøter ved skolene. Gjennom mange år har smittevernloven i forhold til tuberkuloseoppfølging vært gjennomført ved helsetasjonen.

Barnetallet i Alstahaug er synkende. De siste årene er barnetallet i skolepliktig alder redusert betydelig. Mens normalen for barnekullene for 10-15 år siden var på ca 120 barn, er det de 4 siste årene ca 75-80 barn i hvert årskull. Det er ingen indikasjon på at dette tallet vil snu, tvert om er redusert bosetting av asylanter et varsel om at barnetallet muligens vil synke ytterligere.

Mindre barnekull betyr færre konsultasjoner som følge av småbarnskontroller og vaksinasjoner i barnevaksinasjonsprogrammet. På den andre siden rapporteres det fra helsesøstrene om en pågang til helsesøstertjenestene ved skolene. Barn og unge sliter med alvorlige problemstillinger som mobbing, angst, depresjon, selvskading, selvfølelsesproblemer, mestring, overvekt og familiekonflikter for å nevne noe. Det er ikke kun helsesøstrene som involveres i disse sakene, men ofte er det behov for tverrfaglig samarbeid og oppfølging over tid.

Ledende helsesøster advarer mot å redusere ressursene til helsetasjonen, da dette vil få konsekvenser for tilbudet som gis av tjenesten. Kommunalsjef helse og velferd støtter avdelingsleders vurdering. Også kostratallene støtter dette, der Alstahaug ligger lavt med tanke på antall ansatte per 10 000 innbyggere i aldersgruppen 0-20 år:

Legekontoret

Legekontoret administrerer alle fastlegene i kommunen, i tillegg til legevakt med døgntilgjengelig akuttberedskap.

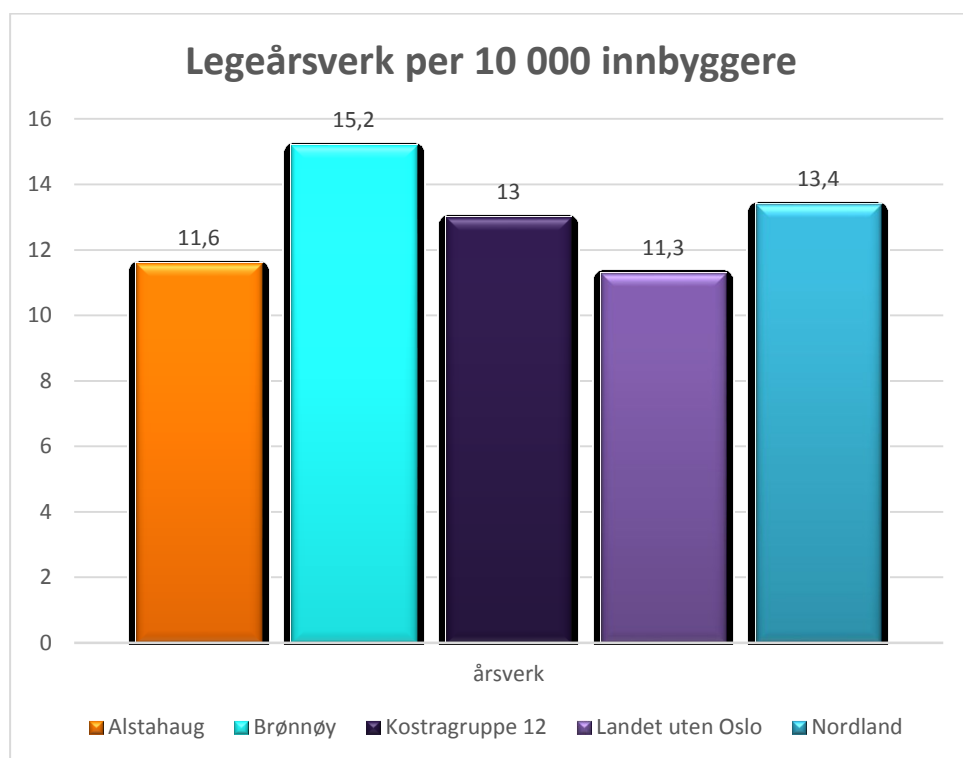
Det er 9 fastleger som forvalter 9 pasientlister, samt en turnuslege i Alstahaug. Per 26.10.19 er det 80 ledige plasser til sammen på de 9 fastlegelistene. Dette medfører at det er en reell mulighet for kommunens innbyggere å bruke sin rettighet om å skifte fastlege inntil 2 ganger i året. Alstahaug kommune oppfylder i dag sin plikt i forhold til fastlegeforskriften, som sier at kommunen skal ha nok kapasitet på fastlegelistene til at det er en reell mulighet for innbyggerne til å bytte fastlege. Samtidig står 94 innbyggere på venteliste fordelt på enkelte fastlegelister. Dette betyr at ikke alle har fått mulighet til å stå på den fastlegelisten de aller helst ønsker seg.

Fastlegesituasjonen i Norge er under press. I Alstahaug har vi per 1.1.19 ingen ledige fastlegehjemler, og har også rekruttert leger ved ledighet de siste årene. Det har lenge vært et politisk valg å satse på et kommunalt drevet legekontor for å rekruttere og beholde fastleger i kommunen. Dette har vist seg å være effektivt, da Alstahaug langt på vei har hatt stabil legedekning over tid, og unngått svært dyre legevikarstafetter. I kommuner der fastlegeordningen vakler, får dette store ringvirkninger på de øvrige tjenestene, og kostnadene skyter erfaringsmessig i været. Nasjonalt er det nå svært vanskelig å rekruttere fastleger, og flere kommuner strever med å oppfylle sine forpliktelser på dette området. Fastlegeordningen har i 2019 blitt evaluert, og nye tiltak for å rekruttere og beholde flere fastleger iverksettes nasjonalt. Når nasjonale tiltak iverksettes, forventes det en økende rekruttering til fastlegehjemler i sentrale strøk. Dette vil medføre en utarming av fastlegekorpsen i distriktene.

Det vil derfor være svært uklokt å gjøre endringer som vil virke destabiliserende på det lokale fastlegekontoret på nåværende tidspunkt. Alternativkostnadene vil sannsynligvis bli mye høyere enn en eventuell innsparing, og eventuelle endringer bør gjøres i takt med de nasjonale føringene som følge av evalueringsprosessen.

Organiseringen av legevakt i Norge er i endring. En ny akutforskrift er vedtatt, men fått utsatt virkningsdato. Denne forskriften vil gi hver lege en høyere vaktbelastning enn i dag, pga økt krav til bakvaktsordninger og tilstedeværelse. Alstahaug kommune er i en situasjon der flere av våre leger har vaktfritak av ulike årsaker. Det er på høy tid å gjennomgå dagens legevaktsordning, og starte planleggingen av en ny legevaktsorganiseringsmodell, der legevakten sannsynligvis har behov for hjelpepersonell tilstede også utenfor kontortid. Dette arbeidet bør initieres i 2020.

Det er stor variasjon mellom store og små kommuner når det gjelder kostnader knyttet forvaltning av fastlegeordningen. Små kommuner har også naturlig høyere legedekning enn større kommuner. Kostratall viser at Alstahaug har relativt lavt antall legeårsverk sammenliknet med andre kommuner, og at vi er nede på tilnærmet likt nivå som gjennomsnitt for landet:

Det har påløpt flere nye kostnadsposter til legetjenesten de siste årene, eksempelvis samarbeid med helseforetaket om ambulansebåter som er svært spesiell for denne delen av landet, og drift av ny legevaktsformidling. Når legesenteret er den klart største utgiftsposten under kapittelet «kommunehelsetjeneste» vil kostnadene til drift her påvirke helheten i forhold til totalkostnader.

Samfunnsmedisinsk avdeling med folkehelse

Denne avdelingen har ansvar for smittevern, medisinsk rådgivning, miljørettet helsevern, helse i plan og folkehelsearbeid. Alle disse områdene er lovfestede områder i Helse og omsorgstjenesteloven og Folkehelseloven. Kommuneoverlege og folkehelsekoordinator lønnes fra dette ansvarsstedet.

Fysioterapiavdeling med Frisklivssentral

Fysioterapiavdelingen holder til på sykehjemmet på Åsen, og deles inn i Frisklivssentral, hverdagsrehabilitering og fysioterapi. Dette er imidlertid tjenester som glir over i hverandre, med de samme menneskene som arbeider med de ulike områdene.

Det har gjennom flere år vært en stor politisk vilje i Alstahaug til å tenke proaktivt i forhold til forebygging og behandling av ulike livsstilsrelaterte sykdommer. Alstahaug kommune er nasjonalt anerkjent for vårt arbeid med Friskliv, og har som en av fem kommuner inngått et samarbeid med Helsedirektoratet om å være utviklingssentral for Frisklivssentraler i Frisklivssentral er i prinsippet ikke et lovpålagt tilbud, men det er et veldig viktig supplement til de øvrige lovpålagte tjenestene. Ca 400 innbyggere blir årlig henvist til Frisklivssentralen for helsesamtale og oppfølging. Sentralen kan vise til svært gode resultater, og data fra sentralen brukes i nasjonal forskning. Flesteparten av sentralens brukere er innbyggere i den eldste aldersgruppen, der økt styrke, kondisjon og balanse bidrar til å holde helseplager i sjakk og gir økt livsmestring lengre. Frisklivssentral har vært en politisk satsning fra Alstahaugs politikere over tid. Den siste tiden har det vært satset mer og mer på fallforebygging og eldrehelse på Frisklivssentralen. Det å forebygge uhelse blant våre eldre innbyggere, slik at flest mulig er selvhjulpne i eget hjem, gir både en helsemessig og økonomisk gevinst. Frisklivssentralen står derfor sentralt i satsningen på framtidens eldreomsorg fra administrasjonens side, og å endre på dette tjenestetilbudet frarådes sterkt, med tanke på den demografiske utfordringen kommunen står ovenfor.

Hverdagsrehabilitering

Hverdagsrehabilitering er et annet politisk satsningsområde som kommunen har bygget opp over tid. Formålet med hverdagsrehabilitering er å gjøre kommunen bedre rustet til å møte utfordringene som følger med den demografiske utviklingen i årene fremover.

Hverdagsrehabilitering skal forebygge, redusere og utsette behov for helse- og omsorgstjenester. Dette gir økonomiske besparelser for kommunen ved å redusere den forventede økningen i behov for kommunale tjenester, eksempelvis i hjemmetjenesten. Erfaringer fra samtlige kommuner som har startet opp med hverdagsrehabilitering viser at tjenesten bidrar til å øke livskvalitet og mestring for hjemmeboende. Det vises til gode resultater både i forhold til ressursbruk, beregnet besparelse og pasienters hjelpebehov og selvstendighet. Hverdagsrehabilitering reduserer derfor noe av trykket på pleie- og omsorgstjenester.

Langtidseffekten av hverdagsrehabilitering er merkbar, da flere brukere som har deltatt fra 2016 og fram til i dag fremdeles er selvhjulpne eller har redusert bruk for hjemmetjenester.

Mange brukere har startet i Fallforebyggende gruppe på Frisklivssentralen etter endt hverdagsrehabilitering. Dette er et ønsket forløp for å vedlikeholde funksjon og aktivitetsnivå.

Det er lagt inn et selvfinansierende tiltak i administrasjonens budsjettforslag. Kommunen mottar et lønnstilskudd på ca 210 000 kr per kommunalt ansatte fysioterapeut. Siden 2018 har også kommunalt ansatte fysioterapeuter kunne kreve inn egenandel for behandling, på lik linje som de private fysioterapeutene. Dette medfører at en fysioterapeut som arbeider primært med pasientbehandling vil «kunne tjene inn egen lønn» basert på lønnstilskudd og pasientbetaling. Det har vært gjennomført et prosjekt der dette er prøvd ut over ett år med gode resultater. Pasientene er fornøyde, og man har ikke sett store utøknninger som følge av høyere bemanning. Kommunalsjef helse og velferd anbefaler at tiltaket om selvfinansierende fysioterapeut opprettholdes i endelig budsjett og økonomiplanperiode.

Ergoterapi

Ergoterapiavdelingen består av 3 ergoterapeuter med til sammen 2,4 årsverk, en hjelpemiddelteknikker og to assistenter ansatt på spesielle vilkår. Avdelingen er sentral i rehabilitering og habiliteringsarbeid for alle aldersgrupper og funksjonsnedsettelse. Avdelingen jobber tverrfaglig og på tvers av enhetene. Avdelingen har også ansvar for kommunens hjelpemiddellager, tilpasning av bolig og fordeling av ulike hjelpemidler.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse og rus er en stor avdeling som har ansvar for et bofellesskap, dagsentertilbud, rusteam, psykososialt kriseteam og et team bestående av psykisk helsearbeidere. Det er mye kompetanse i kommunen på dette feltet. Alstahaug kommune har de siste årene fått en betydelig sum prosjektmidler gjennom Fylkesmannen for oppbygning av et kommunalt rusteam. Dette fungerer nå svært godt, og pasientgruppen som tilhører denne kategorien har hatt et tilbud de ikke tidligere fikk i kommunen. Disse midlene vil nå opphøre, og tilbudet til pasientgruppen reduseres. Det tas høyde for å opprettholde dagsentertilbud til denne pasientgruppen en gang i uken innenfor eksisterende budsjett.

Av tiltak i administrasjonssjefens forslag er lønnsmidler til lovpålagt psykologstilling fjernet fra økonomiplanperioden. Dette innebærer at det ikke vil være mulig å ansette en psykolog i den neste fireårsperioden.

Tiltak som ligger inne i administrasjonens budsjettforslag for helseenheten:

Rådmannen 22.oktober	2020	2021	2022	2023
Helse Fysioterapi selvfinansierende fysioterapeut (013)	0	0	0	0
Helse, psykisk helse og rus, ikke ansette lovpålagt psykolog ett år (036)	-800 000	0	0	0
Helse, psykisk helse og rus, ikke ansette lovpålagt psykolog i økonomiplanperioden (037)	0	-800 000	-800 000	-800 000

NAV Alstahaug:

Regnskap og budsjett NAV Alstahaug

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
NAV			
Sum utgifter	40 761	40 480	45 067
Sum inntekter	-32 682	-31 400	-30 600
Netto utgift	8 080	9 080	14 467

NAV består av en statlig og en kommunal del. Den kommunale delen består primært av flyktningkontoret, arbeidstiltak for ungdom og sosialtjenesten. Den kommunale delen av NAV består av 9 ansatte. Økningen i budsjettrammen for 2020 er i all hovedsak knyttet til beregning av bortfall av integreringstilskudd fra staten.

NAV Alstahaugs kommunale del består av fem ansvarsområder. Disse er:

- 3100 sosialkontortjenester
- 3152 krisesenter
- 3153 arbeidstiltak ungdom
- 3154 sosialhjelp
- 3200 flyktningkontor

Flyktingetjenesten

Flyktingetjenesten jobber primært med å bosette flyktninger og asylsøkere, og følge opp disse i introduksjonsprogramperioden. Introduksjonsstøtten som følger med bosetting har gjennom år vært en betydelig inntektskilde for Alstahaug kommune generelt. Behovet for bosetting har den siste tiden som følge av regjeringens politikk blitt betydelig redusert. Færre mennesker velger å søke asyl i Norge, og færre får oppholdstillatelse og behov for bosetting. Dette medførte en situasjon der færre kommuner fikk bosette i 2019 enn noen gang tidligere. Alstahaug kommune fikk anmodning om å bosette 20 asylanter i 2019

Når dette dokumentet produseres er det fremdeles uklart om Alstahaug kommune får anmodning fra IMDI om å bosette i 2020, og eventuelt hvor mange bosettinger kommunen bes om å gjennomføre.

Hvor mange asylanter Alstahaug eventuelt får bosette i økonomiplanperioden vil få store konsekvenser for økonomien framover.

Alstahaug kommune har over tid tatt ut et betydelig overskudd på bosetting som har blitt brukt i kommunens ordinære driftsbudsjett. Dette medfører at bortfall av integreringstilskudd som følge av redusert bosetting vil få direkte konsekvens for kommunens drift. Til nå har Alstahaug hatt et politisk vedtak om å bosette 40 voksne asylsøkere med oppholdstillatelse

per år. Dette er ikke et realistisk tall i økonomiperioden, tatt i betraktning hvor få bosetningsklare asylsøkere det for tiden er i Norge.

For å få til et budsjettforslag i tide, har administrasjonen måtte legge inn et tall for bosetting. Administrasjonen har landet på at man i økonomiplanperioden legger inn bosetting av 20 voksne asylsøkere per år. Dette vil kunne bli justert dersom de reelle tallene fra IMDI ikke samsvarer med beregningene.

Sosialtjenesten

Sosialtjenestens største kostnad er utgifter knyttet til støtte til livsopphold. Dette er en tjeneste som er lovpålagt, og ment som et sikkerhetsnett for mennesker i livsfaser der inntektsgrunnlaget av ulike årsaker har falt bort, og man er i behov for støtte til livsopphold (nødhjelp). Hvor stor andel av befolkningen som har behov for denne tjenesten varierer i betydelig grad. Svingninger i samfunnet har erfaringsmessig innvirkning på behovet for sosialhjelp i befolkningen. I nedgangstider der arbeidsmarkedet blir tøffere vil tradisjonelt behovet for økonomisk sosialhjelp stige. Budsjettet for sosialhjelp er i 2020 uforandret fra 2019. Det er enighet i fagmiljøet om at det viktigste tiltaket for å motvirke sosial ulikhet samfunnet er aktivt å arbeide for å hjelpe mennesker ut av behovet for sosialstønad og over i arbeidsrettet aktivitet. Det å ha en offensiv tilnærming til å få mennesker i aktivitet, og ikke bare passivt avvente at sosialtjenestebehovet øker, vil være en anbefalt vei å gå fra tjenestene. Dette arbeides det aktivt med, og regelverket om aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere, IPS-arbeid og andre aktivitetstiltak prioriteres ved NAV Alstahaug.

Barnefattigdom

Den siste tiden har det vært en diskusjon nasjonalt og lokalt knyttet til fratrekk av barnetrygd for barnefamilier med behov for støtte til livsopphold (sosialhjelp). Dette er en problemstilling som har mange sider, og ingen enkle svar. I Alstahaug er praksisen som i mange andre kommuner at barnetrygd til barnefamilier trekkes fra når sosialstønad skal beregnes. Dette kan virke usolidarisk dersom man ikke erkjent med NAVs praksis rundt arbeidet med disse familiene. NAV Alstahaug har stor fokus på å bekjempe barnefattigdom. Barnefattigdom defineres som barn som vokser opp i husholdninger med mindre enn 60 % av medianinntekten i Norge.

Barnefattigdommen i Norge har vært økende siden begynnelsen av 2000-tallet. Fra 2013 økte antallet fra 84 000 til 100 000 i 2016. Fattigdommen blant barn er nå høyere og vokser raskere enn fattigdom blant voksne.

De aller fleste barn og ungdommer i Norge i dag lever i materiell og økonomisk trygghet. De har gode oppvekstkår både i historisk og internasjonal sammenheng. Selv om få barn i Norge opplever fattigdom der de mangler hus, mat og klær, har vi en gruppe barn og unge som mangler tilgang på goder og opplevelser som andre barn og unge tar for gitt. Det kan være barn og ungdom som ikke kan delta på skoleturer eller bursdager fordi de ikke har penger til utstyr og gave.

I et land som Norge, der den generelle levestandarden er høy, er det vanlig å bruke definisjoner av fattigdom som handler om mer enn fysisk overlevelse. Det betyr at fattigdom ikke bare handler om mangel på mat, klær og tak over hodet.

Fattigdom betyr også det å mangle muligheter for å delta sosialt, på lik linje med resten av samfunnet. Barn trenger relasjoner med jevnaldrende for å ha et godt liv. Ungdommen selv sier at det verste med å være fattig er at du ikke kan delta på det andre kan.

Å leve i vedvarende fattigdom er mer belastende enn å oppleve fattigdom i en kort periode. Det skilles derfor mellom lav inntekt i et enkelt år og varig lav inntekt, ofte kalt for vedvarende lav inntekt.

Det er viktig å arbeide helhetlig innefor dette området. Det er ingen enkle svar, og tverrfaglig tilnærming er nødvendig for å snu trenden med økende barnefattigdom i Norge.

NAV Alstahaug er svært bevisst denne problemstillingen. Familier med barn som kontakter NAV for hjelp til livsopphold, behandles forskjellig fra øvrige søknader om sosialstønad. Livsopphold skal eksempelvis normalt dekke klær og fritidsaktiviteter. Barnefamilier får dette dekket ut over normen for livsopphold. Videre får barnefamilier etter behovsvurdering dekt utgifter til ulike andre utgifter, som buss for å kunne komme seg til og fra barnehage, dersom reisevei til barnehage og aktivitet er lang. Medlemsavgifter til fritidsaktiviteter til barn, utstyr til fritidsaktiviteter, reiseutgifter i forbindelse med fritidsaktivitet mv dekkes også. Det er praksis å påse at barnefamilier har ekstra midler til jul og at alle har muligheter til å kjøpe julegaver til barna sine. NAV har også stort fokus på at barnefamilier skal ha anledning til å dra på en tur sammen om sommeren og det er mulig å dekke noen utgifter til rimelige turer i den forbindelse.

NAV Alstahaug vurderer at dagens praksis der man målrettet stønaden til barns reelle spesifikke behov og aktiviteter er mer treffsikker enn en generell månedlig utbetaling i form av barnetrygd. For en del av disse familiene vil en omlegging av dagens praksis sannsynligvis bety at barn blir avskåret fra aktivitet. I en økonomisk krevende hverdag kan foreldre oppleve å ikke ha mulighet til å prioritere bruk av barnetrygden til spesifikke aktiviteter til barna. Dersom de da søker NAV om ekstratilskudd, vil de få avslag, da de selv skal ha midler til å dekke aktivitet gjennom barnetrygden. Administrasjonen anbefaler derfor ikke en omlegging av dagens praksis på dette området.

IPS-prosjektet

NAV Alstahaug har mottatt ekstern prosjektfinansiering for å gå i gang med et IPS-prosjekt. IPS, -Individual Placement and Support, betyr på norsk «individuell jobbstøtte», og er en systematisk oppfølgingsmetode med en standardisert metodikk basert på en manual. Individuell jobbstøtte fokuserer på å hjelpe mennesker ut i ordinært, lønnet arbeid fremfor lengre avklaring og kvalifisering i for eksempel skjermede tiltak, før inntreden i arbeidslivet. Modellen legger opp til en formalisert og integrert samhandling mellom kommune, spesialisthelsetjenesten og NAV.

Til tross for at flertallet av mennesker med alvorlige psykiske lidelser ønsker å jobbe, er arbeidsdeltakelsen i denne gruppen lav sett ut fra den generelt høye sysselsettingsraten i Norge. Individuell er en oppfølgingsmetodikk som har vist god effekt på arbeidsdeltakelse i internasjonale studier. Tiltaket omfatter tett, individuell oppfølging, integrering av helse- og arbeidsrehabilitering og bruk av vanlige arbeidsplasser som treningsarena. Det eneste inntakskriteriet er at brukeren har et ønske om å jobbe. Utgangspunktet er at alle som ønsker det, skal kunne delta i arbeidslivet.

En undersøkelse, som inkluderte 38 studier viser at IPS trolig gir dobbelt så stor sannsynlighet for å komme i vanlig arbeid, sammenlignet med andre tiltak. Positiv effekt ses også på tid i arbeid, inntekt og kostnadseffektivitet.

Alstahaug kommune startet opp med IPS-prosjektet høsten 2018, og dette videreføres også i 2020. Prosjektet har svært gode resultater også i vår kommune.

Forventete endringer ved NAV Alstahaug

Det har over tid pågått et arbeid i NAV Nordland om samling av flere små NAV-kontor til større enheter. Dette forventes også å skje på Ytre-Helgeland. Det er et uttalt mål å samle NAV-kontorene i HALD samt Træna i kontoret som i dag er NAV Alstahaug. Dette vil medføre ulike endringer som vil måtte behandles når omfanget blir konkretisert og spesifisert.

Barne- og ungdomsvern:

Regnskap og budsjett barnevern

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Barnevern			
Sum utgifter	18 051	17 922	18 093
Sum inntekter	0	0	0
Netto utgift	18 051	17 922	18 093

Barnevernstjenesten for Ytre Helgeland består av 4 kommuner; Alstahaug, Leirfjord, Herøy og Dønna. Samarbeidet startet opp 1.1.10. Det er Leirfjord kommune som er vertskommune for tjenesten.

Alstahaug har over tid hatt høye utgifter til barnevernstjenesten. De siste to årene har imidlertid driftsbudsjettet til barnevernstjenesten fra tjenesten selv blitt foreslått redusert, og budsjettet for 2020 er tilnærmet likt budsjettet i 2019.

Pleie og omsorg:

Regnskap og budsjett pleie og omsorg

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Pleie og omsorg			
Sum utgifter	96 741	93 809	100 368
Sum inntekter	-23 764	-18 776	-19 216
Netto utgift	72 978	75 033	81 152

Pleie og omsorg består i all hovedsak av drift av sykehjem og hjemmebaserte tjenester.

Budsjettet for 2019 er økt med i overkant av 6 millioner kroner, eller 8 %.

Økningen fordeler seg i hovedsak på følgende områder:

område	kr
omsorgslønn	1 000 000
vakttillegg	4 000 000
lønnsvekst	1 900 000
sum	6 900 000

PLO er den nest største enheten målt i årsverk, med sine 105 årsverk totalt. Imidlertid er disse årsverkene fordelt på mange ansatte, og antall ansatte er nærmere 160.

Tjenestene innen pleie- og omsorg er et tilbud til alle aldersgrupper med behov for bistand, men hovedtyngden av vedtak er knyttet opp mot den eldre delen av befolkningen. Den demografiske utviklingen i kommunen vil derfor ha betydning for dimensjonering av tjenestene, men dette er diskutert grundig tidligere i dette dokumentet og presenteres derfor ikke igjen her i det videre.

De siste årene har det vært betydelige utfordringer i PLO knyttet til brukere med tilstander som medfører stor uro og fysisk utagering. Per i dag er ingen lokaliteter knyttet til PLO brukbare til å håndtere denne typen pasienter. Sykehjemmet er ikke bygd slik at forsvarlig skjerming kan gjennomføres. Resultatet av dette er at Tjenesten for funksjonshemmede har måtte overta flere pasienter fra tildelt sykehjemsplass. Dette har medført behov for oppbemanning og dermed økte ressurser til denne enheten.

Administrasjonen har ikke funnet økonomisk handlingsrom for et nytt sykehjem i økonomiplanperioden. Dette er sterkt beklagelig, da behovet er prekært.

I 2020 blir dagavdeling for demente lovpålagt. Kommunen har ikke egnede lokaliteter for etablering av et slikt tilbud per i dag. En slik avdeling har vært planlagt inn i det nye

sykehjemmet på Karlsenmarka. Dersom realisering av sykehjemmet ikke gjennomføres, må alternative tiltak raskt planlegges. I økonomiplanperioden foreslår administrasjonene å avvikle ordinær sykehjemsdrift på dagens Zahlgården, og gjøre dette huset om til en dagavdeling for demente. Samtidig må alternative heldøgns plasser etableres. Det er ikke gjort gjennomarbeidede vurderinger på dette, ei heller kostnadsanslag.

Oversikt over tiltak i PLO lagt inn i administrasjonens forslag

Rådmannen 22.oktober	2020	2021	2022	2023
PLO, Zahlgården; omlegging av drift til dagsenter (034)	0	-2 624 013	-4 124 013	-4 124 013

Tjenesten for funksjonshemmede; TFF

Regnskap og budsjett TFF

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
TFF			
Sum utgifter	90 668	90 739	103 663
Sum inntekter	-28 440	-39 331	-37 518
Netto utgift	62 228	51 408	66 145

TFF har en budsjettøkning fra 2019 til 2020 på 15 millioner kroner. Dette er en økning på 30 %. Enheten har hatt betydelige økonomiske utfordringer de siste årene, der utgiftene har økt kraftig. Å finne årsaksforklaringen for dette og hvordan denne trenden kan snus er nå en hovedprioritering.

Budsjettallet for 2020 ligger nærmere regnskapstallene for 2018. Det var en regnskapssprekk i 2018 målt mot opprinnelig vedtatt budsjett på 19 millioner kroner. Det er også i 2019 meldt om betydelige kostnadsoverskridelser i samme størrelsesorden.

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF) opplever press grunnet nye brukere og økte behov. Tjenesten som gis er miljøtjenester, fordelt på helsehjelp, praktisk bistand, praktisk bistand med opplæring, avlastning, ambulerende tjenester og støttekontakttjenester. Brukerne mottar primært hjelp i egne boliger. Tjenesten er hjemlet i Helse- og omsorgstjenesteloven, og er rettighetsfestet i Pasient- og brukerrettighetsloven.

Tjenesten yter bistand til alle diagnosegrupper vurdert ut fra kartlagt behov. Diagnoser innenfor autismespekteret, psykiatriske diagnoser, fysiske funksjonsnedsettelse samt aldersdiagnoser er diagnosegrupper som mottar betydelige tjenester fra denne TFF.

Per i dag betjener TFF 14 bemannede boliger med til sammen 31 brukere. Dette er brukere med omfattende hjelpebehov med bemanning til stede på døgnbasis. I tillegg har kommunen en avlastningsbolig for barn som er klassifisert som institusjon og 12 barn, der to barn bor i institusjonen full tid.

Kommunen organiserer også et ambulant team som bistår mennesker på timesbasis. Støttekontaktordningen er timebaserte tjenester til hjelp for aktivisering.

TFF blir ofte assosiert med tjenester til personer med psykisk utviklingshemming. Langt fra alle tjenestemottakere i TFF har denne diagnosen. Tjenesten yter bistand til alle diagnosegrupper vurdert ut fra kartlagt behov. Diagnoser innenfor autismespekteret, psykiatriske diagnoser, fysiske funksjonsnedsettelse samt aldersdiagnoser er diagnosegrupper som mottar betydelige tjenester fra denne TFF.

Den største langsiktige økonomiske gevinsten i dette tjenesteområdet er å legge til rette for å samle flere botilbud i samme område, slik at man kan effektivisere bruk av bemanning, særlig på natt. Dette er det planlagt for, og låneopptak til nybygg av selvfinansierende omsorgsboliger til denne brukergruppen ligger inne i økonomiplanen. Dessverre har det tatt tid å realisere et nytt bofellesskap, slik at kostnadene med å bemanne opp mindre enheter nå begynner å gjøre seg gjeldende.

Selv om det er høyst frivillig å bo i bofellesskap i kommunale boliger, har vi over tid sett at dette er et populært tiltak med svært lav turnover. Det er derfor skrikende behov for nye bofellesskap for å imøtekomme ønsket om tilrettelagte boliger fra brukergruppene og optimalisere driften økonomisk.

Støttekontakttjenesten er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven, men utøves vanligvis av personell uten krav til formell helsefaglig kompetanse. Støttekontaktens hovedoppgave er å hjelpe personer med ulike funksjonsnedsettelse til ulike sosiale aktiviteter. Støttekontaktordningen skal hjelpe brukerne til en aktiv og meningsfull tilværelse.

Eksempler på grupperettet aktivitet som i dag faller inn under støttekontakttjenesten:

- Aktivitetsbussen
- Dreamteam idrettslag
- Aktivitetsklubb
- Bowlinggruppe
- Bassengaktivitet
- Turgruppe
- Kino
- Ingvilds
- Kulturskoleaktivitet
- Gårdsaktivitet

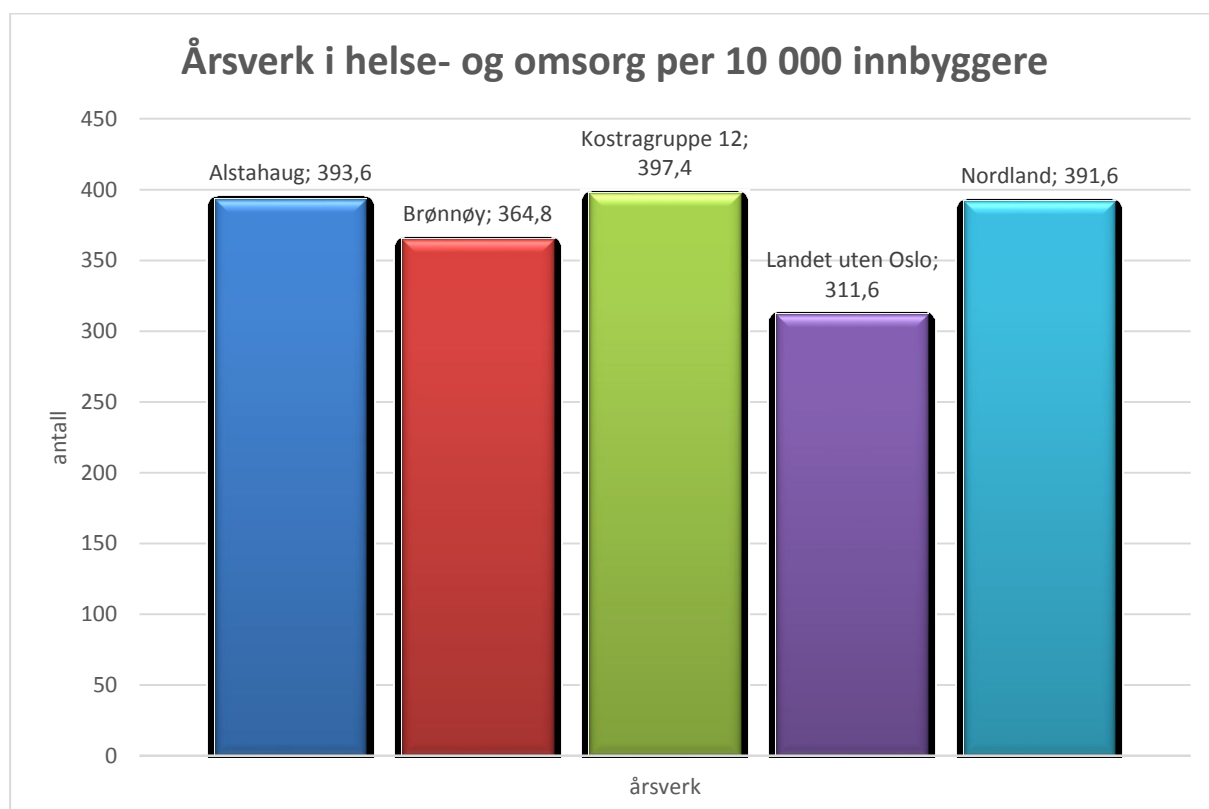
Støttekontakttjenesten tildeler timebaserte tjenester der arbeidstakerne har oppdragsavtaler med kommunen.

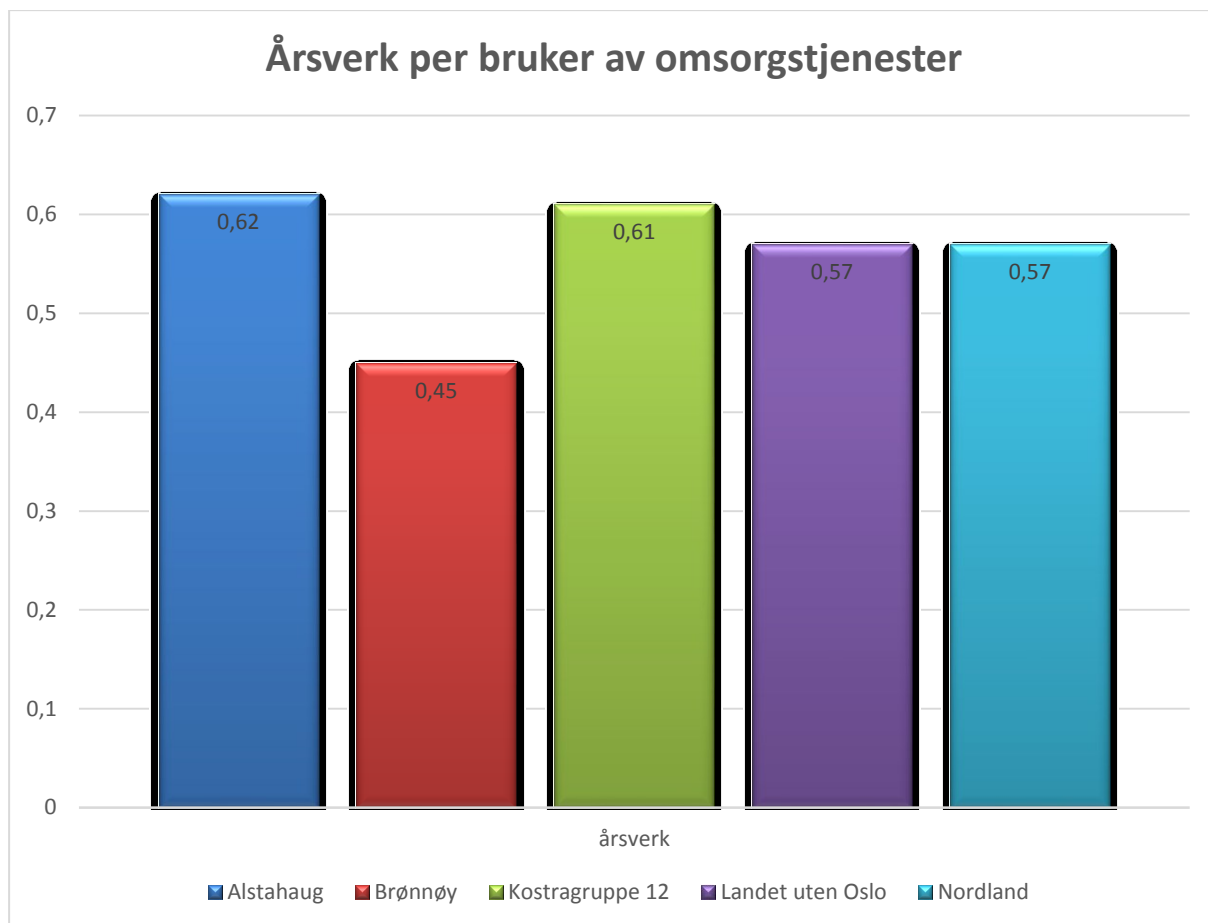
Økonomi

Økonomien i TFF har siden 2018 økt betydelig. TFF hadde en økning fra regnskap 2017 til regnskap 2018 på 44%, med en ytterligere forventning i utgiftsnivået for 2019 og 2020.

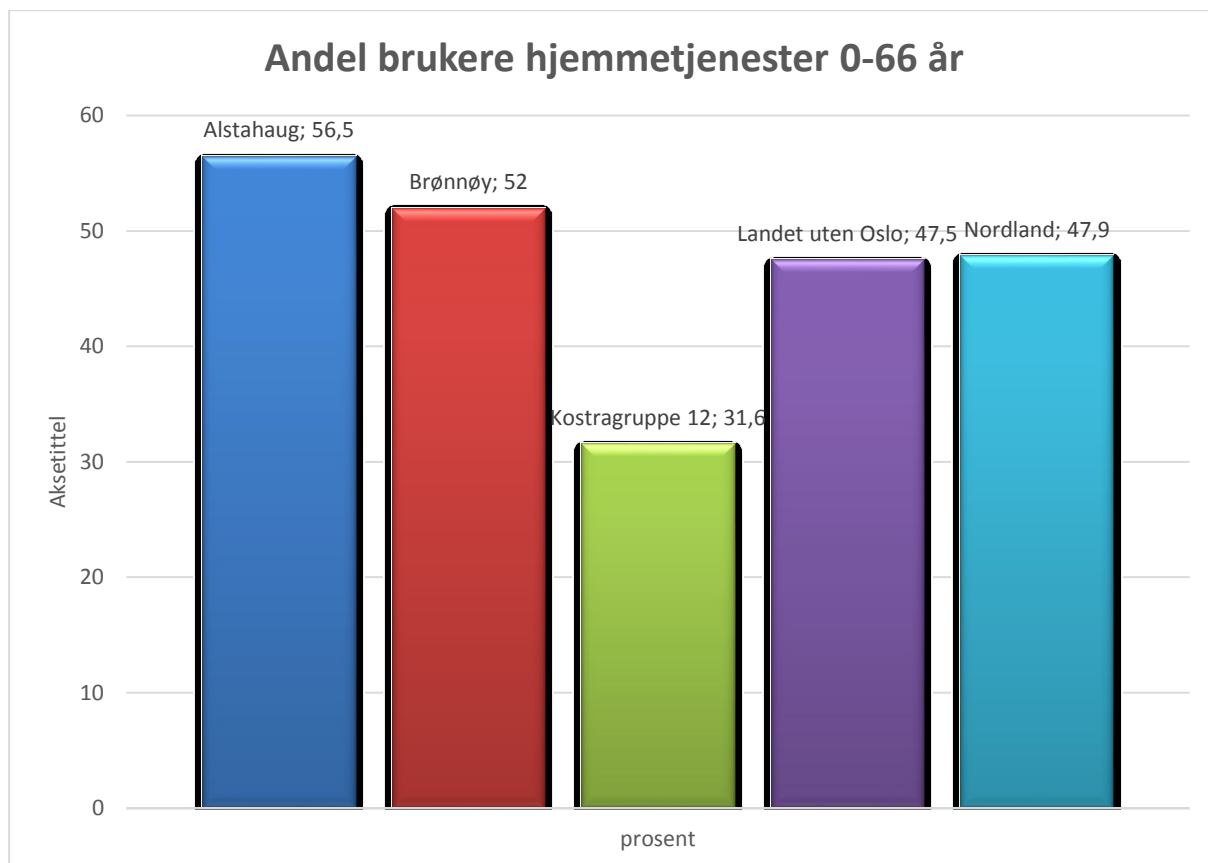
Budsjettrammene er økt, i men i tillegg har det altså tilkommet betydelig merforbruk. Dette er en så bekymringsfull utvikling at kommunen har valgt å leie inn analysekompetanse for å se på hva som er kostnadsdriverne i enheten, og få rådgivning om hvordan situasjonen kan stabiliseres og endres.

Stort sett er pengene brukt i helse- og omsorgssektoren knyttet opp mot årsverk. KOSTRA-tallene på dette området viser at kommunen har mange årsverk i tjenestene, både per innbygger og per bruker av tjenestene:

Den beste indikatoren på omfanget av tjenester i TFF er andel brukere av hjemmetjenester i aldersgruppen 0-66 år. De aller fleste tjenestemottakerne i denne aldersgruppen mottar tjenester fra TFF i Alstahaug kommune. På denne statistikken ligger Alstahaug kommune svært høyt. Dette kan indikere enten et stor behov hos mange brukere, en raus tjenestetildeling eller en kombinasjon av dette.

Den økonomiske utviklingen i denne enheten er ikke bærekraftig og må snus. Det er satt i verk flere tiltak allerede, og det er utviklet en prosessplan som sorterer strakstiltak, midlertidige tiltak og langsiktige tiltak. For å endre økonomien må det gjøres stor forandringer i driften på enheten. På tross av dette skal Alstahaug kommune drive forsvarlige tjenester for brukerne som mottar tjenester.

Tiltak

Det er lagt inn et innsparingstiltak på 8 millioner kroner i økonomiplanperioden. Dette vil komme som følge av omstilling og omorganisering. Arbeidet er allerede igangsatt, men det vil ikke kunne forventes full effekt første året.

Rådmannen 22.oktober	2020	2021	2022	2023
TFF omorganisering (027)	-4 000 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000

3.5 Samfunnsutvikling

Område Samfunnsutvikling består av følgende enheter:

- Brann og beredskap
- Kommunalteknisk
- Plan
- Landbruk og Miljø
- Næring

Virksomhet	Antall ansatte			Heltid			Deltid			Årsverk		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
	13	55	68	6	21	27	7	34	41	10,82	27,25	38,07

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
SAMFUNNSUTVIKLING						
Sum utgifter	95 311 759	86 329 085	91 590 336	91 519 651	91 105 886	91 142 886
Sum inntekter	-69 676 223	-64 484 573	-68 634 703	-69 757 703	-70 065 348	-70 306 348
Netto utgift	25 635 536	21 844 512	22 955 633	21 761 948	21 040 538	20 836 538

I budsjett/økonomiplanperioden er tiltak som ble vedtatt ved siste års budsjettbehandling hensyntatt. Tiltakene har sin relevans ift tidligere igangsatt omstillingsprosjekt, samt øvrige innspill.

Brann og beredskapsenhet

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Brann og beredskap						
Sum utgifter	10 840 806	12 109 215	14 655 016	14 655 016	14 655 016	14 655 016
Sum inntekter	-3 740 453	-3 848 984	-6 120 812	-6 289 812	-6 475 812	-6 679 812
Netto utgift	7 100 353	8 260 231	8 534 204	8 365 204	8 179 204	7 975 204

Ansvarssted 6100 Brann og beredskap

Ansvarsstedet gjelder administrative stillinger i brannvesenet. I hovedsak lønn til brannsjef 100%, varabranssjef 100% og 100% forebyggende tilsynspersonell.

Ansvarssted 6150 Brannvern

Brannvesenet i Alstahaug har ved hovedstasjonen i Sandnessjøen 16 brannmannskaper fordelt på 4 vaktlag i dreierende vakt, dette er deltidsstillinger på 2 %. I tillegg 4 reserver under opplæring til enhver tid.

Alstahaug kommune har en brannvernavtale med Leirfjord kommune og Dønna kommune (Dønna inngikk avtale med Alstahaug med virkning fra jan 2019) basert på vertskommunesamarbeid. 16 brannkonstabler uten vaktordning i hver kommune ved brannstasjonene i Leirfjord (0,55% stillingsstørrelser) og Dønna (2% stillingsstørrelser) er ansatt i Alstahaug kommune.

Bistasjon på Tjøtta teller 8 deltidsstillinger 0,55 % uten vaktordning.

På Mindland, Austbø, Bardal og Løkta er det brannverndepoter med utstyr til å begrense en brann inntil bistand kommer.

Ansvarssted 6151 Feiervesen

Feiervesenet i Alstahaug er et selvkostområde og har 3 feiere i 100 % stilling, i tillegg er det en feier på Dønna i 40% stilling. Feiervesenet i Alstahaug utfører feiing og tilsyn med ildsteder også i Leirfjord og Dønna kommune. Det er innført feiing og tilsyn med fritidseiendommer fra 2. halvår 2018.

Ansvarssted 6152 Midt-Helgeland oljevern

Helgeland interkommunale utvalg for oljevern, omfatter 12 kommuner. Kontingent til Helgeland IUA vil for 2020 beløpe seg til 50.000,-.

Kommunalteknisk enhet

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Kommunalteknisk						
Sum utgifter	64 419 114	56 528 721	59 575 753	60 154 753	60 776 398	60 813 398
Sum inntekter	-54 081 668	-49 797 052	-53 500 354	-54 454 354	-55 075 999	-55 112 999
Netto utgift	10 337 446	6 731 669	6 075 399	5 700 399	5 700 399	5 700 399

Ansvarssted 6200 Kommunalteknisk kontor

Kontorets ansvarsområde er drift/vedlikehold av vei, gatelys, Vannverket, Avløpsnettet og Renovasjon. Kommunalteknisk prosjektering og prosjektledelse av nyanlegg og rehabiliteringsprosjekter.

Det er budsjettert med 5,6 faste stillinger.

Det er tilrettelagt med seniortiltak for to ansatte i 2020.

For året 2020 er det beregnet en intern timepris på kr. 480.- på drift og kr.600.- på anleg.

Ansvarssted 6213 Felles maskinpark.

Kommunen «rendyrker» alle sine maskinkostnader innenfor 6213, driftstimer belastes etter faktisk bruk, enten interne timer eller eksterne oppdrag.

Det er ved fordeling av utgifter budsjettert med følgende maskinpark og følgende timesatser:

Beskrivelse	Kostpris i kr
Veghøvel	692
Lastebil	334
Lastebil m/utstyr	460
Volvo kranbil	238
JCB-Fastrack	334
Valtra traktor	313
Hitachi hjullaster	311
Hitachi beltemaskin	311
Hitachi beltemaskin 160	339
Hitachi hjullaster	375
Wille hjullaster	375
Varebil	66

Ansvarsområde 6213 skal gå i balanse.

Ansvarssted 6216 Serviceavdelingen

Avdelingen er budsjettert med 14 stillinger + oppsynsmann.

Kostnader til fordeling er basert på følgende forutsetninger for 2020:

- Serviceavdelingen (6216) skal være selvfinansierende.

- Timelister fra avdelingen faktureres etter utførte oppdrag og belastes Vann, Avløp, Renovasjon og Vei. Det er tilrettelagt med seniortiltak for to ansatte i 2019.
- Driftsutgiftene for servicebygget i Nesset er samlet på eget ansvarssted 6117
- Serviceavdelingen dekker ca 45 %

For året 2020 er det beregnet en timepris kr. 480.- på drift og kr.515.- på anlegg som dermed får ansvar 6216 til å balansere.

Ansvarssted 6240 Park- og idrett

Avdelingen er budsjettert med 1,5 stillinger, + sesongarbeidere i perioden medio juni – medio august. Det har vært en markant utøkning av mengden grøntanlegg i sentrumsområdet av Sandnessjøen samt i tilstøtende boområder og langs vei. Dette merkes på avdelingens kapasitet. Et særlig problem er at sesongarbeidere kun er tilgjengelig i ”skoleferien”. Behovet for økt kapasitet i perioden april- medio juni og medio august - september er absolutt og vurderes som bestemmende for resultatet av sommersesongen.

Kommunal overtakelse og vinterdrift på Stamnes kunstgressbane har medført økte driftsutgifter.

Ansvarssted 6320 Vannverket

Det er budsjettert med drift av driftskontrollutstyr og pålagt prøvetakingsprogram.

Årsgebyret er delt i en fast del, kr 2.278,- som skal dekke kapitalkostnadene og en variabel del, kr 8,26/m³ etter forbruk (målt eller stipulert) som skal dekke driftsutgiftene.

I de nye forskriftene er begrepet boenheter innført og dette medfører at det blir flere å dele vannverkets utgifter på. En stigende del av forbruket går over vannmålere.

Rentefoten som legges til grunn for regnskapsåret 2020 ved beregning av årlig kapitalkostnad er 5-årig swaprente NOK med et tillegg på ½ prosentpoeng, beregnet til 2,58%.

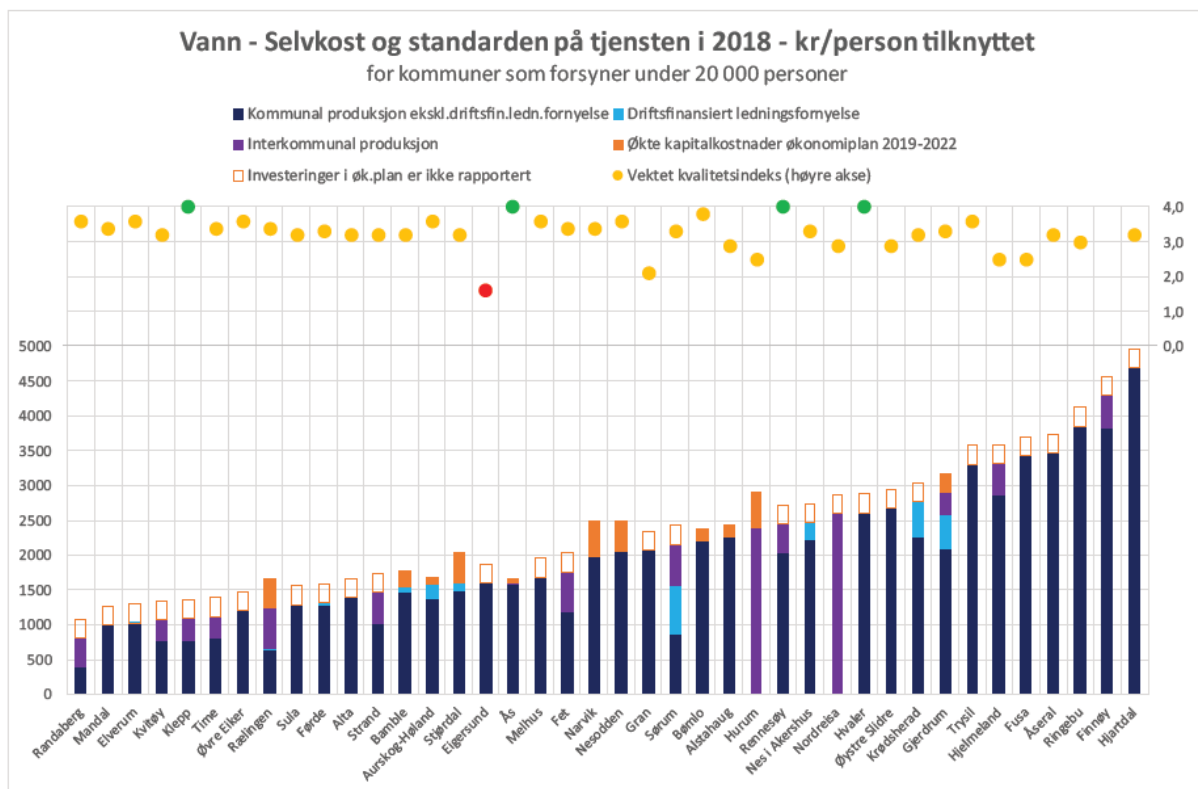
Gebyrsatsene for vann i 2020:

Kapitalkostnad 2020	Driftskostnad 2020	Ab. gebyr 2019	Forb. gebyr 2019
Kr 8.454.000,-	Kr 9.756.000,-	Kr 10.043.000,-	Kr 8.041.000,-

Årsgebyret justeres i tråd med handlingsprogrammet i hovedplan vann.

Abonnementsgebyret forblir uendret kr 2.278,-

Forbruksgebyret økes med 2,5%

Ansvarsområde 6320 skal gå i balanse

Ansvarssted 6330 Avløp

Det er budsjettert med drift av driftskontrollutstyr og pålagt prøvetakingsprogram.

Økonomien for avløp er som for Vannverket. Årsgebyret er fastsatt til kr 2.760,- og den variable delen er fastsatt til kr 9,57 /m³

Rentefoten som legges til grunn for regnskapsåret 2020 ved beregning av årlig kapitalkostnad er 5-årig swaprente NOK med et tillegg på ½ prosentpoeng, beregnet til 2,58%.

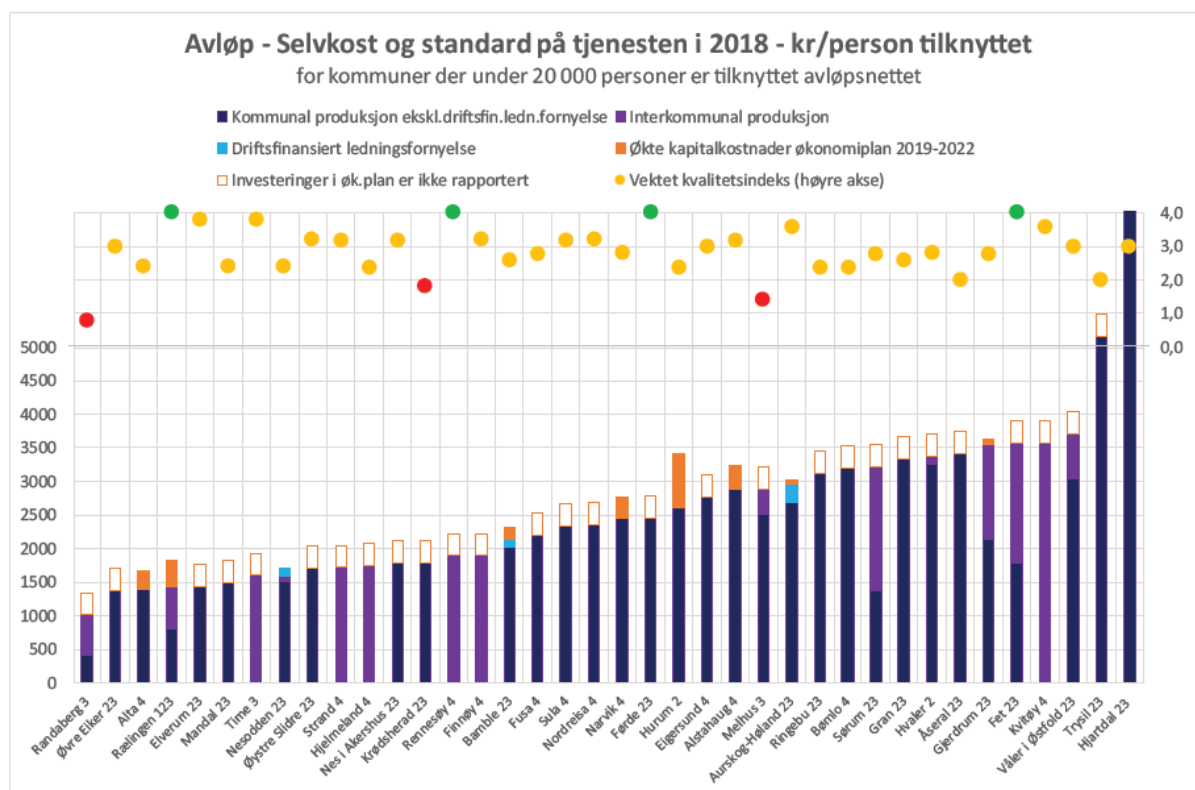
Gebysatsene for avløp i 2020:

Kapitalkostnad 2020	Driftskostnad 2020	Ab. gebyr 2019	Forb. gebyr 2019
Kr 9.109.000,-	Kr 6.202.000,-	Kr 8.852.000,-	Kr 6.717.000,-

- Årsgebyret justeres i tråd med handlingsprogrammet i hovedplan avløp.

- Abonnementsgebyret økes med 10,0%
- Forbruksgebyret økes med 2,5%.

Ansvarsområde 6330 skal gå i balanse.

Ansvarssted 6340 Renovasjon

SHMIL overtok renovasjonsordningen fra 01.09.97.

Årsavgiften skal dekke : Årsavgiften til SHMIL, kommunale administrative utgifter, kapitalutgifter og driftsutgifter til tømmeplass Nyjord m/pumpeanlegg.

Det kommunale tillegget forblir uendret kr 330,- pr. boenhet i 2020.

Rentefoten som legges til grunn for regnskapsåret 2020 er 5-årig swaprente NOK med et tillegg på ½ prosentpoeng, beregnet til 2,58%.

Ansvarsområde 6340 skal gå i balanse.

Ansvarssted 6350 Kommunal renovasjon

Ansvarsområdet dekker renovasjonsutgiftene vedrørende

Miljøpatruljen, tømning bobil/busstolett, rydding offentlige områder. Offentlige toaletter i Botn (Osen) og Storøya og drift Friluftsbadet Botn.

Ansvarssted 6360 Slam – spredt utslipp

Ansvarsområdet dekker utgiftene vedrørende kjøp av septiktømming i spredt bebyggelse. Ansvarsområdet inngår i selvkostberegning.

Årsgebyret 2020 for tømming – inntil 4m³ vannvolum er beregnet til kr 2.311,-

Ansvarssted 6400 Veier

Dagens veibudsjettet gjør oss ikke i stand til å opprettholde et forsvarlig veivedlikehold.

Flere års etterslep på vedlikeholdssiden må justeres inn.

Forbruket på veisektoren har siden 1994 ligget på 3,1 til 3,6 mill kr. Det er i perioden ikke kompensert for prisstigning. En rekke veianlegg er kommet til som følge av nye boligfelt, nye gang og sykkelveier.

Kostnadene til innleie av eksterne maskinentreprenører (brøyting) øker utover ordinær prisstigning. Satser benyttet av Statens vegvesen er vesentlig høyere enn hva kommunen har vært villig til å tilby, dette forårsaker prispress ovenfor kommunen ved tegning av nye avtaler.

Hvis vi ser bort fra vinterberedskapen så brukes det ikke lenger penger på kommunal veg. Manglene er betydelige og det fremstår som usikkert om etterslepet er reversibelt. Ytterligere tiltak for å få ned kostnader kan være:

- Permanent stenging av utvalgte og sårbare vegparseller.
- Avvikle vinterberedskap og innføre brøyting/strøing i ordinær arbeidstid
- Omklassifisere kommunal veg til privat

Avtaler med eksterne brøyteentreprenører er justert iht. NTNU's indeks for anleggsmaskiner.

Ansvarssted 6468 Veilys

Det er totalt 2100 lyspunkter i kommunen, derav ca 1600 i Sandnessjøen.

Styring av anleggene med tidsur og fotoceller, (max nedstilt) gir en bedre styring av anleggene, slik at strømforbruket kan minsket.

Budsjettet er basert på følgende:

- Tidsurene avstenger gatelysene kl 24.00 til kl 06.00 hele året i distriktet og kl 01.00 til kl 06.00 i boligfeltene i Sandnessjøen, men i sentrum av Sandnessjøen skal de være på hele natten.

Kommunen har startet arbeidet med innføring av LED teknologi. Denne teknologien benyttes på alle nyanlegg som gjennomføres i kommunen.

Ansvarssted 6500 Parkering

Parkeringsdriften i kommunen er fom. 13.12.2017 organisert i Alstahaug Parkering AS. Det er budsjettert med inntekter og utgifter vedr. leie av grunn til parkeringsplasser i sentrum.

Planenhet

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Plan						
Sum utgifter	10 690 130	10 466 467	10 960 823	10 391 138	10 010 578	10 010 578
Sum inntekter	-7 924 368	-7 189 898	-7 142 898	-7 142 898	-6 642 898	-6 642 898
Netto utgift	2 765 762	3 276 569	3 817 925	3 248 240	3 367 680	3 367 680

Ansvarssted 6600 Planenhet

Enhetens ansvarsområde omfatter i hovedsak utarbeidelse av arealplaner, behandling av plan- og byggesaker samt kart- og oppmålingsarbeid. Saksbehandling for sakkyndig nemnd (tidl. takstutvalg) er også tillagt enheten. Det er budsjettert med 7,3 faste stillinger. Det er i tillegg tatt høyde for engasjementstilling i 40 % over 2 år. 25 % av den ene arealplanleggerstillingen er forutsatt finansiert ved internsalg (fordelte kostnader). Videre brukes 25 % av den ene av stillingene innenfor byggesaksbehandling i tilknytning til eiendomsskatt (burde vært internfakturert). Også 50 % av den ene stillingen på oppmåling forutsettes finansiert ved internsalg (tjenester til kommunalteknisk enhet). Det er tatt høyde for internkjøp av fakturering og eksternkjøp av taksering av tilvekst i grunnlaget for eiendomsskatt. I tillegg er det tatt høyde for medlemskap i KS-eiendomsskatteforum. Det er lagt opp til en økning i saksbehandlingsgebyret på 10 % for å komme nærmere selvkost.

Saksbehandlingstid innen byggesak prioriteres, men har i perioder økt bl.a. pga. vakanse. Enheten har ikke greid å nå målet om tilsyn i 10 % av byggesakene. Statlige signaler tilsier at tilsyn må tillegges større vekt. Nå forutsettes det også utført lovpålagt tilsyn i utslippssaker. 20 % av eksisterende stilling innen byggesak ble avsatt til dette fra 2019, og dette arbeidet forutsettes videreført i 2020. I samarbeid med 6 andre kommuner jobbes det med anbudsgrunnlag for innkjøp av nødvendig programvare for e-byggesak (digital byggesaksbehandling). Målet er at dette på sikt skal gi bedre kvalitet og dermed ressurtnyttelse.

Ansvarssted 6601 HALD-samarbeid

Et samarbeid innen HALD-området er allerede etablert for enhetens ansvarsområde. Reelle kostnader fordeles på kommunene, og ansvarsstedet går derfor i null. Dersom utvidet

samarbeid blir en realitet vil dette påvirke bemanningsbehovet også for planenhet. Det vises i den forbindelse til prosjekt vedr. mer omfattende samarbeid innen kart- og oppmåling, byggesak og arealplanlegging. Vertskommune kan benyttes som samarbeidsmodell. Herøy, Leirfjord og Dønna er også med i forbindelse med innføring av e-byggesak.

Ansvarssted 6602, 6603, 6604 Plansak, byggesak og matrikkelsak

Disse ansvarsområdene er opprettet for i større grad å kunne dokumentere selvkost. Med 100 % selvkost skal disse på sikt gå i null. Evt. overskudd avsettes på bundne fond og brukes i forbindelse med evt. underskudd.

Ansvarssted 6901 Fordelte kostnader plan og utvikling

Dette ansvarsområdet brukes til felles kostnader for samfunnsutvikling og nulles ut i form av fordeling ved årets slutt. Det er de senere år ikke laget budsjett for ansvarsområdet.

Landbruks- og miljøvernhet

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Landbruk og miljø						
Sum utgifter	3 558 637	3 318 782	3 464 536	3 384 536	2 729 686	2 729 686
Sum inntekter	-1 555 394	-1 695 639	-967 639	-967 639	-967 639	-967 639
Netto utgift	2 003 243	1 623 143	2 496 897	2 416 897	1 762 047	1 762 047

Ansvarssted 470 Landbruk- og miljø

Landbruks- og miljøvernhet behandler saker etter følgende særlover: jordloven, skogloven, konsesjonsloven, naturmangfoldloven, beiteloven, dyrehelsepersonelloven, friluftloven, granneloven, miljøinformasjonsloven, forpaktingsloven, hundeloven, lakse- og innlandsfiskeloven, forurensningsloven, vannressursloven, naturskadeloven, hanndyrloven, odelsloven, motorferdselloven (lov om motorferdsel i utmark og vassdrag) og viltloven med tilhørende forskrifter og rundskriv. Enheten er forlenget arm for det statlige virkemiddelapparatet Innovasjon Norge for BU-saker (søknader om statlige tilskudd og rentestøtte til bygdeutviklingsprosjekt, for eksempel driftsbygninger).

Viktigste tiltaksarbeidet og utviklingsoppgaver for øvrig er velferdsordninger i landbruket, teknisk planlegging, ajourhold kart- og arealregistre, autorisasjoner (sprøytemidler og jaktprøve), behandling av nydyrkingssøknader, saksbehandling statlig produksjonsstøtte i jordbruket, miljøfyrårordningen, administrasjon av vaktordningen veterinærer, kulturlandskapsforvaltning, drift av kommuneskog, utviklingsoppgaver for vilt og fisk og deltakelse i utarbeidelse av kommunale planer. Likeså oppfølging av Alstahaug kommunes Landbruksplan 2012-2020 og Regional strategisk næringsplan for Midt-Helgeland 2014-2022, hvor landbruk er en av seks prioriterte næringer. Innen miljøfeltet er enheten pådriver for bl.a kommunens klimaarbeid, strandrydding og rydding av annen forsøpling.

PERSONELLRESSURSER

Landbruks- og miljøvernenhet har 3,0 stillingshjemmel som er fordelt på landbruks- og miljøvernsjef 100 % stilling, konsulent landbruk 80 % stilling, skogbrukssjef 100 % stilling og konsulent 20 % stilling. Konsulent i 20 % stilling planlegger å pensjonere seg fra juli 2020.

I økonomiplan for perioden 2020-2023 er det budsjettert redusert bemanning fra og med juli 2020. Dvs. det opprettholdes en bemanning med 2,8 årsverk på landbruk- og miljøvernenhet. Det vises her til nøkkeltall fra kostra. Blant annet netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling av totale netto driftsutgifter.

Alstahaug kommune er en betydelig landbrukskommune med både et omfattende primærlandbruk, men også et omfattende sekundærlandbruk (avleda virksomheter som TINE Meieriet Nord Sandnesjøen, Alstahaug Planteskole, NIBIO Tjøtta m.fl.)

ANSVARSTED 7050 LANDBRUK

For uten lønn budsjetteres det med samme beløp som i 2019, men hvor det er korrigert for momskompensasjon da det ikke planlegges prosjekt som gir kompensasjon i 2020.

ANSVARSTED 7052 VETERINÆRTJENESTER

Budsjetteres med samme beløp som ble bevilget av staten i 2019. Budsjettposten er øremerka vakttilskudd for veterinærer fra staten i vaktområdet Alstahaug og Leirfjord som administreres fra landbruk- og miljøenhet i Alstahaug.

ANSVARSTED 7053 LANDBRUK- OG MILJØPROSJEKT

Landbruksplan for Alstahaug 2012-2020 er moden for rullering. Landbruket er ei politisk næring. Sammen med teknologisk utvikling gjør det at næringa og rammebetingelsene er i betydelig endring. Viktig både for primær- og sekundærlandbruket i Alstahaug at lokal landbruksplan rulleres.

ANSVARSTED 7075 FISK OG VILT

Budsjetteres med samme beløp som i 2019.

ANSVARSTED 7076 KOMMUNESKOG

Budsjetteres med samme beløp som i 2019, men hvor det er korrigert for salg av skog med kr 702 000 som er en engangshendelse i 2019.

Næringsenhet

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Næringsarbeid						
Sum utgifter	5 803 072	3 905 900	2 934 208	2 934 208	2 934 208	2 934 208
Sum inntekter	-2 374 340	-1 953 000	-903 000	-903 000	-903 000	-903 000

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Netto utgift	3 428 732	1 952 900	2 031 208	2 031 208	2 031 208	2 031 208

Til enheten tilligger oppgaver som;

- Næringsplanlegging
- Kontakt/samarbeid med næringslivet, utbyggere og investorer, forskningsmiljøer og regionalt/nasjonalt virkemiddelapparat.
- Bistå næringslivet mht industri- og utbyggingsareal
- Saksbehandling av næringssaker og andre saker innen samfunnsutvikling (eks politireform, endring Tingrett, sykehusstruktur mm)

Samarbeidsavtale med Helgeland Reiseliv m.fl ligger inn under dette området. Enheten er bemannet med Næringssjef.

DEL 4 INVESTERINGSPROGRAMMET 2020-2023

Ikke selvfinansierende prosjekter

Prosjekter	Kalkyle økonomipl.	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
19575 - Skolestruktur sentrum 07.12.18	35 125	17 333	11 633	6 159	
20101 - Wifi Controller	130	130			
20102 - ESA oppgradering	400	400			
20103 - Trio Enterprise	145	145			
20126 - Digitaliseringsstrategi	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000
20335 - Planlegging pleie- og omsorg.	2 000	2 000			
20724 - Bredbånd - egenadnel	450	450			
20900 - Egenkapitaltilskudd	7 600	1 900	1 900	1 900	1 900
20890 - Kraftlaget	3 108	777	777	777	777
920 - Viderelån formidlingslån	80 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum prosjekter	132 958	44 135	35 310	29 836	23 677
Finansiering					
Ref/tilskudd	11 032	3 001	2 677	2 677	2 677
MVA kompensasjon	8 451	4 292	2 527	1 432	200
Lån	113 475	36 842	30 106	25 727	20 800
Sum finansiering	132 958	44 135	35 310	29 836	23 677

Prosjekt 19575 Skolestruktur sentrum 07.12.18

Investeringskostnader knyttet til etablering av ny skolestruktur i Sandnessjøen.

Prosjekt 20101 Wifi Controll

Vi har et stort antall trådløspunkt (ca 330). For å sikre oss mot lang nedetid ved feil må vi investere i en ekstra Controller. Denne settes opp i såkalt HA (High Availability). Dermed har vi redundans som vil si at dersom det blir feil på den ene vil den andre overta.

Prosjekt 20102 ESA oppgradering

ESA (kommunens saksbehandlingssystem) må oppgraderes for å få inn ny funksjonalitet og feilrettinger. Bla. får vi frittekstsøk som vil spare mye tid på leting etter saker. Det blir også mulighet til å sende dokumenter til signering. Dokument sendes til signering via Difi sin egen e-signering-løsning.

Prosjekt 20103 Trio Enterprise

Fraværshåndtering. Ved hjelp av denne tjenesten kan du administrere eget fravær, f.eks. om du er tilgjengelig for å ta imot anrop eller sitter i et møte, er på tjenestereise osv. Du kan også angi om du er tilgjengelig et annet sted og når du er tilbake.

Prosjekt 20126 Digitaliseringsstrategi

Anslag på kostnader i økonomiplanperioden.

Digitaliseringsstrategien vil bli behandlet parallelt politisk med økonomiplan/budsjett, og beløpet kan bli endret i forhold til de føringer som her blir lagt.

Prosjekt 20335 Planlegging pleie- og omsorgs.

Planlegging av alternativ til sykehjem.

Prosjekt 20724 Bredbånd - egenandel

Alstahaug kommune er tildelt 3,0 mill kr i tilskudd fra Nordland Fylkeskommune for utbygging av bredbånd i de deler av kommunene som har svakest dekning. Egenandel skal dekke utarbeidelse av konkurransegrunnlag og innkjøp av materiell, herunder kommunalt eid trekkør og trekkekummer.

Prosjekt 20900 Egenkapitaltilskudd

Estimert beløp fra KLP.

Prosjekt 20890 Kraftlaget

Mottatte renter og avdrag Helgeland Kraft AS, økonomiplanperioden.

Prosjekt 920 Viderelån formidlingslån

Etablering-/startlån, gjennom Husbanken. Estimert beløp.

Renter og avdrag innbetales fra låntaker.

Selvfinansierende prosjekter

Prosjekter	Kalkyle økonomipl.	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
20672-Rehab vann alt 2	37 500	7 500	7 500	7 500	15 000
20672-Rehab avløp alt 2	30 000	7 500	7 500	7 500	7 500
Sum bruk av lån	67 500	15 000	15 000	15 000	22 500

Prosjekt 20672 Rehab vann/avløp alt 2

Investering innen vann- og avløp følger hhv. handlingsprogrammet til Hovedplan vann og Hovedplan avløp.

Økonomisk oversikt investering

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØPt 2022	ØP 2023
-------------	------------------	------------------	------------------	---------	----------	---------

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØPt 2022	ØP 2023
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-2 815 402	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	-13 070	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-2 707 028	-36 244 800	-324 000	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 657 489	-28 570 494	-4 292 000	-2 527 000	-1 432 000	-200 000
Statlige overføringer	-8 315 000	0	0	0	0	0
Andre overføringer	-1 491 000	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-486 296	0	-2 277 000	-2 277 000	-2 277 000	-2 277 000
SUM INNTEKTER (L)	-21 485 285	-64 815 294	-6 893 000	-4 804 000	-3 709 000	-2 477 000
Lønnsutgifter	2 233 215	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	43 263 716	129 383 978	32 166 000	25 106 000	20 727 000	23 300 000
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	1 023 664	0	0	0	0	0
Overføringer	5 657 489	28 570 494	4 292 000	2 527 000	1 432 000	200 000
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	442	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	52 178 526	157 954 472	36 458 000	27 633 000	22 159 000	23 500 000
Avdragsutgifter	8 563 745	0	0	0	0	0
Utlån	19 019 745	0	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	2 009 294	2 100 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000
Dekning tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	6 583 015	600 000	777 000	777 000	777 000	777 000
Avsetninger til bundne fond	758 076	0	0	0	0	0

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØPt 2022	ØP 2023
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	36 933 875	2 700 000	22 677 000	22 677 000	22 677 000	22 677 000
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	67 627 116	95 839 178	52 242 000	45 506 000	41 127 000	43 700 000
Bruk av lån	-53 184 600	-93 139 178	-51 842 000	-45 106 000	-40 727 000	-43 300 000
Salg av aksjer og andeler	-20 000	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-11 509 503	-2 700 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Bruk av ubundne investeringsfond	-2 913 000	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-67 627 103	-95 839 178	-52 242 000	-45 506 000	-41 127 000	-43 700 000
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	13	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2A investering

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Investeringer i anleggsmidler	52 178 526	157 954 472	36 458 000	27 633 000	22 159 000	23 500 000
Utlån og forskutteringer	19 019 745	0	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	2 009 294	2 100 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000
Avdrag på lån	8 563 745	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	7 341 091	600 000	777 000	777 000	777 000	777 000
Årets finansierungsbehov	89 112 401	160 654 472	59 135 000	50 310 000	44 836 000	46 177 000
Bruk av lånemidler	-53 184 600	-93 139 178	-51 842 000	-45 106 000	-40 727 000	-43 300 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 835 402	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-9 806 000	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 657 489	-28 570 494	-4 292 000	-2 527 000	-1 432 000	-200 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-14 216 531	-38 944 800	-724 000	-400 000	-400 000	-400 000
Andre inntekter	-499 366	0	-2 277 000	-2 277 000	-2 277 000	-2 277 000
Sum ekstern finansiering	-86 199 388	-160 654 472	-59 135 000	-50 310 000	-44 836 000	-46 177 000
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-2 913 000	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-89 112 388	-160 654 472	-59 135 000	-50 310 000	-44 836 000	-46 177 000
Udekket/udisponert	13	0	0	0	0	0